

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrt 6-50
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

V upravnistvu:

Za celo leto naprej . K 22-40
za pol leta 11-20
za četrt 5-80
za en mesec 1-90
Za pošiljanje na dom 20 v. za
mesec. — Posamezne štev. 10 v.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEK

Inserati:

Enostopna potitvsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13 v
za trikrat 10 v
za več ko trikrat . . . 9 v

V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izvenredno nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Sprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 18 strani.

10. julij.

Lepo pripoveduje povest, kako je nekega dne v svečanu leta 869. v Rimu umiral sveti Ciril, apostol Slovanov. Takole je dejal, ko se je poslavljaj od brata Metoda: »Odsedaj nisem več služabnik cara, ampak le Boga, udržitelja, kar sem bil in bom na veke.« Nato se je komej vdrujoč se pokonci, oblekel v meniško obleko in poslal v nebo iskreno molitev, da bi Bog pomnožil občestvo kristjanov, pa potrdil posebno Slované v pravi veri. In tako je zvesti hlapec zaspal in odšel po plačilo k svojemu Bogu.

Služabnika Boga sta bila sveti Ciril in Metod vse dni svojega življenja; tako goreča služabnika, kakor jih je mogla roditi le apostolska doba katoliške cerkve! Bila sta meniškemu življenju udana; ljubitelja molitve, posta in zdržnosti; bila sta vneta za pravo, čisto in neizkaljeno vero, tako da nam povest pripoveduje, da so hoteli Saraceni svetega Cirila, ki je pobijal krivoverce, zastrupiti; nista se ustrašila nobenih težav in žrtv in neomajno sta vztrajala v zvezi z Rimom, čeprav sta trpela hudo preganjanje od nemških škofov, ki so ju pri papežih črnili; prinesla sta Slovanom kulturo in vir kulture: krščansko vero; preganjala sta zmote poganstva, nasilje in razbrzdano; učila sta naše pradele, kako treba premagovati samega sebe, krotiti poželjenja, povzdigovati se od stvarnih reči k duhovnim, verovati v božjo milost, varovati se pregrehe in se večne sodbe bati; razlila sta na Slované poezijo krščanskega verstva, ublažila divje navedbe, storila naše očete dovzetne za vse dobro in blago, naše matere posvetila v čast krščanskega ženstva, prva nas učila pomena devištva; združila sta slovenske rodove v eni veri in enem pismu ter jeziku; odprla Slovanom svet in uvrstila v vrsto drugih izobraženih narodov.

Res katoliška svetnika!

Bilo je leta 1881., ko je šlo veliko slovensko romarsko poslanstvo v Rim k nepozabnemu Leonu XIII., ki je leto popreje v okrožnici ukazal vesoljnemu svetu častiti Cirila in Metoda, dve čili katoliške cerkve. In tedaj je Lev XIII. slovensko poslanstvo ogovoril ter z lapidarnimi besedami označil svetovno-kulturni pomen slovanskih apostolov. Prinesla sta Slovanom katoličan-

sivo: zato tudi edino pravo omiko in njuna zasluga je, da so Slovani mogli začeti sploh kulturno tekmovati z drugimi narodi ter se niso potopili v poganstvu.

»Po delovanju Cirila in Metoda niso samo vaši očetje sprejeli katoliško vero, kar je najvišje, ampak tudi pravno izobrazbo in olikane šege v življenju. Tem svojim apostolom se tudi v tem oziru imate veliko zahvaliti, da sta znamenja vaše abecede prva iznašla, da sta največji del svetega pisma v ljudsko besedo pretolmčila in da sta svete obrede primerno ljudskemu duhu uravnala.« (Leo XIII.)

To se pravi: katoliška Cerkev, začetnica kulture med Slovani.

Sv. brata sta pa mogla tako uspešno delovati le zato, ker sta se zvesto oprijemala rimske stolice in bila je rimska Cerkev, ki ju je branila zoper nemške kneze in škofole!

»Tukaj v mestu Rimu sta sveta brata dala odgovor od svojega apostolskega dela in opravila; tukaj na grobeh apostolskih prvakov sta s prisego potrdila svojo neomadeževano vero; tukaj sta prejela škofovsko čast in potrjenje. Kmalu pa je tudi zorel sad te njune zveze z Rimom. Zakaj, ko se jima je zgodilo, kar se velikokrat pripeti tistim, ki se poprimejo velikih reči, da sta zadela na razne težave in očitjanje, sta skusila pomoč, ponujeno od Apostolske Stolicе, in dosegla sta milost in pomoč Nikolaja II., Hadrijana II., Janeza VIII., in poznejši papeži so Slovanom vedno izkazovali dobrovoljno srce.« (Leo XIII.)

Res, to sta sveta slovanska brata: Opomin, da ostanemo vsekdar v pravi veri, da preganjamo protikrščanske zmote in ohranimo svojemu narodu materin jezik, narodno posebnost in kulturo!

In zato katoliški Slovenci ne moremo godu svetih bratov Cirila in Metoda julija meseca lepše proslaviti, kakor da v nedeljo, 10. julija po vsej slovenski domovini ustanovimo podružnice »Slovenske Straže«, narodnoobrambne družstva, ki stoji na temelju, postavljenem od svetih slovanskih bratov! Dne 10. julija se naj povsod, kjerkoli so naša družstva in tudi, kjer jih še ni, skličejo ustanovni shodi podružnic »Slovenske Straže«, in ustanovitelji naj zborovanja otvorijo v znamenju Svetega Cirila in Metoda, slaveč njihovo delo za narodno probudo slovanskega naroda. Naša »Slovenska Straža« njuno delo nadaljuje: ona upravlja pravo dedščino Cirilmetodovo. Zdaj, ko hru-

mijo in se narodni nasprotniki kakor valovi srdito zaganjajo v naše meje ter krušijo drobce od dedne skale, pa bi jo radi docela zrušili in izpodkopali njene korenine, zdaj, ko učijo sovražniki naše krvi vero v moč pesti in krivice, zdaj, ko zavajajo našo mladino v versko mlačnost in jo hočejo upijaniti ter demoralizirati, da bi se jim prodala, ko mečejo na našo mejo luterance in svoje raznarodovalno delo podpirajo z akcijo za svobodno šolo in razporoko, ko so vse moči novodobnega poganstva na delu, da zatro naš življenj — zdaj se oprimo še bolj naših svetih apostolov, ki nas s križem in knjigo božjih zapovedi v roki učita, da je tudi danes naša moč tam, kjer sta jo onadva črpala in vtila Slovanom v dušo: v veri v božjo pravico, v krepostih, ki jih uči krščanstvo, v pogumnosti, modrosti, vztrajnosti, požrtvovalnosti in treznosti, v ljubezni do malih, do bednih, do pomoči potrebnih, v izobrazbi in omiki in poštenosti in v neomajnosti, ki jo daje le goreča vera, vera, ki gore prestavlja, vera in volja, ki svet premagata!

10. julij bodi v imenu svetih bratov Cirila in Metoda ves posvečen ustanavljanju podružnic »Slovenske Straže«!

Pristopajte k „Slovenski Straži“!

NASLOV: »SLOVENSKA STRAŽA«
V LJUBLJANI.

Iz pravil »Slovenske Straže«.

§ 1. Ime in sedež društva.

Društvo se imenuje »Slovenska Straža« in je ustanovljeno za vse v državnem zobru zastopane kraljevine in dežele in ni politično. Vodstvo in sedež društva je v Ljubljani.

§ 2. Namen društva.

Namen društva je obramba slovenskega življa potom narodne izobrazbe in gnotne okrepitve ljudstva na katoliškem, narodnem in patriotskem temelju.

§ 3. Sredstva društva.

Sredstva so prosvetna in gnotna. Prosvetna sredstva so sledeča:

1. Društvo sestavlja odseke, po katerih spoznava narodne, kulturne in gnotne potrebe Slovencev, prireja v ta namen poučna potovanja in izdaja nabrano gradivo.

2. Prireja shode ali sočeluje pri že obstoječih izobraževalnih organizacijah, ustanavlja knjižnice ali podpira že obstoječe, prireja tečaje, zalaga tiskovine, prireja narodne slavnosti, gledališke predstave, izlete, zbirke, razstave, muzeje in sploh vse, kar ima namen vzbujati ter gojiti zmisel za domacijo, njen značaj, narodne navade, noše, sloge, umtenost, krajevne lepote, telovadbo, turistikto in šport.

3. Ustanavlja ali podpira šole in šolska društva.

Da pa društvo doseže svoj gnotni namen,

1. podpira po svoji moči z denarnimi sredstvi slovenske nepolitične organizacije, priredbe in naprave, časopise in književne publikacije, ki so v zvezi z narodno izobrazbo;

2. kupuje zemljiška posestva ter jih prodaja ali daje potem Slovincem v zakup brez lastnega dobička;

3. denarno podpira socialno koristne naprave, gospodarske organizacije, ustanove, mladinskovarstvena, vaje-niška in dijaška podporni društva, delavske strokovne organizacije;

4. zalaga in razpečava razno blago v društvene svrhe. V kolikor se za izvrševanje teh društvenih namenov potrebuje oblastveno dovoljenje, se mora to izposlovati.

§ 4. Pridobivanje denarnih sredstev.

Denarna sredstva društva se zbirajo iz

1. prispevkov društvenikov;
2. daril, volil in podpor;
3. z oblastvenim dovoljenjem pri-rejenih nabiranj;
4. dohodkov društvenih ali v nje-govo korist prirejenih veselje, gledaliških predstav, predavanj, razstav in publikacij;
5. dohodkov društvenih podjetij, zasnovanih v društvene namene;
6. iz dobička pri razpečanem blagu.

§ 5. Člani.

Društveni člani so

1. **ustanovni**, ki plačajo vsaj 200 K naenkrat ali pa vsaj v štirih obrokih tekom enega leta;
2. **redni**, ki plačajo vsaj 1 K na leto, najmanj 10 K pa, če so društva, oziroma pravne osebe;
3. **podporni člani**, ki plačujejo vsaj 50 vin. na leto.

Člani društva so moške, ženske in pravne osebe. Tisti, ki hočejo postati člani se oglašijo ali pri društvenem vodstvu ali pri podružnici svojega okraja.

LISTEK.

Iz dnevnika malega poredneža.

Ameriška humoreska.

(Dalje.)

26. Na lokomotivi.

Stric Samson je nenadoma odšel. Odpeljal se je brez slovesa in niti konjička mi ni kupil za spomin. Namerala je sicer ostati pri nas do jeseni, a nepričakovani dogodki so pospešili njegov odhod. Stric naj bo že, kjer hoče; če bi bil le poprej meni kupil konjička, bi ga prav nič ne pogrešal. Sedaj so počitnice in radi tega imamo dečki dovolj časa za različne igre. V hlevu pri Karlčkovih smo priredili veliko predstavo, ki je trajala dva popoldneva po vrsti. Vstopnina za dečke in deklice je znašala tri krajcarje, za odrasčene ljudi pa polovico. Karlček je bil opica, Henrik medved, a jaz sem predstavljal čudno predpotopno žival; kazali smo tudi še druge raznovrstne živali. Šel sem k brivcu in ta mi je obril celo glavo, potem me je pa Karlček po-barcal z temnorjavo barvo. Ker nismo imeli druge barve na razpolago, poslužili smo se kar one, s katero je posli-

kan plot okrog Karlčkove hiše. Zelo čudno sem izgledal, toda sedaj je joj, ker barva celo poletje ne bo izginila iz obraza. V cerkev ne bom mogel hoditi. Če se pogledam v ogledalo, samega sebe ne morem izpoznati. Elza pravi, da ne bom smel kot zamorec pri skupni mizi jesti, temveč da naj jem pri Beti; ta se pa zopet brani in pravi, da ne bo obedovala skupno s predpotopno živaljo.

Stric se je pa zato tako strašno razjezil, ker sem si izposodil njegove zobe, da bi bolj strahovito in čudno izgledal; ker mi je pa bilo silno vroče, šel sem k vodnjaku, da se napijem vode in ob tej priliki mi je cela čeljust posrečilo padla v vodo. Zobje so bili zelo dragoceni, ker so bili v zlato vloženi in stric je malone lakote poginil, predno je nove dobil. Opravičeval sem se mu, ker se mi je smilil, pa me še poslušati ni hotel. Precej, ko mu je doktor napravil druge, je poklical vozniaka ter ukazal svojo prtljago zapeljati v hotel. Vmes je pa tičala še mala nezgoda. Henrik ima malega osla in tega smo hoteli izpremeniti v mladega slona ter ga potem tudi uvrstiti v našo razstavo. Najprej smo potrebovali lepega rilca in kakor smo tudi premišljevali, nismo mogli najti kaj bolj pripravnega kot je bila ravno stričeva ušesna trobenta.

Posoditi jo je torej moral, četudi nehote. Trobento smo osličku privezali na gobec, nogo smo mu ovili s cunjami, da so bile debelejšje in na hrbet mu pritrdili rdečo preprogo; najkрасnejši slonček je bil gotov in le škoda, da se je tako malo zavedal svoje časti in z rilcem otepal okrog sebe, kakor z metlo. Trobenta je bila po oslovski neumnosti čisto stolčena in ubogi stric nekaj dni ni posebno veliko slišal.

Boleli so ga torej zobje in trobenta; razjezil se je tako, da je mama jokala.

Morda bi še vseeno ne bil šel, če bi ne bili vzeli tudi njegove najlepše obleke, katero je dobil iz Japonskega in ki je bila iz najboljšje svile. Karlček jo je oblekel, da bi predstavljal Turka. Ne bila bi se prav nič poškodevala, toda slučajno se je v hlevu prevrnila na njo posoda polna barve; Karlček je kriv te nesreče. Kljub temu je pa bila naša razstava nekaj imenitnega. Vstopnine smo dobili 50 krajcarjev, katere smo namenili podariti revnim sužnjem. Meni je vse eno, če tudi stanuje stric sedaj v hotelu. Beti mi je pravila, da je rekel pri odhodu, kako lahko mišljeno sem zaigral veliko srečo. Čemu mi pa bo sreča? Lačen nisem in dolgega časa tudi ne prodajam — kaj pa hočem več? Vsaj ga nisem hotel jeziti, ko sem mu s črevliarsko smolo pripel Elzino naj-

lepšo kito na glavo. Radoveden sem bil le, kako bi izgledal kot Kitajec, toda nekateri ljudje ne razumejo prav nobene šale. Tudi Elza me je karala, češ, da sem ji njeno najlepšo kito pokvaril, a svetoval sem ji, da naj si na ta način obrije glavo kot jaz.

Povedal sem brzojavnemu uradniku, da nosi na glavi tuje lase in da si vsak dan barva obrvi. Rekel sem mu, da bo postala najbrže kmalu plešasta, ker ji lasje silno izpadajo. Ravno sem mu hotel še povedati, koliko kurjih očes ima po nogah, ko je sama stopila v sobo.

Danes zvečer, ko je šla Beti na trg nakupovat, je nenadoma pozvonilo; Elza pogleda skozi kukalo in reče: »Jurček, oni imenitni ljudje so zunaj, pri katerih sem bila zadnjič na posetu. Ti izgledaš ravno tako kot majhen zamorski strežajček. Veš kaj; odpri vrata ter jih pelji v salon, potem pa počakaj v predsobi, vsaj itak dolgo ne ostanejo.«

Odpri sem torej, se poklonil ter jih spremljal do salona, potem pa po Elzinem ukazu čakal zunaj. Kmalu mi je postalo dolgčas in šel sem tudi v salon.

»Jurček,« je zašepetala sestra, »pojdi ven!«

»Zakaj?« sem rekel glasno. »Vsaj

Vse svote, ki presegajo udmino, so bodo odslej izkazovale kot »Slovenski dar« naše narodne obrambe. Zato vsak, kdor zmore, prispeva vsako leto tudi po 20, 10 ali vsaj 5 K »Slovenskemu daru«, da z vsakim dnem naraščajo tudi denarna sredstva »Slovenske Straže«.

Vse darove in vsa pisma naj se pošilja samo na naslov: »Slovenska Straža« v Ljubljani.

Podružnice se bodo snovale potom centrale, zato naj povsodi, kjerkoli nameravajo ustanoviti podružnico, to takoj javijo »Slovenski Straži« v Ljubljani.

Slovinci, vsi k »Slovenski Straži«!

Občni zbor Družbe sv. Rafaela.

Nekako kot zadnja straža glavne armade »Slovenske Straže« imela je slovenska podružnica »Družbe sv. Rafaela« dne 11. maja svoj občni zbor. — Številni zborovalci, dasi utrujeni od celodnevne zborovanja, so vstrajali do konca in z zanimanjem sledili razpravi.

Družbin predsednik deželni odbor dr. Pegan, je konstatiral sklepčnost in v svojem pozdravnem nagovoru naglašal posebno, da je važna družba za varstvo naših izseljencev dobila tako malo odmeva v naši duhovščini, še bolj pa je obtoževal našo posvetno inteligenco, ki je pokazala doslej za družbo tako malo zanimanja. Intenzivno delo je bilo res težko brez sredstev, a sedaj, ko imamo že izplačano deželno podporo 1000 K in zagotovljenih letnih 800 K od dunajske centrale bo mogoče začeti z uspešnim delovanjem v varstvo naših izseljencev in ne v korist družbi, kar treba pibiti. — To bo tem lažje, ker nastavi družba v prihodnjem mesecu lastnega tajnika.

Dunajska centrala je poslala svoje pozdrave z opazko, da je ondodni občni zbor vzel naše poročilo o delovanju odobruje na znanje.

Tajniško poročilo poda deželni nadoficijal Fr. Kristan. Odbor je imel sedem sej, v katerih so se storili važni sklepi. Vložni zapisnik izkazuje od meseca julije 1909 nadalje 54 vložnih številk in posebej še 83 poimenskih izkazov, ki jih pošilja družbi po naročilu c. kr. deželne vlade okrajna glavarstva glede onih oseb, ki so dobile potne liste v Ameriko. Poročilo izreka zahvalo časopisu za priobčevanje družbinih vesti, osobito: »Slovincu«, »Domoljubu« in »Bogoljubu«. Tudi »Občinska Uprava« prinaša vestnik »Rafaelove družbe«. Prezvišeni gospod knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič, je v Škofjskem listu odredil, da bo vsako leto po celi škotiji vsaj ena pridiga o Rafaelovem varstvu.

Skoraj vsaki dan se oglašajo izselniki, sedaj v deželnem dvorcu, kjer se jim izročajo priporočilni listi in posebni družbini znaki, katere smo prejeli od »Rafaelove družbe« v Ameriki. Po kolodvorih se napravijo orientacijske napisne deske. Družba je prevzela v administracijo list »Ave Maria«, ki dohaja v 200 izvodih. Poročilo se spo-

minja lani v odbor izvoljenega, sedaj pokojnega vrlega železničarja Finžgarja. — Končno izreka še enkrat zahvalo časopisu, potem vsem podpornikom in pa gospe, dr. Peganovi, ki je nabrala za družbo znaten znesek.

K poročilu omenja predsednik dr. Pegan, naj se zglašajo izselniki osebno za priporočilne listke, ki so važni, saj dobi vsak s tem važno zaščito na poti. V debato, ki je sledila poročilu, so posegli: ravnatelj Škerbinec, profesor dr. Janežič, kaplan Škulj, župnik Tavčar, P. Teodor in Guštin iz Trsta. Zadnji je prinesel od tržaške podružnice zanimive podatke. Leta 1909. se je izselilo preko Trsta v New York 13.922 in v Buenos Aires 5084, skupaj 19.006 oseb. Med temi jih je bilo iz Kranjske 1185 za v New York, 22 v Buenos Aires; iz Istre 983 v New York in 126 v Buenos Aires.

Blagajniško poročilo izkazuje prebitka 1594 K 86 v. Po predlogu revizorja blagajnika Martinca se izreče blagajniku odvetniškemu sollicitatorju Kocmurju absolutorij. Pri volitvi odbora je bilo izžrebanih za izstop pet članov; nato so bili izvoljeni iznova gg.: prof. dr. Janežič, župnik Gasperin, Miha Moškerc, ravnatelj Škerbinec in zav. uradnik Janko Sajovic. Ostali odbor je ostal kot popred; konstituiral se v prihodnji seji, potem se razglasi v časopisu.

Po predlogu kaplana Orehka se izreče z navdušenjem zaupnika dr. Peganu.

Predsednik dr. V. Pegan graja v sklepnem govoru državno upravo, ki se tako malo briga za izseljence. V mrazu in dežju ali pa na pekočem solncu leže otroci in odrasli pred kolodvori po tleh. Vspodbuja navzoče, naj vsak po svojih močeh dela za družbo.

Naprošeni smo, dodati poročilu sledeče: g. P. Teodor je omenil v debati, naj bi se izseljeniškim odsekom dalo nekaj priporočilnih listkov, ki bi se potnikom oddajali. Temu nasproti je poudarjal dr. Pegan, da to ni priporočljivo, ker točna pojasnila more dati le član družbinega odbora. — Temu dostavljamo: družba ima glede agentov take podatke, da jih sedaj iz taktičnih razlogov še ne moremo javno pibiti, ampak potnikom daje osebna zapupna pojasnila, da se vedo ogibati raznih pijavk in se obvarujejo na ta način velike škode.

Družba bo z ustanovitvijo lastne pisarne začela z neumornim delom v korist izseljencev, zato se obrača na vse dobromislele ljudi, naj jo obilo podpirajo v materialnem in moralnem oziru.

Ustanovno zborovanje deželnega živinorejskega sveta.

(Konec.)

Poslanec Demšar: Premovati se bo morala zgolj doma vzgojena živina. — Župnik Mrkun: Pri premovanju naj bi bila zastopana tudi zadruga. — Pirc želi, da se pri punktiranju odločno rabi mera. Mehaniško naj bi se merilo. — Rohrman: Premovanje naj bi

se vršilo redno na tri leta, zdaj pride komaj na pet let. Premovalnih okrajev naj bi bilo vsaj deset. Prestrogo naj se pri punktiranju ne postopa. — Paulin želi, naj se prikladnejše razdelita prvi in drugi premovalni okraj. — Povše iz Mokronoga: Pri premovanjih naj se postopa pravično. — Poslanec Bartol se toplo zavzema za to, da se črta točka 9. iz poročila. — Baron Apfaltrern se tudi zavzema za črtanje določila, da bi se morala rediti premovana živina dve leti. Zadostovalo bi eno leto. — Župnik Rožnik: Premovanega bika lahko prodam v deželi. Le takrat se mora vrniti denar deželnemu odboru, če gre živina iz dežle. Mislim, da to določilo zato lahko ostane.

Razpravo prekine glavar ob tri četrti na 1. uro, nadaljuje se ob treh popoldne.

Rezarstvo in deželni zavodi ter postaje za plemenske prašiče.

Poročevalec J. Legvart izvaja približno:

Deželni odbor naj prireja vsako leto toliko časa, dokler bo treba, po štiri praktične tečaje za rezarje, in sicer po enega na Gorenjskem in Notranjskem in po dva na Dolenjskem. Tečaji trajajo po teden dni in se vrše tako, da udeleženci potujejo od kraja do kraja. S praktičnim delovanjem so zvezana tudi predavanja o živinski higijeni. V vsak tečaj se sprejme največ dvanajst udeležencev iz ozemlja, za katero je tečaj določen. Vsak udeleženec dobi od deželne odbora na dan 2 kroni odškodnine, katera se mu izplača, ko tečaj dovrši. Udeleženci, ki so tečaj dobro dokončali, dobe od deželne odbora spričevala, na podlagi katerih jim politična oblast da dovoljenje za to obrt. Praktični pouk na tečajih vodi rezarski mojster, katerega preskrbi deželni odbor.

Glede na ureditev deželnih zavodov in postaj za plemenske prašiče in merjasce v povzdigo prašičereje naj ustanovi deželni odbor kakor do sedaj: 1. deželne zavode za plemenske prašiče; 2. deželne postaje za plemenske prašiče; 3. deželne postaje za plemenske merjasce. Za te zavode in postaje so izdelana podrobna pravila.

Cepljenje prašičev.

V okrajih, kjer razsaja rdečica, preskrbi naj deželni odbor cepljenje prašičev. Do konca meseca prosinca vsakega leta morajo županstva deželnemu odboru sporočiti, ako žele posestniki cepljenje prašičev. Nato jim deželni odbor doloži naznanilne pole, v katere vpišejo vse one posestnike, ki želijo imeti svoje prašiče cepljene. Izpolnjene pole, v katerih naj bo navedeno tudi število prašičev, naj se dološljejo deželnemu odboru do dne 15. marca nazaj. Županstva naj vsako leto pravočasno na javnem prostoru po razglasu ljudi opozore na cepljenje prašičev. Cepljenje sme izvršiti le živinozdravnik, katerega določi deželni odbor. Pri določitvi živinozdravnika se deželni odbor ozira vedno na okrajne in deželne živinozdravnike onega okraja, kjer se cepljenje vrši. Županstvo

mora cepljenje naznaniti tudi političnemu oblastvu. Cepi naj se vsako leto spomladi. Živinozdravnik, ki je določen za cepljenje, mora vsako občino pravočasno obvestiti, kdaj se cepljenje prične. Cepiti se morajo vsi prašiči, ki so skupaj na enem posestvu. Nobenemu kmetovalcu ni dovoljeno, da bi pustil cepiti samo eno svinjo, ampak mora dati cepiti vse, kolikor jih ima. Cepljenje se ponavlja tudi pri enih in istih živalih vsako leto. Pred cepljenjem mora živinozdravnik prašiče preiskati, če so popolnoma zdravi. Živinozdravnik mora ljudi natanko poučiti, kako je postopati z živalimi v slučaju, ako obole, kako naj to naznanijo političnemu oblastvu itd. O cepljenih prašičih živinozdravnik sestavi izkaz in ga dološlje deželnemu odboru, en prepis izkaza pa županstvu občine, kjer se je cepljenje vršilo. O uspehih cepljenja naj županstva vsako leto poročajo deželnemu odboru. Živinozdravnik dobi od vsake cepljene živali honorarja 50 vinarjev. Polovico te vsote plača deželni odbor po prejemu izkaza o cepljenju, polovico honorarja pa plača živinozdravniku posestnik takoj, ko se je cepljenje izvršilo.

V razpravi pozdravi baron Apfaltrern z veseljem akcijo deželne odbora za povzdigo prašičereje. Cena prašičjemu mesu je zadnja leta zelo poskočila, ker je prišla v navado ne samo pri delavstvu in obrtništvu, marveč tudi pri premožnih ljudeh mrzla večerja, ki obstaja v prvi vrsti iz prekajene svinjine boljših svinj. Glede na rdečico želi, naj bi se cepljenje izvajalo v največjem obsegu. — Veterinarni nadzornik Paulin omenja, da se je pričelo na Kranjskem cepiti proti rdečici šele pred dvema letoma. Cepljenje prašičev se je v Avstriji že zelo vdomačilo. Proti rdečici je cepljenje le še edino sredstvo. Izkazalo se je cepljenje celo pri bolnih prašičih; zgled: med obolelimi 68 cepljenimi prašiči je ozdravelo 63, crknilo le 5 prašičev. Nasprotuje rezanju prašičev in svinj, ker rezane živali niso nič boljše kot prej. Rezar raznese kugo od hleva do hleva. Kot živinozdravnik želi, naj bi se ne rezalo. — Ravnatelj Pirc: Naši prašiči se emancipirajo od Hrvaške in priti moramo do žlahtnejšega plemena, kakor zdaj. Prost posel sta rezarstvo in mazaštvo po sedanjem obrtnem redu. Z obrtnim zakonom pridemo v navskrižje, če bi dal deželni odbor komu diplomu za rezarstvo in cepljenje. Pouk v rezarstvu se v enem tednu ne izvrši. Pozdravlja ustanovitev deželnih zavodov in postaj za plemenske prašiče. Rdečica se prime vsake pasme. Pri cepljenju naj se gleda na to, da bo cepljenje ceneno. — Župnik Oblak: Lani sem dal cepiti vse svoje prašiče. Pri sosedih so necepljeni prašiči vsi poginili, meni pa noben. Ne ugaja mu, da mora imeti gospodar mrjasce dve leti. Merjasci naj se med posameznimi postajami menjajo. — Župnik Mrkun soglaša, da se prašiči cepijo. Ali bi ne kazalo, da vzema deželni odbor vse stroške za nja? — Poslanec Povše pozdravlja, da se je deželni odbor zavzel za rezarstvo.

sem vendar tvoj mali bratec, čeprav sem črn, in ne strežaj.

Osupnjeni so me opazovali in se stra jim je morala pripovedovati, na kak način da sem si pridobil črno polt. Smejali so se in rekli: »Vsaj smo že slišali o njem; ali ni to deček, ki se je sam dvignil z zrakoplovom in učinil tudi še mnogo drugih imenitnih in slavnih činov?«

Celo mesto govori samo o meni; kjer se pokažem, se mi vse smeje; ne bom smel več hoditi na ulico. Nihče mi ne reče drugače, kakor »predpotopna žival«. Beti me mora umiti s peskom. Vse nič ne pomaga. To pot me je šala nekoliko predaleč zavedla. Vsi se tako norčujejo iz mene, da ne morem več prenašati. Doktor Mor je rekel, da me bo poslal Darvinu na ogled. Ne vem, kdo je ta Darvin in zakaj naj bi me ogledal. Vsega sem že sit. Kadar prihodnji s Karlčkom zopet napravim razstavo, mora Karlček sam predstavljati predpotopno žival.

× × ×

Na nekaterih mestih se mi je že pričela koža lupiti in ljudje mi pravijo sedaj »leopard«. Kake posledice ima lahko vsaka malenkost.

Ze dolgo časa nosim v srcu željo, da postanem, ko odrastem, inženir. Vedno sem zahajal zelo rad na kolodvor, ker so bili ljudje tamkaj zelo prijazni z menoj. Večkrat so se norčevali iz moje smole, toda sedaj vem, da jim je bližji jok nego smeh. Vili Belov, ki je eden mojih najboljših prijateljev, je inženir ter vozi s tovrnim vlakom, ki vedno na našem kolodvoru ostaja,

večkrat mimo nas. Obljubil mi je, da me ob priliki vzame k sebi na lokomotivo ter mi razloži vse, kar bom hotel vedeti. Včeraj sem bil pri njem in ga vprašal, kako mora napraviti, da se lokomotiva prične gibati. Pokazal mi je.

»Skoraj bi jo kar ti sam znal voditi, kaj ne da, Jurček?« rekel mi je. Potem me je vzel v naročje ter me postavil na tla, sam je pa šel s kurjačem po tobak, ker je moral s svojim vlakom še čakati na prihod osebnega vlaka. Ko sta zavila okrog ogla, in ni nihče pazil na me, sem splezal nazaj na lokomotivo in ker sem hotel videti, kako se premika, zasuknil sem mali držaj, ki mi ga je poprej pokazal. Predno sem se zavedel, bil sem že v teku. Vpil sem, da naj obstane, a vse zastoni, drdrala je še vedno hitreje. Inženir in kurjač, ble da kot zid, sta pritekla, da bi skočila na stroj in ga vstavila, pa nista me mogla ujeti. Spomnil sem se dneva, ko sem sam sedel v zrakoplovu obupajoč in prezebajoč in bilo mi je grozno težko pri srcu. Kmalu sem bil daleč zunaj na polju in za seboj sem vlekel celo vrsto tovrnih voz; prišlo mi je na misel, da mora v petih minutah privoziti osebni vlak in lasje so se mi ježili na glavi, kaj se bo zgodilo, ko zadenemo skupaj.

Če sem pomislil na ljudi, ki se vozijo z osebnim vlakom, mi je strah in groza stiskala srce, ker sem vedel, da jih bo veliko po moji krivdi izgubilo življenje; položaj je bil veliko strašnejši in obupnejši kot zadnjič v zrakoplovu. Jokal sem in vzdihoval, kar mi pa ni nič pomagalo. Mislim sem na vse porednosti, katere sem v zadnjem času napravil; pred oči mi je priplaval stri-

čev razljučen obraz, ko sem mu povedal, kam so mi padli njegovi zobje; spomnil sem se tudi na Elzino jezo, ko sem bil zadnjič skrit pod glasovirjem, poleg katerega sta sedela z brzojavnim uradnikom. Vprašal jo je namreč, če je bila že kdaj zaljubljena in rekla mu je: »Še nikoli!« Tedaj sem se pa jaz naenkrat oglašil pod glasovirjem: »Elza, nikar se ne lagaj! Kako je bilo pa takrat, ko se je konj splašil?« Kot blisk sem vozil naprej in že sem zazrl sosednji kolodvor; kmalu sem ugledal tudi osebni vlak, ki je mirno stal na progi ter množico ljudi na peronu.

Črez nekaj sekund sem že z bliskovo naglico smuknil mimo in precej nato sem začul velik ropot, kakor bi se nekaj lomilo in mečkalo, potem se pa ne spominjam ničesar več, ker me je močan udarec po glavi omamila.

Ko sem se zavedel, ležal sem v kolodvorski čakalnici in vsi domači so stali krog mene. Doktor Mor me je ravno pregledoval ter pravil okoli stojčim, da mi ni nič hudega, akoravno bi me ne bilo posebno škoda, če bi si bil razbil glavo. Elza je rekla, da naj se sramuje takih besed in sklenil sem takoj, da ji ne bom več nagajal, ker se je potegnila zame, če prav sem bil zadnjič pod glasovirjem skrit.

Inženir je precej, ko sem se odpeljal, brzojavil na sosednjo postajo, da naj osebni vlak počaka tam in da naj tovrni vlak na kak način vstavijo. Na križišču so torej tir spremenili tako, da sem zavezil naravnost v tovrno skladišče.

Vsi so mislili, da me bo na drobne kosce raztrgalo, kar se pa ni zgodilo,

kajti odnesel sem samo debelo buško na glavi. K sreči sem namreč priletel v voz poln volne, ki je bila namenjena za bližnjo suknjarno.

Celo mesto se jezi, ker se nisem ubil; pravijo, da sem nevaren škodoalec in da bi bil najbolj brez skrbi, če bi bil mrtev. Lokomotiva in sedem tovrnih voz je popolnoma razbitih.

× × ×

Ravno do sem sem napisal, ko je prišla Beti v sobo in mi povedala, da je občinski odbor pravkar sklenil, da me zapre. Kakor mi je povedala, so takole sklenili:

»Ker je Jurček Haker nepoboljšljiv grešnik, ki je mestu napravil že velikansko škodo, se naslednje ukrene:

I. Zaprt naj bo 6 mesecev v deželnem zaporu, da se more zopet povrniti mir in zadovoljnost v razburjeno mesto.

II. Spoštovani rodbini Hakerjevi naj posebna deputacija v imenu celega mestnega zastopa izreče svoje sožalje in jo prosi oproščenja, ker mora malega hudodelnika odvesti v ječo.

Beti mi je prišla zato s tako naglico praviti, da bi pravočasno še lahko ušel iz mesta. Premišljeval sem in mislil, slednjič pa sklenil, da se dam zapreti, kajti med tem časom se mi vsaj odlušči vsa grda barva iz obraza. Beti mi je vsaj obljubila, da mi prinese vsak dan polno košarico izvrstnih jedil v zapor.

P. S. Vse skupaj je bila le laž, katero si je doktor izmislil, da bi me oplasil. Grozijo mi pa, da me prihodnjč zaprejo zaradi tatvine, če bom vnovič hotel ukrasti cel tovrni vlak.

Doseglo se je na Dunaju, da se je dobil način, po katerem dobimo živinozdravniške pomočnike. V Nižji Avstriji prevzema deželni odbor vse stroške za cepljenje proti rdečici. Zeli, naj se znatno zniža pristojbina za cepljenje prašičev. — Ravnatelj Pirc graja slabe svinjake malih posestnikov. Tem večji postaja, boljša bo. — Ravnatelj Rohrmann priporoča, naj bi se nastopilo glede na prašičerejo tako, kakor pri govedoreji. Ustanavljale naj bi se tudi po Dolenjskem prašičerejske zadruge. (Klici: Saj se že!) Priporoča razsve.

Izboljšanje in premovanje hlevov.

Poročevalec Legvart izvaja: Za izboljšanje hlevov in uredbo gnojišč naj deželni odbor kakor do sedaj daje revnim posestnikom strokovni nasvet in podpore v obliki nagrade ali v tem, da plačuje zanje obresti od v to svrha najetega posojila. Obresti naj deželni odbor plačuje le pet let in le od posojil, ki so najeta za najdalj deset let na amortizacijo. Podpore in nagrade deli naj deželni odbor v ta namen, po načinu uredbe in po številu živali v zneskih 50 do 500 kron. Pri zgradbi novih in izboljšanju starih hlevov je zahtevati, da se uredi tudi gnojišča, gnojnične jame in tekališča za živino oziroma za prašiče. Strokovni nasvet naj da deželni odbor bodisi revnim kakor tudi premožnim posestnikom s tem, da pošlje svojega večaka na lice mesta, ki da posestniku potrebna navodila, napravi načrt in proračun za nameravano izboljšanje.

Poročilo o izboljšanju in premovanju hlevov ni izzvalo nikake debate.

O nakupu deželne pristave za plemenske bika.

(Točka 8. dnevnega reda.)

Poroča deželni odbornik grof Barbo.

Ker je v deželi veliko pomanjkanje dobrih plemenskih bikov in ker je zadostno število plemenskih bikov predpogoj uspešne govedoreje, preskrbi deželni odbor kolikor mogoče zadostno število plemenjakov. Nakupi jih v prvi vrsti v deželi sami, kolikor jih dobi. Le če ne dobi zadostnega števila v deželi in kolikor je to radi osveženja krvi potrebno, nakupoval bo deželni odbor bika tudi izven dežele. Da bo v ta namen imel vsak čas večje število živali na razpolago in jih nakupi lahko ob vsaki ugodni priliki, je kupil deželni odbor posebno pristavo, v bližini Ljubljane in v bližini železniške postaje. Ta pristava leži v hribovitih krajih 700 metrov nad morjem. Stala je 34.000 kron in je opozoril nanjo župnik Finžgar. Na tem posestvu se bodo vzgajali biki. Najeti nameravamo tudi neko posestvo za vzgojo plemenjakov.

IX.

Deželni odbornik dr. E. Lampe: Sifa nas je prignala, da smo kupili pristavo, na kateri bomo sami vzgajali bika plemenjake. Koliko denarja se potrosi, kadar se gre kupovat izven dežele. Ljudje vidijo, da je prišla nakupovat komisija, znajo, da se mora kupiti in cene poskočijo. Iz tega slede: 1.) Stroški, ki so zvezani z nakupom. 2.) Neprimerno visoke cene. 3., Zunaj se

tudi ne dobi primerno blago. Name-ravali smo, ko smo kupili pristavo, olajšati nabavo plemenjakov. Vkljub žrtvam in stroškom za pristavo, bomo veliko prihranili, ker bo ostal denar doma in ker bodo ljudje dobivali plemenjake na pristavi. (Odobranje.)

Župnik Finžgar izvaja med drugim: Vsi govedniki so stremili za tem, da bi imeli lepo živino, ko bi gojili in držali živali in jih takoj ne prodajali. Če bi vsakega teleta ne prodali takoj, bi si vzgojili kmalu lepo žival. Jaz, ki živim leta in leta med kmečkim ljudstvom, sem bil pikro zadet, ker se je kmetu preveč očitalo, češ, da je nazadnjašk. To predbacivanje ni resnično. Naš kmet ni nazadnjašk, marveč zelo napreden in doveden. Vzgojiti moramo ljudstvo. Začetkom je res nezaupljivo, a nezaupljivost se izgubi, ako izprevidi, da se dela iz ljubezni do njega zanj. Odločno nasprotujem podporam. Če daje dežela podpore, mora na vse zadnje tudi kje vzeti. Vzgoja našega kmeta naj se širi po zadrugah. Rajši plača kmet zadrugno, kakor pa kak davek. Mi moramo našega kmeta socializirati. Kmet je danes individualist. Socializirati ga moramo po zadrugah, predavanjih. Kmet se mora zavesti svoje moči, svoje oblasti. Vzorna planina bo vzgajala z zgledom živinorejce. Veseli so bili kmetje, ko sem jim pravil, da kupi dežela vzorno planino. (Živahno pritrdjevanje.)

Postopanje železnice pri odpošiljavi živine.

Oficielen spored je rešen. Predsednik shodu deželni glavar dvorni svetnik pl. Šuklje otvoril razpravo o slučajnostih. Deželni poslanec Hladnik ostro graja postopanje železniških oblasti pri prevažanju živine. Pred osmimi tedni poslal je mlade prešičke svojemu bratu. Bili so pri uvagovanju pregledani po živinozdravniku, a izročili jih niso prej bratu, dokler jih ni pregledal živinozdravnik. Tak slučaji so se go-dili tudi, ko je razpošiljal deželni odbor plemenjake. Postavodajalec gotovo ni hotel delati takih sitnosti kmetovalcu. Potrebno je tudi, da se preosnuje postava o konfederacijah, ki hočejo še posebno plačo, da si dobe kožo in kosti. (Odobranje.) Inšpektor Pavlin izjavlja, da zadeva krivda glede na sitnosti pri prometu živine železniške oblasti. Povše iz Mokronoga navaja: Mesece aprila so bili oddani na Lescah po živinozdravniku ogledani plemenjaki. Kljub temu železnica ni izročila plemenjakov prej, dokler ni prišel jih ogledat živinozdravnik. Železniški uradnik mi je pokazal odlok s 4. aprila, po katerem se živina brez živinozdravniškega ogleda ne sme oddati. Komerčni svetnik Povše se čudi, da se tako postopa z živinorejci kljub temu, da je izdalo ministrstvo odlok, da im Inlande zadostuje enkratni živinozdravniški ogled. Po tej naredbi se lahko odpošlje naravnost v klavnico namenjena živina brez živinozdravniškega ogleda, ker jo ogledajo v klavnici, predno jo zakoljejo. Pri razpravi o tej zadevi govore pl. Povše iz Mokronoga, vladni svetnik pl. Lusch, ravnatelj Pirc, poslanec Piber in

inšpektor Pavlin, nakar zaključil deželni glavar dvorni svetnik pl. Šuklje posvetovanje z govorom, v katerem izjavlja svojo zadovoljnost, ker so se v resni, a dostojni obliki podala vsestranska mnenja o zadevah, ki so bile na dnevnem redu. Deželni odbor se bo resno pečal z vso zadevo in bo uvaževal vse izražene želje. Zahvaljuje se vsem govednikom.

Deželni odbornik grof Barbo se v nemškem in slovenskem govoru zahvaljuje deželnemu glavarju dvornemu svetniku pl. Šuklju za spretno vodstvo posvetovanja. (Živahno pritrdjevanje in ploskanje.)

Velik gospodarski shod slovenske kmečke zveze in zadrugne zveze na Planini.

Planina (Štajersko), dne 16. maja 1910.

Krasen majniški dan je nehotu tudi veliko pripomogel k sijajnemu gospodarskemu shodu, ki se je vršil na binkoštni ponedeljek tukaj. Kakor k zadnjemu političnemu shodu na velikonočni torek, tako je zopet sedaj mnogoštevilno volivcev prihitelo od vseh strani na Planino. Shod se je moral zategadelj vršiti na prostornem dvorišču g. Pintarja. Točno ob 3. uri ga je otvoril g. drž. in dež. poslanec Franc Pišek s pristrnim pozdravom na došle kmete izražujoč svoje veselje nad obilnim obiskom tega zborovanja. Kazal je gospod poslanec navzočim živinorejcem na nevarnost, katere jim vsled dovoljenega pooblastilnega zakona preti, ker se bodo prej ali pozneje meje za uvoz inozemski živini odprle. Tukaj pa hoče živinorejcem na pomoč priteči »Zadruga za vnovčenje živine«, katere začne že 1. junija t. l. poslovati. Nje se oklenite! Med svojim govorom je g. poslanec navzočim predstavil vladna zastopnika te »Zadruga«. Nato pa podeli besedo g. nadrevizorju g. Vl. Pušenjaku.

Gospod nadrevizor je v poljudnih besedah razložil namen »Zadruga za vnovčenje živine« in je naštel koristi, ki jih bodo deležni udje te »Zadruga«. Ovrget je tudi s prepričevalnimi besedami vse ugovore, ki se že sedaj slišijo zoper zadrugo. Nato se je razvila zanimiva debata o »Zadrugi«. Po nekaterih pojasnilih, ki sta jih še g. poslanec in nadrevizor navzočim podelila, zaključil shod domači gospod župnik z izrazom pristrne zahvale od svoje kakor od strani navzočih na g. poslanca za njegov trud in na g. nadrevizorja za njegova temeljita izvajanja. In v znak hvaležnosti in zaupanja so se zborovalci s trikratnim čvrstim »živio« poslovali od svojega priljubljenega poslanca. S tem velevažnim zborovanjem je »Slov. Kmečka Zveza« zopet pokazala, da dela za ljudski blagor in da je tudi vse razumno ljudstvo le v njenem taboru.

Idrijske novice.

i O binkoštnih praznikih došlo je v naše mesto 40 izletnikov iz Reke. Ogle-dali so si rudnik in mesto ter se zelo pohvalno izrazili o zanimivem našem okraju. Obljubili so, če prej ne gotovo drugo leto zopet skupno posetiti nas, posamezni pa si je že sedaj zagotovil stanovanje v novem Didičevem hotelu za kakih 14 dni, da bo lažje si ogledal vse zanimivosti. Kako potreben je bil novi hotel, nam torej tuji najbolj povedo in oni znajo bolj ceniti moderno stavbo, kakor nekateri domačini.

i Slomškova podružnica je napravila zanimivo predavanje o prostem začnem risanju. Povabila je znano strokovnjakinjo učiteljico na ljubljanski vladni gdnco. Stupico, ki je radovoljno se odzvala povabilu in porabila binkoštno počitnice v ta namen. V torek dopoldne bilo je v prostorih naše c. kr. rudniške ljudske šole precej članov navzočih, ki so pazljivo sledili slikam in razlaganju. Predavateljica je sploh znana kot strokovnjakinja v tem ožiru, obenem ji je beseda tako gladka in pravilna slovensčina teče, da je res prava slast ji slediti. Začudili so se vsi, ko je zazvonilo poldne in šele spoznali, da skoraj poldru uro že le pri enem predmetu nepretrgoma vstrajajo. — Pri skupnem kosilu se je o tem govorilo in vsi so bili odkritosrčno hvaležni predavateljici na njenem trudu kakor tudi na praktičnih navodilih, katere je podala.

i Halleyjev komet je tudi pri nas razburjal ljudi. Marsikateri bi ga bil rad videl, kaj da hoče v našem kotlu, ko je obzorje tako na malo omejeno. Treba je bilo na gore, daleč in ponoči ga iskati. Le enkrat se je posrečilo ga zapaziti, a večinoma je bilo megleno oblačno, ali pa komet ni hotelo biti na spregled. In tako je marsikateri Idričan zastojal na Goru, ali celo na daljno Vojsko, pa se potem nejevoljen vračal domu, češ, komet je tako trmast, ne zna nič vlnudnosti in to celo v 20. stoletju.

Jesenške novice.

j V katoliško cerkev je bila sprejeta na binkoštno soboto dne 14. t. m. v jeseniški cerkvi deklica Zofija Schober, ki je bila doslej evangelijskega veroizpovedanja. Globoko ginjena je krepko izpovedala katoliško vero. Bila je kaj lepa slovesnost.

j Razstava ženskih ročnih del, ki jo je priredil ženski odsek delavskega društva na binkoštno nedeljo in ponedeljek, je tako dobro uspela, da je prekosila vse pričakovanje. Razstavil je ženski odsek 250 kosov. Videli smo lepe zastore, prte, pregrinjale, odeje, pregrinjale za svetilke, vezene blazine, s vilvo vezeno podobo, pletene obleke, bluže, otroške jopice, čepice, obhajilne prte, mrežaste namizne pregrinjalke, prte iz odrezkov blaga, najfinjše kleklarske vzorce, lestence iz blaga, altarni prt itd. Obširna dvorana je bila polna lepih izdelkov. Razstavo je posetilo veliko število občinstva, tudi najodličnejših gostov iz Jesenic, Save in okolice.

»Pa se furima, no!« sm reku nazadne, ke m moj prjatu le ni dau gmaha in me silu, de nej grem u Benetke iz »Iblana«.

»Mal me še nuge buleja, ke sm kumi pršou z Vač.« sm se zguvarju, pa moj prjatu z Ješce le ni udjejun:

»Sej na uma šli h nogam; sej se uma pelal iz mašina in pa iz barka pu muri. Puglej, sej sm jest tud vs kilu; tud jest u nugah nism pusebn trden, pa le grem, čm rečt, se pelem in prou fletn se uma mel, pusebn, če uš tud ti zraven, de uš kašna puvedu,« je tišu prjatu u mene in ke sm mou enkat ta trecga pu litra pud kapa, sm pa le reku: »Pa se furima, no!« in udarla sma u roko.

»Brava!« je reku moj prjatu. »Ampak tu t puvem, Pepe, de se um

jest pelu šele u nedela zjutri ub treh iz šnelcugam naraunast notr du Benetk in vas um tam na brege pučaku.« »Nare! kokr čš; tu je toja reč! Jest grem! Jest čm tud kumet videt, zatu grem iz ta drugem u sebot zjutri.«

Če pa jest enkat rečem: »grem«, pa grem, če prou ušpičene prekle dol leteja. Zatu sm šou in še dons m ni žou, de sm šou, pusebn, ke sma mel na pot tak ureme, de se nam je nebu kar naglas smejau. — — —

Kuku nas je bert v Šentpetre dobr nafutru in kuku lhezniu sa nas naš brati in sestre na Rek sprejel in nam šli na roke, tu je že use blu u »Slu-vence« pupisan; zatu b blu prenaumn, de b se zdej še jest tle umes utekvou, ke treba ni. Kuku sma se pa pu muri vuzil, tu pa ni še nubedn puvedu in tud tu je puzabu puvedat, kuku sma se mel u Benetkah. Astn, tu nej pa jest tlela puvem, de na u nazadne ker mislu, de še murja nisma vidl.

Ke sma se na Rek enkat ud sojeh bratu in sester puslov, kokr se šika, sma začel lezt u barka, ke je bla ush dobreh rči tku pouhna, kokr soje čase Noetuva; pusebn ješkega gspuda žepana, mojga prjatla, flaše iz rcnijam za morskua bulezen sa se pudale naš bark tku, de sa ble zmeri ush uči ubrnene najne.

Jest sm ta zadn zlezu na barka, zatu, ke sa m naročl Lončariču gspud, ke sa ta reč kumenderal, de morm barka iz nugo ud kraja udrint, de uma preh naprej pršli. In jest sm ja udrinu in sfrčal sma pu muri, de se je kar

kadil iz rajfenka. Al kumi sma se dobr zazibal, je bla že per nektereh morskua bulezen tle. Jest sm se še precej dobr držu, ke sm že bl vode vaje in sm Buh vde kulkat Kudebituva gspuda barona furu iz negava barka pu Cesarskem grabne; al druh, pusebn tist, ke sa punavad bl na suhem, tist sa bli reučki. Pa kdu jm more tle pumagat, ke je bla ukul in ukul sama voda, ush arcni pa tud nisa smel sami spit, kua b pa za nas ustal, če b se začela tud nas ta strpenska bulezen prjemat.

No, ke se je začeu enkat dan delat in je sonce pregnou kumet, ke ga pa tekati ni blu na muri, ampak je visu glih nad iblanskem Gradam, je nahterem že mal udlegl in zažvrgulel sma kokr škrančki. In bl ke sma se Benetkam bližal, bulš vole sma ratval in bl sma bli frišn.

Ja, kdur še ni vidu Benetk, ta nej kar mouči. Benetke sa le Benetke, pa nej edn reče kar če. Benetke sa že tku lepe, de je moj prjatu, malarmajster gspud Hugo, ke jh je iz murja zagledu, vs nauđušen zaupou: »Oh, škoda, de nism uzeu sojeh farb in pa ene par kselu iz saba, de b tula hitr namalal.« In kuvače iz Udmata sa se tud tku dupadle Benetke, de se je udloču, de u prhodnč raj u Benetkah kandederu, kokr pa u Iblan. »U Iblan nekol več,« je reku, »pa če b me pršli iz pouzigne-nem rukam prost.«

Ke sma na suhe tla stupil in upraul soje dušne in telesne potrebe, sma začel pa bl natank Benetke ugledvat in kua sma use vidl je tud moj peru preslab, pusebn, ke ma sam ena

špica, de b use tu pupisu. Tu res ni za pupisat, tu je use tku, kokr de b se čluvek sajnal in če b m gspud Pucl, ke je biu še zmeri mal ud morskua bulezn preuzet, na stopu u drejne tku salamejnsk na kuri uku, de sm dva kumeta naenkat zagledu, b res mislu, de spim in de se m use tu sam sajna. Tku sm biu pa prepričan, de je use tu res, in iz hvaležnost, de me je gspud Pucl prpravu du tega prepričajna, sm ga tku ke pud rebra štesnu, de je pol tud on duma prava, de se u Benetkah pr belem dneu kumeti vidja.

Če b jest douh časa usa ta lepota gledu, jest mislem, de b ratu naumn, al pa še bl žejen, kokr sm že biu; zatu m je glih prou pršlu, de me je moj prjatu Hugo prjeu pudpajzdha in me puvabu iz saba u tista razstava, ke je use pouhn sameh pildu in pa use sorte fegur notr.

»Tle uš vidu, Pepe, kua se prau malarija!« m je reku in šla sma in pa kuvača iz Udmata sma uzela iz saba, ke je tud pravu, de pilde hedu ubrajta in de ma en pld duma, ke je na glaš namalan in je že ukul stu let star.

Tku sma pršli u razstava in gspud Hugo nam je začeu kazat tiste pilde in fegure in prpoudvat, kua ta al pa un pumen, kulk je ta al pa un med bratem uredn in kulk muje je kuštou. Naenkat pa pucuka mene en gspud za rukau in me praša na tihem pu lašk, kdu je ta gspud, ke se tku na malarija zastop. Jest, ke lašk zastopm, sam jezek m na gre pu lašk, sm mu pa pu pu sluvensk, pu pu lašk puvedu, de ie tu derehtar iblanske akademie

Pri razstavi smo videli tudi tajnika krščanske socialne zveze iz Ljubljane gosp. Travna, več gospodov iz zavoda sv. Stanislava v St. Vidu, gospo ravnateljstvo Trappeu, g. dr. Kogoja z gospo, več duhovnikov itd. Vsi so se kar najlaskavejšje izražali o finih izdelkih in o marljivosti društvenih članic. Delavsko društvo je storilo s tem velikanski korak naprej in pokazalo vzor društvene ga življenja in delovanja. Zaključila se je razstava v ponedeljek zvečer z govorom, godbo in razdelitvijo šesterih nagrad. Najlepša nagrada za vse članice je bil gotovo lepi uspeh razstave in vsestransko priznanje. Društvenice, žene in dekleta, le naprej po začrtani poti! Katera izmed našega društva pa hoče uživati res plemenito veselje, naj se pridruži našemu vzornemu ženskemu odseku.

j »Kaj delajo »ajmohtarice« v Delavskem domu?» To vprašanje se je tolikrat ponavljalo od nasprotnikov in nasprotnic našega društva. Nikoli nismo odgovarjali na taka skrbna vprašanja. Sedaj pa so dale društvenice same najkrepkejši odgovor s prireditvijo razstave. Sedaj pa tudi mi lahko povemo vsem našim klevetnikom, da društvenice ob rednih tedenskih večerih poslušajo predavanja, se izobražujejo in delajo. Kdor pa se hoče natančneje poučiti, naj se vpiše v društvo in pride pogledat.

j Igrj »Na krivih potih« in Krekove »Tri sestre« se uprizorita na odru Kat. del. društva v nedeljo zvečer ob 8. uri. Prva nas vodi v hišo ubožne, a poštene mestne družine, katere hči zaide na kriva pota, zapeljana od slabih tovarišic, pa se povrne nazaj v naročje dobre, skrbne matere. Druga je v narodnem duhu in bo izvalila mnogo smehu.

j Na ustanovni shod podružnice jugoslovanske strokovne zveze, ki se vrši jutri, v nedeljo, ob 9. uri v »Delavskem domu« na Savi, opozarjamo znova. Naj se ga udeležijo naše delavstvo v velikem številu!

j Veselico priredi Strokovno društvo prihodnjo nedeljo, na kar že danes opozarjamo.

j Kako so jeseniški Sokoli postali socialni demokratje! Najprej so bili Sokoli mladi liberalci in stari niso bili nič kaj zadovoljni z njihovimi neslanimi pisirijami po časnikih. Sokoli so zato jeli iskati gnjezda. Nekaj jih je že korakalo dne 1. maja v socialnodemokratskem spredu za štafazo. S hotela sokolskega staroste Humra so Sokoli metali baje šopke na socije. Tako je vsaj poročal »Rdeči Prapor«. Socialnodemokratski »Naprej« zagovarja Sokole, Sokoli pa v »Slov. Domu« hvalijo in povisujejo socije. Tako je šla sokolska srajca pod internacionalno rdečo zastavo. Nam je vseeno, kje je, ker si tako nihče ničesar ne pridobi z njo.

Ustanovitev slov. katol. akad. društva »Dan« v Pragi.

Binkoštna nedelja! To je praznik, ko je v apostole dihnil sv. Duh novega poguma, da gredo v svet in ga poplavijo z nauki resnice in ljubezni. Tudi slov. katol. dijaštvo je obhajalo letos ta praznik, da ga lepše ni moglo. Padla

debele arti, kokr se prau pu lašk, in gespud je dubu tak rešpekt pred nim, da se je začel du tal prklajnat, kokr de b biu na fedreh in je letu še drugem Lahem prpoudvat, kašne kacapitete de sma.

Ke sma s use natank ugledal in pršli spet vn na lft, je pa prauš gespud Hugo našga prijatla kuvača, kuku se mu je kej dupadl u razstau.

»Ja, tu morm pa rečt, de sa podnce notr tku lepe, de še žiu dan nism vidu tku lepeh,« se je udrezu kuvač in mi dva iz Hugotam sma bla zaduvalna iz tem prznajnam.

× × ×

Usake rči je enkat konc in konc b biu tud hmal našga sveta, če b biu Halleyu kumet res tku hedoben, kokr sa ga nahter razupil. Še mi, ke sma bli u Benetkah tku židane vole, sma zmeri mislel: Buh ve, če Iblana še stuji in če ni kumetu rep pumeđu iblanskega gradu iz usm muzeumem in fajmeštram gespudam Brcetam ured dol iz hriba u Iblanca. In sam te misl in skrbi sa naredle tud našmo izlete konc in izročl sma se spet valovem in se fural pu muri preke buri du Trsta. Med potja sma pa napounil ena prazna flaša iz usm lastnaročnem pudpisem, kar nas je biu na bark in sma ja iz velika sluvesnastja spustl u murje ribam, de uja mele tud ribe en spumin na nas, kokr ga uma mel mi du konca žeučejna na Benetke in murje.

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

je stena, ki nas je ločila leta in leta od Prage, ognjišča in pristana svobodne misli, obenem pa središča avstrijskega Slovanstva. Odstranjeni so predsodki: Dan je tu.

Bil je lep trenotek, ko smo na binkoštno soboto popoldne sprejeli na kolodvoru goste, ki so prihili, da se udeležijo naše slavnosti. Posebno v obilnem številu so se odzvali tovariši akademiki z Dunaja, pa tudi iz drugih krajev ni manjkalo zastopnikov. V roke je segel takrat Slovenec Slovincu, Čehu, Hrvat in Poljaku.

Na binkoštno nedeljo smo imeli v zavodu Arnošta z Pardubic skupno sv. mašo, ki jo je daroval in zvezal z lepim nagovorom g. msgr. vseučiliški profesor dr. Kordač. Nato se je vršil ustanovni občni zbor. Návzoči sta bili v častnem številu katoliški češki akademiki društvi »Česka Liga Akademik« in »Društvo Arnošta z Pardubic«, ki sta nam šli ves čas bratski na roko in pripomogli ne malo k ustanovitvi našega društva. Počastil je nas s svojo navzočnostjo g. msgr. dr. Kordač, častni predsednik ustanovnega občnega zbora; g. inž. Bitnar, g. inž. Rovnicki, g. inž. Pospíšil, g. dr. Nosek in gđna. Emica Peče iz Brna kot zastopnica sl. katol. učiteljstva. V imenu pripravljalnega odbora je obrazložil tov. Dular postanek novega društva. Ideja, ki se je hotela že pred tremi leti uresničiti, je zdaj vendar dozorela. Pravila novega društva so bila hitro potrjena in to s prijazno pomočjo g. vseuč. prof. msgr. dr. Kordača, referenta pri deželni vladi g. Faraš in g. o. Pavla. Povsod smo bili pri Čehih navdušeno sprejeti, samo slovenski kolegi so nas gledali postrani.

Za predsednika se izvoli tov. Dular, ki v jedrnatih besedah začrta pot novemu društvu. Zaseda so se vršili krasni govori in pozdravi. Kot prvi je nastopil predsednik »Danice« tovariš Sušnik in govoril v imenu prvega slov. katol. akademiknega društva. Najprvo je zamigljala na jutranjem nebu »Danica«, nato se je razgrnila »Zarja«, da pripravi pot »Dnevu«. Zasadili smo svoj prapor tudi v Prago, torišče svobodne misli. Mi pa vemo, da je češko ljudstvo dobro, kot je dobro naše ljudstvo, da pa ima le to napako, da se da reprezentovati od raznih Drtin, Masarykov, Macharjev. Veseli so lahko bratje katol. češki akademiki, kajti dobili so novih sotrudnikov pri svojem težkem delu. Nato je govoril predsednik »Zarje«, tov. Rueh, pozdrav, ki ga pošilja »Zarja« svojemu bratu »Dnevu«. Malo je sicer novo društvo, a kakor je »Zarja« premogla vse težkoče in narastla v močno društvo, se bo še lepše razvil »Dan«.

Navdušeno pozdravljen je izpregovoril nato zastopnik hrvaškega katol. akad. dijaštva tov. Tiljak, predsednik »Hrvaške«. Povdarjal je, kako lepo so se organizirali bratje Slovenci, da so šli potem čez mejo k bratom Hrvatom, da jim pomagajo. Niso se pa tam ustavili, kajti danes prihajajo v Prago nove moči, da poprimejo za delo in v bratski slogi s tovariši Čehi zaorjejo ledino.

V imenu »Česke Lige Akademike« je govoril tov. Bartoš, predsednik istega društva. Srečavali smo v Pragi dozdaj le svobodni miselnosti slovenske akademike; vedeli smo, da ti ne morejo zastopati slovenskega naroda. Zato pozdravljeni, slovenski katoliški akademiki, v osrčju Češke. Predsednik »Društva Arnošta« z Pardubic, tov. Malec, je pozdravil »Dan« v imenu bratskega društva, nakar je govoril g. inž. Bitnar, kot zastopnik revije Medice in katoliške češke inteligence, pozdravil navdušeno novo društvo in ga pozivljaj, da pomaga pri mladem katoliškem gibanju na Češkem. V imenu češke kršč. socialne stranke je govoril krasne besede g. inž. Roudnicki, v imenu slov. katoliškega ženstva gđna. Ema Peče. Tov. Hronek, član »Lige«, je povdarjal, da je ideja cirilmetodijska naša rešitev, da imajo Slovani bodočnost le v združenih močni katoliški organizaciji. Tov. Natlačen, predsednik »Slov. dijaške zveze«, je pozdravljaj novo društvo kot najmlajše dete »Slov. dijaške zveze«, ki mu kot skrbna mati želi naj srečnejšega življenja. V imenu kršč. socialnega ljudstva praškega je govoril in pozdravljaj slovenske goste g. inž. Pospíšil. Navdušen je pa prikipe do vrhunca, ko se je dvignil zastopnik Poljakov g. akademik Marzyczky in v svojem izbornem nagovoru povdarjal, kako bi bil lep in vesel tisti čas, ko bi bili vsi Slovani združeni kot katoličani. V tem imenu prinaša tudi pozdrav svoje domovine.

G. msgr. dr. Kordač je v lepem nagovoru izražal svoje veselje, ko vidi sedaj v Pragi že tri slovanska katol. ak. društva pred seboj. Obenem je povdarjal, da moremo pričakovati združene-

ga Slovanstva le v okvirju naše monarhije. Prinesel je tudi pozdrave od cele teološke praške fakultete.

Zadnji je pozdravljaj g. profesor Drobny novo društvo kot tretji katoliški akademiki spolek v Pragi v imenu starejših katoliških čeških akademikov, v imenu katoliške Cirilometodijske Morave.

Vsi predstniki bratskih društev so imenovali novo društvo bratsko in pripeli svoje trakove predsedniku novega društva tov. Dularju, ki jim je izročil tudi trakove novega društva. Predsednik se je nato zahvalil za pozdrave in častni poset gostov, nakar je bilo zborovanje zaključeno.

Došlo je na zborovanje recej brzojavov in pozdravnih pisem, posebno veliko od strani Čehov. Omenjamo naj le prejšnjega ministra hon. vseučiliškega profesorja eksc. dr. Brafa, voditelja katoliških Čehov in državnega poslanca dr. Hrubana, državnega poslanca dr. Stojana, državnega poslanca in docenta dr. Šrameka, bratskega spolka čeških akademikov v Brnu, olomuških in kraljevograških bogoslovcev, zveze katoliških učiteljev na Moravskem, dr. Kovača, dr. Vinarija, gospoda Rihaneka. Od Hrvatov nam je došel pozdrav od bratskega društva »Domagoj« v Zagrebu, ki je bil vsled zunanjih ovir zadržan udeležiti se naše slavnosti. Brzojavno so nas pozdravili: Orel, Slov. kršč.-soc. zveza, »Slovenska Straža«, Slov. glasbeno društvo »Ljubljana«, uredništvo »Slovenca«, ljubljanski bogoslovci, veliki prijatelj slovenskega katoliškega dijaštva gosp. Karel Polak, starešine »Danice« in »Zarje«, dr. Brejc, dr. Pavletič, dr. Srebrnič itd.

Popoldne je bilo skupno ogledovanje zlate Prage, kjer smo si ogledali znamenitosti in lepote kraljevega mesta.

Ob 8. uri zvečer pa smo se zbrali k slavnostnemu večeru v krasni in prostorni dvorani Meščanske Besede. Res velika dvorana se je kmalu napolnila z gosti, ki so prišli obhajati naše slavlje. Ko je doigrala godba himno »Naprej zastava Slave«, je stopil na oder predsednik »Česke Lige Akademike«, tov. Bartoš, in predstavil gostom predsednika novega društva. Nato so se vrstili pozdravi in nagovori, vsi polni navdušenja. Vmes je igrala godba krasne slovanske pesmi, za petje pa je poskrbel moški zbor katoliških akademikov. Le prekmalu nam je minul večer. Češkim gostom je razložil g. profesor Drobny pomen današnje slavnosti in društva »Dan«. Govoril in pozdravljaj nas je državni poslanec dr. Myslivec. Prečastiti g. Weiß se je pri tej priliki hvaležno spominjal začetnika našega prepoda in dijaškega gibanja dr. Mahniča.

Na binkoštni ponedeljek, na dan narodnega praznika sv. Janeza Nepomuka, ko je priromalo na tisoče in tisoče vernega češkega ljudstva na grob svojega ljubljence, je bil velik kršč. socialni tabor in zvečer slavnost. Slovenci, ki smo se udeležili polnoštevilo, smo bili navdušeno sprejeti.

Prazniki in slavnosti so za nami, pred nami je pa delo, z nami navdušenost in idealizem.

Tržaške zanimivosti.

Tožba Kastelic—Šiškovič.

Minuli petek se je vršila pred dež. sodiščem v Trstu zelo zanimiva pravda. Zanimiva zlasti, ker precej osvetljuje razmere, ki so jih ustvarili v Trstu in Istri znani krogi! Tožba se vleče že 2 leti. Ozadje ji je pa sledeče: Pred več leti je bil blizu Materije umorjen Peter Šiškovič. Morilec mu je vrgel vrv krog vratu, ga zadrnil in potem zaklal. Prav zverinski čin! Oblast tedaj ni mogla dobiti krivca. Šele čez več let pozneje je prišla stvar na dan. Petra Šiškoviča je umoril neki Pavel Dobrila, po naročilu svojega bratranca Fr. Kastelice, brata sedanjega tožitelja G. Kastelice. Izdala je Dobrilo njegova žena, kateri je ta s sekiro glavo preklal, da je potem umrla. Malo pred smrtjo je pred pričami izpovedala o usmrtitvi Šiškovičevi. P. Dobrila in F. Kastelic sta bila potem obsojena v smrt, a pomiloščena v dosmrtno ječo. F. Kastelic je umrl v Gradiški. Njegov dedič je postal tožitelj G. Kastelic, — župan v Materiji in oče soproge dr. Jos. Mandiča, — ki bi kot dedič morilca F. Kastelice imel tudi izplačati odškodnino rodbini P. Šiškoviča, ki je po usmrtitvi skrbnega očeta prišla v bedo.

Dne 25. oktobra 1908. je obiskal g. Šiškovič v Materiji svojo nečakinjo, hčer umorjenega P. Šiškoviča. Obiskal je tudi svoje sestrice. Začel je nečakinjo izpraševati o njenem stanju. Dobil ni posebno veselega odgovora, ker

je moral slišati, da po usmrtitvi očeta jim ne gre dobro. Nazadnje ob slovesu, ko je g. Šiškovič odhajal, je prijel kozarec z vinom in baje dejal: »Nič ne de, če je Franc Kastelic vjel tvojega očeta, gospodarja te strehe, na zanjko, kakor šintar psa in ga zaklal, kakor mesar janca«. Misli da je s tem tolažiti svojo nečakinjo. Gašpar Kastelic, brat in dedič morilca Fr. Kastelice, je izvedel za te besede in vložil po odvetniku dr. Brnčiču tožbo proti g. Šiškoviču. Značilno je pri tem, da je Kastelic lahko dobil v Trstu slovenskega odvetnika, Šiškoviču pa topot ni hotel noben slov. odvetnik prevzeti zagovorništa! Sicer to razumemo, saj je hči Kasteliceva soproga dr. Jos. Mandiča. In kdo se bo temu »zameril«. G. Šiškovič je hotel dati zadoščenje g. Kastelicu ravno iz gotovih osebnih ozirov na dr. Mandiča. Do poravnave ni prišlo. Prva razprava se je vršila v Podgradu, kjer je bil g. Šiškovič obsojen. Toda zastopnik gosp. Šiškoviča dr. Pincherle (Lah) je vložil ugovor proti razsodbi podgrajskega sodišča z motivacijo, da se vest sodnika v Podgradu nahaja v zadregi med pravico in prijateljstvom, ki ga nekako mora gojiti do tožitelja, ki je župan v bližnji Materiji, s katerim tudi mnogo občuje, zlasti pa, ker sta Kasteliceva zeta dva vplivna tržaška slovenska voditelja. Deželno sodišče je ugodilo temu prizivu in odredilo, naj se vrši nova razprava pred okr. sodiščem v Voloski, ki je g. Šiškoviča tudi obsodilo. Zagovornik Šiškovičev, dr. Pincherle se je zopet prizval, ker se izjave prič niso strinjale. Nekatero so celo trdile, da je imel g. Šiškovič cel »govor«, v katerem je napadal G. Kastelice. Ena priča je tudi trdila, da je g. Šiškovič dejal: »Mi nismo tistih ljudi, ki lovijo ljudi na vrat, kakor Kastelčev brat«. Dočim so druge priče potrdile samo besede, ki smo jih že navedli in katere tudi gosp. Šiškovič priznava. Te priče tudi trdijo, da so jih tudi razumele v smislu Šiškovičevega namena: »tolaziti sorodnike.

Vzključna razprava, ki se je vršila 13. t. m. pred deželnim sodiščem v Trstu, je tudi pokazala nasprotstva prič. Zagovornik dr. Pincherle je zastopal obtoženca zelo spretno. Razprava je trajala 5 in pol ure. Samo dr. Pincherle je govoril skoro dve uri! Poudarjal je nasprotstva razsodb sodišč v Podgradu in Voloskem. Na Voloskem n. pr. je bil obsojen za to, za kar je bil v Podgradu oproščen! Obsojen je samo zato, ker je izrekel ime »Kastelic«, kakor da bi obstajala prepoved: »Ne imenuj po nemarnem Kastelčevega imena!« Natveziti se hoče, da je g. Šiškovič storil žaljenje iz političnih ozirov (saj sta bila oba Edinjska! Op. dop.), ker je bil baje gosp. Kastelic nasproten kandidiranju gosp. Šiškoviča. Navaja se tudi, da je g. Šiškovič izrekel, da je rodbina Kasteliceva kriva bednega stanja rodbine umorjenega! A priče so večinoma drugače trdile. Tudi sodnik prve inštanice je razumel, da se besede gosp. Šiškoviča, katere so omenjale dogodek, niso nanašale na tožitelja G. Kastelice, pač pa na tretjo osebo. Če je bil pokojni Fr. Kastelic naročitelj, a P. Dobrila izvršitelj groznega zločina, ne morejo Kastelicevi zahtevati, da bi svet to ignoriral! Potem bi morali biti obsojeni tudi časopisi, ki pišejo o takih zločinih! Dr. Pincherle je vztrajno in spretno pobijal točko za točko in dokazal neutemeljenost tožbe. Opiral se je zlasti na izjavo priče orožnika Kaline, ki je pričal popolnoma v prilog g. Šiškoviča, da ta namreč ni izrekel tistih besed, katerih vseh ga dolži obtožnica. Dr. Pincherle je izborno pobil nasprotujoče si izjave Kastelčevih prič. Končal je po skoro dvehurnem govoru. Tožitelja zastopnik dr. Brnčič se pri razpravi ni poizkušal »truditi« s slovensko govorico in ni govoril v slovenščini. Dr. Brnčič je napravil prav slabo potezo, ko je trdil, da je g. Šiškovič z omenjenimi besedami hotel bolj žaliti tržaška voditelja dr. Mandiča in dr. Rybača, kot pa tožitelja!

Sodni senat je po tričetrturnem posvetovanju proglasil, da se bo razpisala nova razprava, ker je proti zastopniku tožitelja dr. Brnčiču uvedena disciplinarna preiskava ravno radi postopanja v tej pravdi. Nova razprava se bo vršila šele tedaj, ko se sodišče natančno informira o rezultatih preiskave odvetniške zbornice proti dr. Brnčiču.

Iz Koroške.

k Junaštvo cirilmetodarja. Zadnjo sredo dne 18. t. m. so bile volitve v okr. šolski svet. Potekel je rok zastopniku kmečkih občin Fr. Seifritz-u. Slovenci so kandidiral odločnega narodnjaka župana Pavla Miklaviča, nasprotniki pa zopet starega zastopnika. Občin je skupaj 31. Slovenskih župa-

nov je 16, nasprotnih 15. Med naše župane smo šli tudi cirilmetodarja L. Pristova na Prevaljah. Izid glasovanja je bil: 14 glasov za Miklavča in 17 za Seifritza. Nasproti je glasoval torej eden naših županov, kar nas je zelo iznenadilo. Smatrali smo namreč v istini še poprej enega kot nezanesljivega in s tem bomo pošteno obračunali pri bodočih občinskih volitvah. Sram naj bo izdajico! Kar se pa tiče župana Pristova, je pa naravnost junaštvo, kakor ga navadno najdemo med cirilmetodarji. Na njega se je vplivalo od strani našega političnega društva, nadalje se je opozorilo celjsko »Zadružno Zvezo« in konečno so storiili naši učitelji svojo dolžnost, eden je bil celo osebno pri njem. Pristov je temu obljubil, da bo na vsak način prišel in volil na slovensko stran, ako le ne bo **nujno** zadržan v občinski pisarni. In glej! Dne 18. t. m. cirilmetodarja Pristova **ni bilo** v Velikovicu, ko se je šlo takorekč za njegov slovenski glas. Gotovo ni utegnil priti (?). Pač pa je napravil nemškutarsko lumparijo, da je poslal kot svojega namestnika odločnega nasprotnika, nemškonacijonalnega učitelja Jurkowitscha, o katerem je **moral** vedeti, da bo glasoval za nemškutarskega kandidata. In tako je tudi bilo. Kakor mi odločno obsojamo dotičnega župana kot izdajico, ki je glasoval z nasprotniki, ravno tako pa tem bolj smemo imenovati Pristova najpodlejšega Judeža, ker ga smatrajo Celjani in v novejšem času cirilmetodarji za Slovenca-naprednjaka. Cirilmetodovi družbi smemo le častitati, da njeni temelji na Koroškem stojijo na takih stebrih. Ljudje, koje jo postavila nemškonacijonalna stranka za svoje kandidate, koje hvali »südmarmkovski« »štajerci«, ne bodo rešili »edino obrambne« družbe sv. Cirila in Metoda. Takih stebrov, kakor Pristov, ima omenjena družba na Koroškem več. Drugi narodni delavci se morajo pred njimi skriti. Ti so v očeh cirilmetodarjev le »rodoljubi«, slovenski narod pa rešuje **Pristovi**. Seveda se bodo cirilmetodarji izgovarjali s tem, da je »Mir« večkrat napadal Pristova. Mi že naprej moremo reči, da so taki izgovori jalovi. Mi kot »nazadnjaki« smo prej spoznali Pristova, kakor pa »naprednjaki« cirilmetodarji.

Z albanskega bojišča.

(Izvirno poročilo.)

Skoplje, 16. maja.

S prihodom generalissima paše Mahmud Šefket k operacijskim četam v Albaniji se je začela sreča nagibati k turškim četam, ki prodirajo vedno naprej ter zavzemajo cesto za cesto.

Značilno za nekatere stvari je tendenčna vest, ki še vedno kroži po časopisju, da je Avstro-Ogrska imela pri vstaji v Zgornji Albaniji svojo roko vmes ter da je podpirala Albance. Temu nasproti se more postaviti kot dejstvo, da so pred nekolikimi dnevi aretovali v Prohevem nekega hodža, ki je bil pisar voditelja gilanskih vstajnikov, Idris Safera. Dobili so pri njem razna pisma. Po delavnosti marsikaterega hodže bi se moglo veliko lažje spoznati, odkod piha v Albaniji veter, v deželi, katere prebivalstvo se je pod prejšnjo vlado v Jildicu naravnost razvajalo.

Medtem ko sedaj počasi prodirajo naprej velike množice čet, okoli 10.000 mož s topništvom, se more že določiti nekoliko bolj jasna slika o razmerah v Albaniji ter tudi nekoliko pogledati v prihodnost.

Kakor znano se je pričelo uporno gibanje v Prištini, kjer so v okolici prebivalci napadli vojaštvo. Takrat je stalo nasproti malemu številu vojakov v Prištini več tisoč Albancev, katerim se je posrečilo osvojiti si takoj dva topova. Enega so pustili kar na mestu, drugega so pa poslali po nekaterih pogajanjih z vjetimi topničarji vred nazaj.

Ti vstajniki labške pokrajine so se, ko so prišla vojaška ojačenja v Prištino, porazgubili po vaseh, deloma pa so odšli v dreniško okolico. Od tega časa ni bilo več slišati o labških Albancih. Šele 13. t. m. so se zopet čule vesti, da se zbirajo. Ako je to resnično, bodo takoj zopet došla vojaška ojačenja v Prištino.

Po teh dogodkih v Prištini je odšel paša Šefket Torgut z 38 bataljoni v Albanijo ter se utaboril v Ferizoviku, polovico svojih čet pa je poslal v Prištino. Nato so se začele razdeljevati proklamacije in v prvih dneh se ni opazilo v dolini Zrenice nobenega upornega gibanja, razun malega zbiranja Albancev.

Sedaj so se začele razdeljevati čete. En polk je odšel v Prizren, več ba-

taljonov pa v Mitrovico in Peč. Večje število vojakov so poslali v dolino Drenice proti Sipljanu. Vse se je zgodilo brez najmanjšega upora. Ko pa je prišel večji oddelek vojakov, ki je bil namenjen v Prizren, na prelaz Stimlja, je bil nenadoma napaden med Stimljo in Črnoljevo ter se je moral umakniti, ker so imeli Albanci izborne pozicije. Kljub temu, da so se takoj odpelala ojačenja in topništvo, se ni posrečilo očistiti prelaza.

Medtem ko se je pripravljala obširna ekspedicija v Črnoljevo, je prišla nenadoma vest, da so Albanci zasedli Kačaniški prelaz. Ta vest je bila toliko bolj nepričakovana, ker so se doslej Albanci v moravski dolini le redkokdaj ali pa z manjšim navdušenjem udeleževali vsakoletnih vstaj v Albaniji.

Sedaj je bila pač prva dolžnost armade, da si zavaruje hrbet in oprosti vhod v Albanijo. Opustile so se vse operacije pri Stimlji, da so se mogle porabiti vse čete za boj pri Kačaniku.

V treh kolonah so korakale čete naprej. Najmanjša je šla ob železnici proti mestu Kačaniku, druga je šla v zahodni smeri, tretja pa proti Gilanu.

Od teh treh kolon je prišla samo zadnja v boj, ko so jo obstreljevali iz vasi in je odgovarjala z bombardiranjem. Ko je čul Idris Safer, ki je mislil, da se bo osredotočila vsa vojaška akcija na prelaz, o bombardiranju vasi in da prodira vojska v dolino Morave v smeri proti vasi Safer, je opustil svojo pozicijo ter hitel na pomoč vasem. Tako se je zgodil nepričakovan dogodek, da sti ostali dve koloni brez strela zasedli med tem časom Kačanik, naker so začeli zasledovati vstajnike ter očistili pogorje med Gilanom in Kačanikom. Pri tem se je obstreljevalo vasi Kabač, Nikofče in Kobice. Kraje Smira, Gašice in Vrbanje so našli zapuščene. Nato se je začelo nadalje razganjati vstajnike, pri čemur je prišlo do hudih bojev ter so imeli na obeh straneh precejšnje izgube.

Ko je bil Kačanik zavarovan, je odšel večji del čet nazaj v Ferizovik, kjer je zopet nastalo glavno taborišče, ki je bilo več dni v Kačaniku.

Moravska dolina je bila očiščena. Vstajniki so se razkropili in navidezno se je z uspehom zasledovalo posamezne čete Albancev, kajti dan za dnevom so pripeljavale močne straže vjetnike, ki so jih potem postavili pred vojno sodišče.

Sedaj je bilo zopet treba obrniti pozornost na prizrensko cesto, kjer so imeli Albanci varne pozicije med Stimljo in Črnoljevo. Iz Prizrena je došla razburljiva vest, da korakajo številni in nevarni Albanci iz ljumske okolice proti mestu. Treba je bilo torej kolikor mogoče hitro okrepiti ododno garnizijo. Tudi to pot so korakale čete v treh skupinah. Medtem ko je glavni del, okoli dvanajst bataljonov, korakal naravnost proti Stimlji, je šel en oddelek proti Jezercim, štiri bataljoni pa proti Budakovem. Ko so čuli Albanci, ki so bili med Budakovem in Črnoljevo pod vodstvom Hasan Husaina, da korakajo proti Stimlji turške čete, so odšli na Črnoljevo. Tako so mogle čete, ki so korakale proti Budakovem, brez ovir priti na cesto, ki pelje v Prizren.

Ta spretna operacija se je izvršila v petek in soboto 7. maja. Višji poveljnik pa je mogel poročati, da je pot v Prizren prosta, zlasti še, ker se mu je tudi poročalo, da je Črnoljeva očiščena Albancev.

Takoj se je zopet popravila brzogajna zveza med Prizrenom in Ferizovikom, ki je bila prekinjena štirinajst dni.

Odšli so delavci z močnim konjeniškim oddelkom proti Stimlji, kjer pa so bili sprejeti s strelji iz pušk ter so se morali umakniti. Takoj za njimi poslani čete pa so prepodile Albance s stimeljskega prelaza in tudi oddelek pred Jezerci je prišel v akcijo. Ko je namreč zadel na odpor, je obstreljeval kraj in neki drugi oddelek je razginal četo Hasana Husaina. Medtem pa je topništvo v Stimlji obstreljevalo albanske pozicije.

Dva dneva je trajal boj, ker so Albanci obupno branili cesto iz Stimlje v Prizren ter so bili tudi precej številni. Koliko je bilo vstajnikov, se pač ni moglo določiti v pogodbenem svetu. Končno so turški vojaki vendar priborili cesto.

V torek je prišla vest, da hiti znani vstajnik Isa Boletina iz Drenice na pomoč k Črnoljevi in bržkone so se potem v oni pokrajini bili še vroči boji.

Ker se je poslalo pet bataljonov iz Ferizovika na cesto proti Stimlji, mora biti tamkaj pač mnogo Albancev in gotovo ni naloga turškega vojaštva lahka. Žalibog je izključeno priti v večjo bližino bojišča in tudi zato nihče ne dobi dovoljenje.

Slovenski igralci-domačini.

Tako nestalne, za domače moči naravnost obupne razmere, kakor so že par let pri našem gledališču, gotovo ne vladajo pri nobenem drugem gledališču. Povsodi se sklepajo nove pogodbe že januarja ali februarja meseca, le pri nas še par mesecev po sezoni gledališko osebo ne vé, kako se bo preživelo čez poletje, kaj bo s prihodnjo sezono. Letos je zahtevalo ravnateljstvo, naj bo občni zbor Dramatičnega društva že 2. aprila, in sicer pod pretvezo, da je treba z domačimi igralci takoj napraviti nove pogodbe ter jim osigurati čez poletje eksistenco, v resnici pa le zaradi tega, da bi se ravnateljstvo moglo izgovarjati, da sezonski račun še ni gotov, tisti famozni račun, s katerim je na občnem zboru hotelo zborovalcem natresti peska v oči. Grozno se je takrat mudilo; a do 15. maja, torej celih šest tednov po sezoni se ni nikdo ni brgal za domače osebo, ki ni vedelo, ali in kako bo angažirano in kako se bo preživelo čez poletje. Seveda prva skrb ravnateljstva je bila, da se odpelje odtod ter se odpočije od truda polnega dela, da angažira — seveda pred vsem dično subretko, — razen tega pa morebiti zopet kakega Motelja in enake korifeje, ki se v osmih mesecih niti toliko našega jezika ne nauče, da bi občinstvo ne mučili s tisto nerazumljivo, odurno kolobocijo. Za domačine je seveda še čas; kar bo z zlatom plačanim — nedomačinom ostalo, bo dobilo šele domače osebo. Kakor se čuje, se bo tudi zbor prenovil, gotovo s takimi dvomljivimi močmi, ki se nikdar besedila ne priuče in so le za nepotrebno, a drago štafažo. Ne čudimo se, da ravnatelj take kozolce preobrača, saj se nikdo ne briga za to; kajti župan Hribar je še tik pred občnim zborom, ko se je vršilo neko posvetovanje na magistratu zaradi gledališča, vzlic skrajno ponesrečeni sezoni in vzlic temu, da se ga je med sezono naravnost predrzno farbalo z velikimi finančnimi uspehi, vpriči udeležencev rekel, da ima ravnatelj popolnoma prosto roko. Postopa torej lahko kakor hoče, naj že bo par tisočakov več ali manj deficita, bo že mestna občina plačala; tista intendantca je faktično le peto kolo pri gledališkem vozu; seveda dotlej bilo je tako. Reklo se nam bo, vsaj domači člani zdaj gostujejo po deželi in si služijo jako »prijetno« svoj kruh. Komur je znano, koliko dobijo na dan, koliko se porabi v raznih krajih na deželi, da se trga obleka, da morajo skrbeti tudi za svoja stanovanja v Ljubljani, ta se ne bo čudil, ako se od takih gostovanj vračajo domačini z oddrgneno in razdrapano obleko domu, a drugi dan niti ne vedo, kaj bodo jedli; kajti kdor potrka na magistratu, dobi lakoničen, po vsem mestu že znani odgovor: Nimamo denarja! Jako je tedaj umestno, da je deželni odbor zahteval svoje zastopstvo ne le v odboru Dramatičnega društva, temveč tudi v intendantci; le tako bo mogoče, da se odpravijo pri slovenskem gledališču vdomačene neznosne, uprav paševske razmere. Resno bo treba skrbeti za domačine, za naraščaj, dobiti morajo dober, vesten poduk, dati jim bo treba primerne vloge, da se vežbujejo in pri tem pokažejo, ali so talentirani ali ne, ali in kako napredujejo. Ni pa vse prav, kar ravnateljstvo ukrene, kakor ni vse sveta resnica, kar govori, in čudimo se, da je dr. Tavčar pri znani obravnavi pred sodiščem izrekel skrajno neumestne besede, da on ravnatelj verjame vse, igralcem pa nič; tudi za igralca mora biti intendantca, kateri more izreči svoje želje in potožiti svojo bol, ako ga v gledališču nikdo noče poslušati.

NAŠA VOJNA MORNARICA.

Kakor se iz precej zanesljivega vira čuje, misli vojno ministrstvo v prihodnjem delegacijskem zasedanju predložiti vojno mornarično postavbo, ki naj bi zagotovila naši vojni mornarici za dobo gotovih let državi primeren razvoj. Po novi postavi bi se določila maksimalna starost vojnih ladij na 20 let. Po preteku 20 let bi se morala vsaka vojna ladja nadomestiti z novo. Kot za podlago novi postavi bi se računalo z 20 velikimi vojnimi ladjami, ki bi bile razdeljene v pet divizij. Vsaki taki diviziji, obstoječi iz štirih velikih vojnih ladij, bi se priklopila še ena rapidna križarka s 3000—4000 tonami. Tudi se namerava z novo postavbo število torpedovk in podmorskih čolnov primerno pomnožiti. Po novi postavi bi se nadomestile najprej vojne ladje »Wien«, »Budapest« in »Monarch«. Nadomestile bi se z dreadnoughtkami, od katerih ste dve že v delu v tržaški ladjedelnici, tretja se bo gradila v Pulju in četrt v Reki. Tej diviziji bi se po novi postavi, kakor zgoraj omenje-

no, morala priklopiti še ena rapidna križarka s 3000 tonami. Po izgotovitvi te divizije bi prišle na vrsto sedanje »Habsburg«, »Babenberg« in »Arpad« za temi pa »Nadvojvoda Karol«, »Nadvojvoda Friderik« in »Nadvojvoda Ferdinand Maks«. Vse to, ako se bo nova postava sprejela, bi moralo biti do leta 1920 izgotovljeno. Po tem načrtu bi šela naša vojna mornarica leta 1920 12 dreadnoughtk. Ker pa stane vsak tak velikan 50 milijonov kron in se bo morala vojni mornarici zagotoviti veliko večja dotacija in državnem proračunu, bo ta postavni načrt najbrže naletel na velike ovire. Zgradile se pa bodo dreadnoughtke vendarle, naj se vse na glavo postavi in kupile tudi, zaka: javna tajnost je, da to hočejo tisti, ki imajo pri nas prvo in zadnjo besedo in vso dejansko moč kljub vsem različnim ustavnim instancam.

IZPREMEMBE NA FINSKEM IN ANGLEŽI.

Z ozirom na veliki strah Angležev, da bo s političnimi izpremembami na Finskem prizadet tudi carinski tarif piše uradna »Rossija«, da temu nikakor ne bo tako. Carinska zakonodaja Finske je bila vedno prerogativ krone in so bile finske trgovinske zveze z inozemstvom urejene na podlagi ruskih trgovinskih pogodb. Reforme, ki se uvedejo z ozirom na finski deželni zbor, se tičejo edino le finskega razmerja do Rusije in se kakih nenadnih carinskih izprememb torej nikakor ni bati. Za to jamči zlasti tudi rusko-nemška trgovinska pogodba, ki obvezuje rusko vlado, da nameravajo carinsko izjednačenje Finske z ostalimi deli države vsaj dve leti pred izvršitvijo naznani Nemčiji. V ostalem pa pri finski carini Anglija nikakor ni posebno interesirana, ker zavzema v trgovini s Finsko prvo mesto Nemčija.

Krondorfer se kot naravna namizna voda prve vrste in kot zdravilna voda zoper težkoče organskega dihanja in zoper bolezni želodca in mehurja najbolje priporoča.

Domače slovenske tvrdke

Posojilnice.

Ljudska posojilnica Miklošičeva cesta 8. — Glej inserat.

Vzajemno podporno društvo, Kongresni trg 19. Glej inserat.

Razne tvrdke.

Jager Toni, trgovina ročnih del, Židovske ul. 5.

Kollmann Fran, zaloga porcelana in steklenine. Mestni trg.

Josip Košmerl prva jugoslovanska tvornica drož priporoča svoje izborne droži (kvas).

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven rotožva.

Mencinger T., trgovina s spec. blagom in delikatesami. Sv. Petra cesta št. 37. in 42.

Obrtno pomožno društvo Kongresni trg št. 4.

Pristou Filip, slikar za napise, črke in grbe, Prešernova ul. 50.

Restavracija pri „Zajcu“ Ljubljana. Sodna nlica 6, nasproti justične palače.

Zibert A., največja zaloga čevljev domačega izdelka, Prešernove ulice.

Sprejem takoj

1445 3-1
pomočnika kakor tudi **vajenca**

ki bi imel veselje do kovaške obrti. **Jakob Aleš**, Glince št. 31, pošta Vič.

Prememba temperature in vremena

povzroči kašelj, hripavost in katere Blagodejni učinek zdravniško priporočenega sredstva

Thymomel Scillae

iste olajšuje in odstrani.

Prosimo, vprašajte svojega zdravnika! 1 steklenica K 2-20. Po pošti franco proti naprej pošiljati K 2-90. 3 steklenice proti naprej pošiljati 7 K. 10 steklenic proti naprej pošiljati 20 K.

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. FRAGNER-ja lekarni

c. i. kr. dvor. dobavitelja Praga-III., št. 203.

Dobiva se v vseh lekarnah. Pazor na ime sredstva, izdelovalca in varstveno znamko.

AVSTRO-OGRSKA.

iz državnozbornih odsekov.

V proračunskem odseku se je večeraj razpravljalo o narodnih vprašanjih. Okunewski se je pritoževal čez rusko propagando med Rusini in napadal vlado, ki je vzela Rusinom cirilico. D'Elvert se je potegoval za občevelni jezik pri ljudskem štetju. Choc je rekel, da je postalo sedanje ministrstvo policijsko. Kramar je govoril o galiških razmerah. Wassilko in Šramek sta se prepirala s Kramarom. Zborovala sta tudi finančni in ustavni odsek.

Kmečki nemiri v Bukovini.

V Udzticu, Bukovina, je izbruhnila kmečka revolta. Kmetje so zasedli neko veleposestvo, češ, da so jim obljubili državni poslanci, da se bo posestvo razdelilo.

VOLITVE V BOSNI.

Minolo sredo so se vršile volitve III. kurije za deželni zbor in sta bila v katoliški skupini izvoljena dva kandidata Hrv. Kat. Udruge: škof dr. Šarić v kmečkem okraju tuzlanskem in župnik Juraj Veseličič za kmečke okraje Travnik, Žepče, Zenica, Bugojno in Prozor. Hrv. Nar. Zajednica je zmagala s petimi kandidati: dr. Nik. Mandić v dveh okrajih: sarajevsko-ljubuški in Stolac; Gjuro Džamonja, časnikar, za mostarski kmečki okraj in mesta istega okrožja; Mirko pl. Gjurkovečki, posestnik, za banja-luško-bihačke okraje; dr. Jozo Sunarić, odvetnik, za Livno, Županjac in dr. travniške okraje.

23. t. m. voli II. kurija; kandidati Hrv. Kat. Udruge so: Peter Mrlić, delavec v železarni, škof dr. Šarić (na dveh mestih), monsignor K. Cankar in posestnik Potušek.

Za I. kurijo (voli vsa dežela) bodo volitve 25. t. m. Hrv. Kat. Udruga je tu postavila sledeče kandidate: Josip pl. Vancsa - Požeški, predsednik H. K. U. in mestni svetovalec dr. Viktor Jankiewicz, odvetnik, Oskar pl. Somogyi, bančni ravnatelj in dr. Ambroz Dražič.

Vseh volivcev je v Bosni 402.164, in sicer 173.127 pravoslavnikov (31 mandatov), 137.364 moslimov (24 mandatov) in 88.928 katoličanov (16 mandatov).

CESAR VILJEM POTUJE V BOSNO?

Berolinska »Zeit am Morgen« poroča, da ne pričakujejo v Sarajevu in Mostarju zgolj obiska cesarja Franca Jožefa, marveč tudi obisk cesarja Viljema, ki se udeleži lova kot gost nadvojvode Friderika na Hrvaškem.

ALBANSKA VSTAJA.

Mladoturška poročila slikajo položaj v Albaniji za skrajno ugoden in pripovedujejo, da se dežela pomirjuje. Koliko je dati na ta poročila, nam kaže sledeče uradno poročilo, ki navaja, da je pri Djakovarju 17.000, pri Trenici 20.000, med Prizrenom in Tetovom 8000 mož. Turki še vedno pošiljajo vojake v Albanijo.

PROTI BULGARSKEMU KRALJU.

»Balkanska Tribuna« objavlja oster članek proti bulgarskemu kralju Ferdinandu, ki grozi, da ga bodo pregnali. Članek piše: Iz ptujine je došel k nam in nam je ostal ptuj. Danes je tu, jutri tam, redkokodaj med nami, kakor da nam hoče pokazati, da nam je ptuj. Vedno se pa povrne k nam, dokler mu nekega dne ne odpovemo gostoljubja. Ptujec je vedno spletkaril in hujskal, dokler ni doznal, da je osamljen.

PROTI ARGENTINSKIM ANARHISTOM.

V Buenos Airesu so zadnje dni aretirali nad tisoč anarhistov.

EDVARDOV POGREB.

Včeraj so položili truplo Edvarda VII. v Windsoru v rakev angleških kraljev. Pogreb je bil velikanski, kraljevsk. Po železnica, po tramvaju, omnibusih in v ozeh je došlo na tisoče in tisoče ljudi v London, da izkažejo Edvardu VII. zadnjo čast. Že ob 6. uri zjutraj so v Londonu ustavili običajni poulični promet. Za red je skrbelo 35 tisoč vojakov in policija, ki so tvorili kordon. Pogreb je kazal pretežno vojaški značaj, kar na Angleškem ni navadno. Nebo je bilo začetkom oblačno, a pozneje se je zjasnilo. V Westminsteru so dvignili Edvarda VII. ob tri četrt na 10. uro dopoldne. Pogreb je otvorila godba, sledili so ji vojaki in mornarji, atašeji, odposlaništva inozemskih armad in mornarje, generali, admirali, 63 pobočnikov rajnega kralja, dvorjani, nakar se je peljala lafeta s kraljevo krsto, ki jo je vozilo osem konj. Krsti so sledili admiral princ Battenberški, nosilec kraljeve zastave, Edvardov kurir, nato je prijel angleški kralj Jurij, sredi med nemškimi cesarjem in Connaughtskim vojvodo. Za njimi so jezdili po trije skupaj norveški, grški, španski, bulgarski, danski, portugalski kralji, turški prestolonaslednik, belgijski

ski kralj, Franc Ferdinand in drugi zastopniki raznih vladarjev. Sledile so kočije z damami. V prvi so sedele kraljica Aleksandra, ruska carica mati, v drugem kraljica Marija in norveška kraljica. V sedmi kočiji so se vozili zastopniki Kitajske, v osmem vozu pa Roosevelt, Pichon in perzijski zastopniki. Policija in gasilci so zaključili pogreb. Vročina je bila grozna. Nežgod je bilo grozno veliko. Več oseb je bilo pohojenih. Število ranjenecv še ni znano, a sodi se, da je ob pogrebu ponesrečilo nad 2000 oseb!

Dnevne novice.

+ **Seja načelnštva »Slovenske Straže«** bo prihodnji torek ob 8. uri zvečer v posvetovalnici K. T. D. v Ljubljani.

+ **Voditelj koroških Slovencev o narodnoobrambnem delu.** — »Edinosti za uho. Prejeli smo in priobčujemo: Celovec, dne 20. maja 1910. Slavno uredništvo! Iz Vašega članka »Jasnost« posnemam, da »Edinost« izrablja moj brzojavni pozdrav »Slovenski Straži« menda v prid neki slogi z liberalci v narodnoobrambnem delu. Stara liberalna taktika! Kadar si ne znajo drugače pomagati, pa ti besedo v ustih zavijejo. Dlakopecji. Odkar so liberalci — tudi s pomočjo Edinjašev! — Ciril Metodovi družbi izpodmeznili temelj nadstrankarske organizacije in jo uvrstili popolnoma med svoje strankarske naprave, in odkar so vsi opomini radi vpostavile prejšnjega stanu, pri sedanjem odboru C. M. D. in pri liberalcih sploh tudi pri »Edinosti« — našli gluha ušesa, je moralo vsakemu, celo najzaručanejšemu liberalcu, jasno postati, da je edinosti in sloge v narodnoobrambnem delu konec — konec po izključni krivdi liberalcev, ki so na brezvesten način to edinstvo razbili pri tedaj še skupnem narodnoobrambnem društvu. Kar sem jaz v svojem brzojavu poudariti hotel, je bilo čisto kaj drugo, kakor pa je »Edinost« v njem brala. Kdo se je med nami doslej tako rekoč ex offio brigal za obrambo naše meje? V prvi vrsti takozvani »hujskači« ob mejah in nekaj idealistov, torej posamezne osebe bodisi svetnega bodisi duhovskega stanu; narod kot tak, v svoji celoti, je doslej ta boj gledal preveč od strani. Tu treba pred vsem spremembe. Ves celoten narod, vse narodne plasti treba za obrambo meja zainteresirati, obrambno idejo demokratizirati, potem bo podana šele moralna podlaga za trajno intenzivno delo. To sem hotel skupščinarjem na srce položiti, ker izkušnja uči, da se uspešno dajo izvesti samo ideje, za koje se ogreje narod v svoji celotnosti, vse ljudska duša. Na liberalce pri tem v resnici niti mislil nisem, ker v njih ne vidim bistvenega dela našega naroda, ampak koterijo, ki narodu neizmerno škoduje in je narodu prav tako nepotreben, kakor mrčes vrtinici, na koji se solnči. — Morda bo »Edinost« tudi ta moj komentar razumela šele čez 10 let; kajti v razumevanju znamenjev časa je, kakor se vidi, zelo počasna. — Dr. Brejc.

+ **Zborovanje dolenske podružnice »Slomškove zveze«.** Iz Zatičine se nam poroča: Dne 19. t. m. je tu zborovala prva dolenska podružnica »Slomškove zveze«. Vkljub raznim oviram je bila vendar udeležba velika. Dasi ni bil dan za zborovanje ugodno izbran, vendar je prišlo na zborovanje 40 zborovalcev, nad 20 pa se jih je opravičilo pismeno. Ob 10. uri so se udeleženci udeležili daritve svete maše, ki jo je opravil z asistenco veleč. gosp. župnika J. Vidergar, premilostni gospod opat sam. Takoj po maši so se vsi udeleženci zbrali v šoli, kjer je tovariš Štrukelj otvoril zborovanje s pozdravom na vse navzoče, zlasti še veleč. gg. M. Riharja, dekana in župnika J. Vidergarja ter prav toplo pa tudi g. nadzornika Stiasnega, kojemu so navzoči priredili pristrčno ovacijo. Takoj na to je začel gospod nadzornik s predavanjem o uporabi skioptikona v naših šolah, ter o potovanju iz Tanagera v Trst, ki je bilo pojasnjeno s 50 skioptičnimi slikami. Obe predavanji sta bili zelo poučeni in interesantni. Prvo predavanje bode objavil »Slov. učitelj«. Pozabiti tudi ne moremo in ne smemo dveh zelo interesantnih kinematografičnih predstav, ki jih je dodal veleč. g. župnik p. Lavrencij. Že popoldne so se udeleženci podali v gostilno Polanski, kjer so imeli izborni skupno kosilo, pri katerem se je razvila polagoma prav prijetna zabava. Da ni manjkalo slovenskih popevk, se razume. Ob 4. uri pa se je oddelek udeležencev odpeljal s priljubljenim g. nadzornikom in gospodom župnikom Vidergarjem na komisijski ogled in izlet v Polje, kjer jeseni otvorijo novo šolo. Bil je res prav ljubeč majnikov izlet. Zborovanje naše

pa sta iz Ljubljane brzojavno pozdravila tovariša Pirnat in Jeločnik in se celo naši poslanci na Dunaju so se nas spominjali in nam poslali brzojavko, ki je kaj ugajala: »Besnenje nasprotnikov naj vas ne plaši. Taki so bili vedno. Surovo psovaje, podlo denuncijanstvo je njihovo bojno orožje. Naj lajajo za plutom, ugrizniti itak več ne morejo nikogar. Iskreno Vas pozdravljajo Jaklič, Krek, Hočevar.«

+ **Italijansko vseučiliško vprašanje.** Italijansko dijaštvo je imelo dne 19. t. m. zvečer na Dunaju shod, na katerem so se posvetovali o odgovoru italijanskega dijaštva na izvajanja rektorja dunajske univerze. Pretekli torek je namreč sprejel rektor štiri zastopnike italijanskega dijaštva, ki jih je sam povabil, naredil jim nekako pridigo ter odpustil, predno so sploh prišli do besede, kakor izjavlja rektor sam. Italijansko dijaštvo je nato sklenilo v četrtek zvečer, da pošlje rektorju sledeče pismo: »Glede na rektorjeva izvajanja 17. t. m. napram zastopnikom italijanskega dijaštva, si dovoljujemo na polnoštevilnem shodu italijanskega dijaštva 19. t. m. sledeče izjaviti: Najprej ne odgovarja dejstvu, da se je hotelo italijansko dijaštvo po zadnji demonstraciji pred parlamentom 14. t. m. v sprevedu vrniti v avlo. Nasprotno se je že prej sklenilo, da se dijaki razidejo pred parlamentom, kar se je tudi zgodilo. Nadalje izjavljamo, da smo vsi pripravljeni žrtvovati za naš kulturni cilj, popolno italijansko univerzo v Trstu, največje žrtve in da za naša dejanja niso odgovorni vsakratni zastopniki italijanskega dijaštva, temveč hočemo nositi vsi popolno odgovornost.« Na pismu se je podpisalo 160 italijanskih dijakov. Zadnja opazka v pismu se nanaša na izjavo rektorja proti omenjenim štirim italijanskim zastopnikom, da bo smatral te zastopnike za odgovorne za mogoče nemire in njihove posledice. Končno se je na shodu razpravljalo še o nadaljnjem taktičnem postopanju, nakar se je shod zaključil.

+ **Laško vseučilišče.** »Idea Italiana«, glasilo istrskih liberalnih poslancev, pravi, da z laško fakulteto v Trstu ni nič in da je vsako upanje zastoj. Ker je »Idea« v laških rečeh vedno izborna informirana, je to vest vredno zabeležiti.

+ **Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko** ima v torek, dne 24. maja t. l. ob 5. uri popoldne v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani redno javno sejo s sledečim dnevnim redom: 1. Predložitev zapisnika zadnje seje; 2. naznanila predsedstva; 3. naznanila tajništva; 4. zbornični račun za l. 1909.; 5. volitev dveh članov in dveh namestnikov v kuratorij zavoda za pospeševanje obrti na Kranjskem; 6. volitev za imenovanje enega člana in enega namestnika v carinskem svetu; 7. a) prošnja za izredno podporo obrtnim nadaljevalnim šolam v Ljubljani; b) prošnja za zvišanje podpor raznim obrtnim nadaljevalnim šolam na Kranjskem; 8. tajna seja.

+ **V občini Dednidl pri Višnjigori** je že osmič za župana izvoljen gospod Mihael Omahen, znani veletrgovec. Bodoče leto bode obhajal že 25-letnico županstva. Za svetovalce so pa izvoljeni sledeči gg.: Anton Skubic, posestnik iz Dedendola; Franc Križman, posestnik iz Dedendola; Andrej Kurent, cestni mojster v Starem trgu, in Jožef Škufca, restavratorec na Peščenjku. Vsi so somišljeniki S. L. S.

+ **V Pragi se dela »Dan«.** Pod tem naslovom pozdravljajo svobodomisleci naše društvo v »Slovenskem Narodu«. Na te zmede skoraj moramo nekoliko odgovoriti. Sedaj ko vidijo, da nam praška tla niso prevročna, prerokujejo, da nam bodo mogoče še premrzla. Seveda, ker ni eno, bo mogoče drugo, se tolažijo, mi pa smo prepričani, da oni ne bodo delali nikake temperature, niso nobeno solnce. Kar pa vedo o stvarih za kulisami, ki ne spadajo preveč na dan, kar ven z njimi! Prvo tako skrivnost, ki so jo prinesli izza kulisa, pa moramo nekoliko osvetliti, da ne bo »Dneva« temnila. Pripovedujejo, da se Dan zato ni tako dolgo naredil, ker nismo imeli predsednika, da se je predsedništvo ponujalo g. Štullerju in vrhu tega še hrana, stanovanje in še honorar, če predsedništvo sprejme. Ta pa da je bil prepošten in je to hvaležno odklonil, četudi so bile njegove finance tako slabe, da je moral domov. Res pa je, da je eden izmed naših tovarišev (ime je na razpolago!) g. Štullerju, ki je pripovedoval, da mora radi slabih financ domov, obljubil, da mu sam toliko posodi, če je zadovoljen, da bo mogel ostati tu, to pa radi starega znanja in ker se g. Štuller v nekem prejšnjem slučaju podobne prijaznosti ni branil. O predsedstvu sploh ni bilo govora, če si je g. Štuller to kar sam zraven mislil, mu njegove skromnosti ne zavidamo.

Dopisniku pa povemo na uho, da imamo diplomiranega eksportnega akademika, ki študira pravo, za predsednika. Honorarja pa naši predsedniki in voditelji ne rabijo, ker še nimajo očetovskih skrbi in dolžnosti, dokler je pa človek sam, pa ne rabi toliko, saj se razumemo, ne? Če nas pa hočejo bojkotirati, jim pa povemo, da radi njihovega bojkota ne bomo niti lačni, niti žejni. Saj bojkotirajo tudi učne dvorane, pa te radi tega nič ne trpe. Če še kaj želite, se pa oglasite še kaj.

+ **Občni zbor vipavskega okrožja Orlov** se vrši 19. junija namesto 6. junija, ker se vrši na isti dan odborova seja »Zveze« v Logatcu Bratskim odsekom dojdejo okrožnice!

— **Najnovejšo zanimivost na Vrhnikih**, na katero lahko g. Lenarčič vzame patent, si lahko tuji in domačini ogledajo ob poti, ki pelje od njegove tovarne do Verda. Ob tej poti, ki je dolga komaj nekaj čez 200 metrov, dal je omenjeni gospod nabiti gotovo nad 600 količkov precej gosto drug poleg drugega, brez vsakega reda sem in tja, ki štrlijo iz poti komaj 10 cm, tako, da je za človeka, ki bi šel ponoči po tej poti naravnost smrtonosno, ako bi se spodtaknil in padel. Kakor čujemo je stvar javljena pristojni oblasti. Po polnoma prav. Za vsakega so postave, tudi za mogočnega Lenarčiča. Kaj ne, g. Lenarčič, šparati je treba pri takem uboštvo —

— **Kako se ravna s slovenskimi vojaki?** Iz Pulja pišejo: Vedno žalostnejše novice se slišijo od 87. pešpolka iz Pulja; novice, ki jih človek, ki ne pozna vojaških razmer, skoraj ne more verjeti. Zopet se je dogodilo dne 3. t. m. nekaj nezasišlanega. Popoldne istega dne odkorakal je vojaški oddelek 13. stotnije pod vodstvom g. nadporočnika Petra Farscha na običajne popoldanske vojaške vaje. Vedno čmerni nadporočnik je bil tistega dne še posebno slabe volje in svojo jezo je hotel stresti nad podložnimi, seveda nič krivimi vojaki. Prišedši na lice mesta na ukaz vojaki obstoje in nadporočnik z modernimi cvikerji opazuje s pikrim pogledom vojaka za vojakom, iščoč prilike za maščevanje. Oko mu obvisi na vojaku, katerega ni mogel radi njegove odločnosti trpeti, ter zagrmil nad njim: »Sie blödes Gesicht!... Sie Zugsführer! diesen Mann mit dem blöden Affengensicht teilen Sie mir immer in das zweite Glied ein.« (Ti budalast obraz!!... Četovodja! tega moža z budalastim opičjim obrazom mi uvrstite vselej v drugi red!) Moštvo se je vsled teh »dostojnih« izrazov g. nadporočnika nasmehnilo, kar mu ni bilo po volji. Ukaže torej četovodji poveljevati moštvo: »kehrt euch!« na novo, z debelim in ostrim kamenjem posuto cesto; na cesti stoječi vojaki dobe ukaz — dvajsetkrat »nieder«. Četovodji se vojaki zasmili in ni komandiral več kot sedemkrat. Tedaj pristopi g. nadporočnik, rekoč: »Meni se zdi, da še ni bilo dvajsetkrat. Še enkrat!« in g. nadporočnik se je očividno radoval, ko so že penasti vojaki padali obtočeni po kamenju ter lovili sapo. Ko se je ukaz izvršil, še ni bilo g. nadporočniku dovolj, temveč še ukaže: »Naredite še parkrat!« Tako so naredili g. nadporočniku na zabavo, ne da bi vedeli zakaj, devetindvajsetkrat »nieder«, razbivši si roke, kolena in obraze. — Nasledek tega je bil, da so bili vsi več ali manj bolni in razbiti ter so bili prisiljeni iti k zdravniški preiskavi, kjer se je dokazalo, da so nevarno poškodovani. Seveda se mnogi niso javili kot bolni vsled pretirane bojazni. — Zahtevamo strogo preiskavo proti surovemu nadporočniku!

— **Udeležniki mednarodnega časnikarskega kongresa v Pulju.** V četrtek ob dveh popoldan so došli v Pulj z Lloydovim parobrodom »Thalia« udeležniki 14. mednarodnega časnikarskega kongresa. Od Trsta v Pulj sta spremljala goste tržaški cesarski namestnik princ Hohenlohe in istrski deželni glavar dr. Rizzi. V Pulju so sprejeli časnikarje poveljnik vojne luke podadmiral Julij pl. Ripper, vodja puljskega okraj. glavarstva grof Attens, župan dr. Varetou s podžupanom in občinskimi svetniki, profesor Gnirs in drugi. Po izkrcanju so si udeležniki kongresa ogledali zanimivosti mesta. Puljska mestna občina je priredila v hotelu Riviera na čast gostom dine. Napitnice je otvoril pri dineju puljski župan dr. Varetou. Pozdravil je udeležnike kongresa v imenu mesta in se zahvalil za obisk, nakar se mu je za prisrčni sprejem v imenu udeležnikov zahvalil predsednik kongresa urednik »Neues Wiener Tagblatt« Singer. Sledilo je še več napitnic. Med tem časom je bil pa že pripravljen vladni parobrod »Pelagosa«, da popelje goste na Brionski otok. Na Brionskem otoku je pozdravil udeležnike mednarodnega

vojninarskega kongresa iastnik otoka g. Kupelwieser. Po ogledu prekrasnega Brionskega otoka je g. Kupelwieser pogostil udeležnike. Nato so se udeležniki zopet ukrkali v »Thalio« in odpluli proti Dalmaciji.

— **Novice iz Vitanja.** Na Dobrni je padel pleskar Šuster z lestvice tako nesrečno, da si je zlomil več reber; nezvestnega so ga pripeljali v Vitanje. — V nedeljo je šel vinski agent zagrebške firme Engelberger na kolodvor v Mislinji, pa se je na peronu zgrudil na tla zadet od srčne kapi. — Ravno isti dan so našli mrtvega delavca, ki je bil brez vsake rane; krvave pene, ki so vrele iz ust, dajo sklepati, da ga je menda zadela kap. Drugi pravijo, da je revež bil žrtev zločina. — Sneg, ki je padal v ponedeljek celi dan, je napravil po slovenjegraški ravnini mnogo škode. Rž, ki je že pol metra visoka, vsa leži, bilke so zlomljene. — Pri žaganju je zgrabil cirkular sina posestnika Vranjca in mu skoraj popolnoma odrezal na roki desni palec. — Da bi šel avtomobil iz Vitanja v Celje, je le živa in prepotrebna želja, kajti konzorcij sam, ki namestava dati v promet avtomobilsko progo Vojnik-Celje, bi si moral oskrbeti lahkiji voz, ki bi lahko dospel v naš gorski kraj, ki nosi ponosito ime Črna gora.

— **Vojna ladja »Cesar Karol VI.«** je dospela 17. t. m. v Buenos Aires, kjer je bila od ameriških oblasti, posebno pa od avstrijskih podanikov najpriščneje pozdravljena. Kako tudi ne? Saj jim »Cesar Karol VI.« predstavlja domačo avstrijsko zemljo. »Karol VI.« ostane v Buenos Airesu 29 dni. Med tem časom se bodo vršile velikanske stoletne slavnosti neodvisnosti Argentine.

— **V Ricmanjih** so stvari še vedno pri starem, prav tako kakor pred leti. Župnik, ki so si ga bili Ricmanji izvolili, preč. g. F. Jedrejčič, se je odpovedal in ne sprejme tega mesta.

— **Ustanovni občni zbor podružnice »Društva jugoslovanskih železniških uradnikov na Jesenicah«** bo v nedeljo, 19. junija, ob 6. uri zvečer v restavraciji »Pri Sokolu«. Gg. tovariše nujno vabimo, da bi se v velikem številu udeležili tega važnega zborovanja. Posebno tovariši z Gorenjske, Koroške in Tirolske naj ne manjkajo. Osrednji odbor.

— **Izjava.** Učiteljstvo radeške šole odločno obsoja prostaške napade v »Slovenskem Narodu« št. 111 na osebo c. kr. okrajnega šolskega nadzornika Lud. Stiasny. — Radeče, 20. maja 1910. Fr. Rant, A. Kotnik, Vl. Peršlova, A. Lamut, I. Kalinova, Jos. Jager.

— **Dubrovniške vesti.** Iz Dubrovnika v Dalmaciji nam pišejo: 18. t. m. so bili na tukajšnjem sodišču obsojeni 4 lopovi ki so v zadnjem času kradli po dubrovniških prodajalnah in oropali vseh dragocenosti tudi cerkev v Cavtatu. Dva sta bila obsojena vsak na štiri leta ječe, dva pa vsak na šest mesecev. — Halleyjevega kometa je čakalo do 5000 Dubrovničanov vso noč na 19. t. m. Čas so si kratili z gozdbami in petjem, a repatica se radovednežem ni pokazala.

— **Potres v Zagrebu** so čutili 19. t. m. Potres so 19. t. m. čutili tudi v Dubici.

— **Brezplačne gledališke predstave** namerava prirediti v poletju hrvaško deželno gledališče v Zagrebu, da gledališko umetnost bolj popularizira.

— **Z izletom »Ljubljane« na Reko in Sušak** se bavijo vsi hrvaški listi brez izjeme ter ga beležijo z najlaskavejšimi besedami.

— **Smrt Bakirbega Tuzlića.** Iz Sarajeva se poroča: V Tuzli je 19. t. m. umrl bivši huzarski nadporočnik Bakirbeg Tuzlić, ki je dovršil svoje študije v dunajskem Terezijanišču. Bakirbeg Tuzlić je zadnji član ene najstarejših veljaških rodbin in eden najboljših popularnih mož v celi deželi. Zapustil je milijon kron premoženja. Z njegovo smrtjo je zadela mohamedansko organizacijo velika izguba, bil je njen spiritus rektor.

— **Stoletnica rojstva Stanka Vraza — šolski praznik.** Na prošnjo »Društva hrvatskih srednješolskih profesorjev«, naj se stoletnica rojstva ilirskega preporoditelja Stanka Vraza, v šolah svečano proslavi — je odredila hrvatska vlada, naj ne bo ta dan v srednjih šolah pouka ter se ga naj praznuje s predavanji in akademijami o Stanku Vrazu.

— **Spominsko ploščo učitelju in pisatelju Lepušiću** odkrijejo dne 5. junija t. l. »Bratje hrv. Zmaja« v družbi z »Učiteljskim društvom« za mesto in okraj Križevci v Apatovcu na hiši, v kateri je Lepušić umrl. Slavnosti se začne že v soboto ob sprejemu gostov na kolodvoru v Križevcu. Vabljeni so tudi Slovenci. Prijave sprejemajo »Bratje hrv. Zmaja« v Zagrebu.

— **Priznanje.** Deželna vlada je dovolila, da se izplača postavna nagrada 52 K 50 h kovaškemu pomočniku Ivanu Pokornu v Škofji Loki, ker je z lastno nevarnostjo življenja rešil vtopljenja Blaža Jugovica iz Škofje Loke.

— **Vojaški begunci.** V Bjelini sta zopet dva vojaka pobegnila v Srbijo. Vojaške oblasti so jako nevoljne vsled pogostega begunstva med vojaki. Govori se, da se med vojaštvo vtihotaplja srbski agenti, ki zvajajo moštvo k begu pod obljubo, da dobe v Srbiji častniška mesta.

— **Nadvojvoda Leopold Salvator v Zagrebu.** Zagrebški uradni list poroča, da bo nadvojvoda Leopold Salvator od dne 28. t. m. do 1. junija nadziral vojaške čete v Zagrebu in Varaždinu.

— **Vlom v cerkvi.** V noči od 18. do 19. t. m. je neznan zločinec vlomil v zakristijo župne cerkve v Podgorju. Razdril je omrežje v oknu. Odnasel ni družega kakor konec železa od omrežja. Nekaj časa sem se v Slovenjem gradu in okolici opetovano sliši o vlomih in tatvinah. Sumi se, da je krivec star tat, ki je letos prišel iz šestletnega zapora.

— **Kaj nam obeta letošnja letina?** Krme v obilju, bodisi trave, bodisi detelje. Strni prav lepe, izvanredno čiste. Sadje: črešenj, breskev prav malo, nekaj več sliv in hrušek, jabolk veliko, vinstva polovica manj kakor lani.

— **Na Boh. Bistrici** vabi slov. kat. izobraževalno društvo k ponovni prireditvi dr. Krekove igre: »Tri sestre« na nedeljo dne 22. t. m. Začetek ob 3. uri popoldne.

— **V Dobrépoljah** je umrl dne 20. t. m. šestošolec Ivan Štupnik iz Zdenškevasi. Bil je tih in skromen mladenič, pa vrl dijak. Očetu in vsej spoštovani rodbini izrekamo najiskrenejše sožalje.

— **Kako so Puljčani pričakovali Halleyjev komet.** Iz Pulja nam poročajo: V sredo, dne 18. maja, je šlo puljsko prebivalstvo ob godbi in preveselem vrvenju skozi rep Halleyjevega kometa. Mestna puljska godba je svirala pred mestno hišo od polnoči do 1. ure po polnoči. Seveda se je potem vrvenje nadaljevalo do jutra in še čez. Če je bilo pa to tudi za tiste prijetno, kateri so se namenili v spanju prepotovati kometov rep, je pa drugo vprašanje.

— **Občinski odbor mestne občine Postojna** je v svoji seji sklenil nastopni protest: 1. Občinski odbor protestira proti odloku c. kr. poljedelskega ministrstva z dne 4. maja t. l., št. 16.159/888, s katerim se hoče utesniti starodavno pravico Postojničanov in Veliko Otoččanov glede poseta postojnske jame ob slavnostnih prilikah. 2. Protestira proti temu, da se v novejšem času v reklamah za postojnsko jamo dosledno povdarja, da je naša jama »bekanntlich ein Staatseigentum«, če tudi dobi polovico čistih dohodkov od jame le mestna občina in drugo polovico jamski zaklad. 3. Občinski odbor prizna, varujoč in upoštevajoč lastninske pravice mestne občine do postojnske jame v prvi instanci le jamsko komisijo kot upravno korporacijo, v kateri ima mestna občina v varstvo svojih koristi svoje zastopnike in protestira proti temu, da se je preko iste izdal odlok c. kr. poljedelskega ministrstva z dne 4. majnika t. l., št. 16.195/888.

— **O shodu v Senožečah** smo prejeli: Slavno uredništvo! Z ozirom na uvodnik v št. 111. »Slovenca« z dne 19. maja t. l. z naslovom »Jasnost!«, in sicer glede stavka: »Tako sta cirilmetodarja Berce in Ante Beg v Senožečah pri nekem občnem zboru zopet ubirala sladke strune »skupnega odpora« zoper tujstvo in oznanjala veliko resnico, da je Slovenec Slovencu brat, sveta vera pa naš zaklad« — uljudno prosim, da blagovolite popraviti v toliko, da podpisani sploh še nikoli ni bil na kakem shodu v Senožečah ter tako tudi govoriti ni mogel. — Z velespoštovanjem udani — Ante Beg, potovalni učitelj družbe sv. Cirila in Metoda. — V Ljubljani, 20. maja 1910.

— **S Sv. Gore.** Te dni so bile tu merodajne osebe, ki so si ogledale kapelico, v kateri počiva kardinal Missia. Spomenik, ki bo vreden ranjkega, bo gotov do rožnvenške nedelje. — Na binkoštni torek je prišlo sem okoli 200 moških romarjev iz kranjske in loške dekanije. Posebno pozornost je vzbujala petje moškega zbora iz Stare Loke in pa v Gorici trobojnice na njihovih prsih. — Vročina je huda, dozorele so prve črešnje.

— **Češki jezik na praški nemški kliniki.** Deželni odbor češki je z vsemi proti dvem nemškim glasovom na pritožbo odvetnika dr. Klumperja sklenil, da mora nemška praška klinika sprejemati in reševati tudi češke vloge, a odgovor lahko sestavi v nemškem jeziku.

— **Orli iz Most** se udeležijo javne telovadbe v nedeljo 22. t. m. v D. M. v P. Na zahtevo občinstva se ponovi igra »Turški križ« v nedeljo dne 29. t. m. v salonu g. Oražma na Selu. K obilni udeležbi vabi odbor.

— **Mura** zopet nevarno narašča. V Gradcu je včeraj narasla za 13 cm; južno od Gradca, blizu Kalsdorfa je že prestopila bregove in preplavila polja in travnike blizu vasi Sulz in Niedersulz. Tudi pri mestu Murau na Zgoranjem Stajerskem je že preplavila svojo okolico.

— **Umrl** je v Piranu kanonik Sebastian Marchio.

— **Lurška votlina v Rakovniku na Dolenjskem** je zopet urejena in ozaljšana. Marijin kip so zložili skupaj in se nič ne opazi poškodb. 1. maja pa so z Javorovice v procesiji prinesli še drug kip lurške Matere božje ter ga z veliko slovesnostjo namestili v votlini. Ob tej priliki se je sešlo pri votlini na tisoče ljudstva — nič manj nego takrat, ko se je votlina prvič blagoslovila. Ljudje so votlino ozaljšali s cveticami in podobami, tako da je zopet dostojna za češčenje lurške Matere božje. — Onega nesrečnika, ki je kapelico razdejal, so oblasti vendar prijele in zaprle.

— **Redek slučaj.** Dne 23. t. m. obhajata splošno znana Anton in Marija Prosenec v Zagorju ob Sori 57letni poročni dan. Ravno isti dan pa obhaja njun sin Anton z gđno. Ivanko Kovač, posestnika hčerjo v Leskovcu pri Sv. Urhu prvo poroko, najstarejši sin Janez Prosenec pa srebrno poroko. Ob enem slavita isti dan starša neveste srebrno poroko. Vsem štirim zakonskim parom na mnoga leta!

— **Zdravniški izlet v Zagreb** moral se je za letos odložiti. Dne 29. t. m. se vrši na Dunaju v zadevi socialnega zavarovanja in v navzočnosti državnih poslancev skupno zborovanje avstrijskih zdravniških zbornic in pa državne zveze zdravniških organizacij. Pri tem zborovanju bo zastopano tudi »Društvo zdravnikov na Kranjskem«, radi česar je moral odpasti za 26. in 27. t. m. določen izlet v Zagreb. Tudi se je šele sedaj avtentično doznalo, da se bo meseca julija vendarle vršil zdravniški kongres v Sofiji. Mnogi zdravniki so izjavili, da bi se nikakor ne mogli udeležiti izleta v Zagreb in pa kongresa v Sofiji, radi česar se je prvi preložil na poznejši čas.

— **Društvo jugoslovanskih medicincev.** Na ustanovnem občnem zboru »Društva jugoslovanskih medicincev« na Dunaju, dne 13. maja 1910. izvoljeni odbor se je konstituiral sledeče: predsednik Vekoslav Zalokar, podpredsednik Vladimir Mihajlov, prvi tajnik Fr. Rajski, drugi tajnik Fran Virant, blagajnik Vladimir Bočarov, knjižničar Iv. Pintar, gospodarji, Leonardo Fichtner, Stevo Ilić, Milan Jovanović, namestniki, Ivo Fras, Janaki Nikolov, Niko Grubišić, pregledniki, Slavko Petrović, Filip Kisov, Josip Tavčar, Ivo Kandijaš.

— **Ponovitev procesa Haverda.** Poročali smo svoj čas o umoru bogate vdove Haverda blizu Segedina, o priznanju ljubimca njene hčere »lepe Mariške«, da je on izvršil umor kakor tudi o tem, da je porotno sodišče v Segedinu nedavno vse obtožence: Lepo Mariško in njena dva oboževalca Janossija in Vojo popolno oprostilo. Sedaj pa brzojavljajo iz Segedina, da se je Janossi včeraj sam javil sodišču ter prosil, da se zapre njega, Mariško in Vojo, kajti na prigovarjanje teh dveh da je on resnično izvršil umor.

— **Sijamski dvojčki rojeni v vinkovaškem okraju na Hrvaškem.** Poroča se iz Orolika, da je kr. županijski fizik dr. Hugo Blum posetil 16. t. m. Ano Jankovič, ki je dan preje rodila skupaj zraščena dvojčka ženskega spola, toda mrtva. Glavi in vratova sta pravilno razvita ter stojita na enem truplu, ki je poraščeno s skupno kožo, kajti ima namreč dvoje prsi, ki ste popolnoma razviti, a vendar v eni koži zraščeni. Trebuh je samo eden. Desna roka desnega deteta je pravilno razvita, medtem ko je leva priraščena, kakor tudi desna roka levega deteta. Obe skrajni roki pa sti dobro razviti in počivati simetrično na ledjih Vse štiri noge so pravilno razvite ter so ena proti drugi obrnjene. Rodbina je odločno odklonila, da bi se sijamska dvojčka porabila v svrhu proučevanja.

— **Ob 50letnici Jelačićeve smrti** sta bila na vznojele spomenike v Zagrebu položena dva velika venca in obešene štiri zastave. Zadušnica se vrši v ponedeljek v Markovi cerkvi.

— **Avstrijsko - italijanska konferenca za raziskavanje Jadranskega morja** je bila 18. t. m. slovesno otvorjena v Benetkah. Za predsednika je bil izvoljen dunajski vseučiliški profesor Bruckner, za podpredsednika profesor Demarchi z vseučilišča v Padovi.

— **Visoka vojaška ustanova.** Generalni major v p. Karol baron Kopal je založil v spomin svojega očeta, ki se je zlasti odlikoval v Santa Luciji, za 6. in 7. lovski bataljon ustanovi po 5000 K. Isti je že preje v enak namen založil 6000 K. Obresti se bodo podelile med zaslužne podčastnike.

— **Izlet mokronoga šolske mladine v Ljubljano.** Iz Mokronoga nam pišejo: Minoli torek je napravila naša šolska mladina pod vodstvom g. župnika Bukowitza izlet v Ljubljano; na kolodvoru sta jih pa čakala gđč. učiteljica Bernot in g. nadučitelj Pirnat. Najprvo smo si ogledali cerkev sv. Jakoba, potem pa na grad, kjer smo videli marsikaj zanimivega ter imeli lep razgled čez vse mesto. Popoldne smo si ogledali še druge znamenitosti mesta, zlasti pa muzej. Gospodu ravnatelju in njegovemu pomočniku v muzeju najpriščnejša zahvala za prijazen sprejem in razna pojasnila, katera človek neobhodno rabi, če želi imeti kaj od tega, kar je videl. Zares podučno in zanimivo je bilo za nas. Obedovali smo v ljudski kuhinji, kjer smo bili prav dobro postreženi. Čast in hvala vsemu osebju v kuhinji, zlasti pa milostivim gospem in čislanim gospodičnam, ki so tako prijazno stregle našim otrokom. Naš gospod župnik je pa zopet pokazal vnemo do šole in ljubezen do otrok s tem, da je kupil otrokom močnatih jedi, za kar so mu otroci gotovo iz dna srca hvaležni. Otročja želja je, da bi napravili še več takih izletov, saj so tudi koristni, ker razširi se jim njih duševni obzor.

— **Št. Vid nad Ljubljano.** Razstava tukajšnje obrtno-nadaljevalne šole je nad vse lepo uspela. Razstavljeni so bili risarski izdelki različnih obrtov, posebej iz mizarstva, zidarstva, krojaštva itd. Občo pozornost so vzbujali mizarški izdelki, ki so bili v modernem slogu ter enostavno in praktično uporabno izvršeni. Tudi glede zidarstva je bil opažati velik napredek, naravnost odlični uspeh. Obe predavanji ste bili zelo obiskani. Gospod vodja Mihelič je v kratkih in vznesenih besedah razvil pomen in razvoj obrtništva in obrtnega šolstva ter s krasnimi besedami: »Bog živi pošteno slovensko rokodelstvo, Bog živi pošteno slovensko delo!« oh živahnem pritrjevanju poslušavcev končal svoje predavanje. Na binkoštni ponedeljek je predaval g. dr. Bogdan Derč o »Zdravoslovju«. V nad eno uro trajajočem govoru je zelo zanimivo razvil vzrok in nastanek različnih boleznij ter opisal različne škodljive vplive za zdravje pri raznih obrtjih. Ob koncu predavanja mu je zadonela navdušena pohvala vsega občinstva, ki jo je pač v vsej meri zaslužil. Z zelenjem okinčano razstavo je obiskalo mnogo domačega in tujega občinstva, posebej še mnogo odlične gospode iz Ljubljane, med njimi g. dvorni svetnik Kaltenegger, g. vladni svetnik in okrajni glavar v Ljubljani dr. Henrik pl. Chron z gospo, g. vladni komisar in nadzornik za obrtne šole Ivan Šubić, g. profesor c. kr. učiteljsišča Fr. Suher, g. vodja slovenske deške osemrazrednice Janko Nep. Jeglič, gg. profesorji knezoškofijske gimnazije v Št. Vidu in njih učenci ter mnogo drugih strokovnjakov. Vsi so se zelo pohvalno izrekli o uspehih tukajšnje obrtno-nadaljevalne šole ter častitali našemu povsod priljubljenemu vodju g. Miheliču, ki dela tako neumorno v prid in korist našega obrtništva. Bog blagoslovi to njegovo plemenito delo!

— **Spoštuj nedeljo in praznike!** V nedeljo je v tunelu Sv. Vida v Trstu delal Matej Calcina iz Grižnjana. Kar se je iz vrha odvalila skala in ga tako ranila, da je kmalu umrl.

— **Dr. Krekova narodna igra »Turški križ«** se je izborno igrala 15. t. m. v telovadnici Orla v Vipavi. Udeležba je bila ogromna, do zadnjega kotička vse napolnjeno. Igra se bode ponovila zadnjo nedeljo v majniku, dne 29. t. m. Opozarjamo na to! Kdor je bil, bo še enkrat šel! Katerega zadnjčji ni bilo, naj ne zamudi 29. t. m. v Vipavo! Na zdar!

— **Osmína** po pokojnem župniku g. Antonu Antončiču bo v Ihanu v ponedeljek, dne 23. maja, ob devetih dopoldne.

— **Umrl** je v Ameriki dne 1. maja v Calumetu rojak Ivan Zalec iz North Tamaracka. Ranjki je bil žrtva »bele kuge« ali sušice, na kateri je bolehal nad eno leto in ki ga je pognala pretrano v grob. Bil je rojen na Vrhu pri Vinici nad Kolpo in je bil star jedva 29 let. Na Calumetu je bival več let, kjer zapušča tudi žalujočo vdovo in več ožijh sorodnikov.

— **Promocija bosanskega mohamedanca na dunajski univerzi.** Pravnik leta 1849 v Črnigori umorjenega poveljnika turškega vojaštva v Hercegovini Smailage Čengića, Savetbeg Basagić iz Stolca, je bil včeraj na dunaj-

ski univerzi promoviran za doktorja filozofije. Basagić je prvi mohamedanski doktor filozofije iz Bosne in Hercegovine in sploh prvi doktor med Jugoslavlani, ki si je pridobil doktorat iz literature in zgodovine arabskega, perzijskega in turškega jezika. Dr. Basagića kandidira mohamedanska samostojna stranka v mestni kuriji za bosensko-hercegovski deželni zbor.

— **Trije tržaški trgovci aretovani.** Iz Trsta se poroča 20. t. m.: Pred par meseci je vzbudil propad staroznane tvrdke M. Urbancih mnogo zanimanja. Vsled odredbe deželnega sodišča pa so aretovali sedanje lastnike omenjene tvrdke Andreja Faris in njegova sinova Romana in Ironousa, ker so obtoženi goljufivih dejanj v škodo konkurzni masi.

— **Upravno sodišče** je odklonilo večino pritožb splošnega pokojninskega zavoda zaradi zavarovalne dolžnosti prodajalcev, urejevalcev izloženih oken, trg. pomočnikov in blagajničark v trgovski obrti.

Slovinci! Slovenke!

Skrbite, da napolnite z mnogostevilnimi darovi „Slovenski Straži“ prihodnjo številko „Narodnoobrambena Vestnika“!

Ljubljanske novice.

Ij Člani in članice »Slovenske kršč. soc. zveze« v Ljubljani se pozivajo, naj se za zastavo S. K. S. Z. polnoštevilno udeležijo v stolnici procesiji sv. Rešnjega Telesa prihodnji četrtek. Zbirališče ob 8. uri zjutraj v društveni dvorani.

Ij Seja odbora S. K. S. Z. bo v ponedeljek ob osmi uri zvečer.

Ij Ljubljanski nedeljski izletniki se opozarjajo na javno telovadbo v D. M. v Polju pri Ljubljani, katero priredi poljsko okrožje Orla dne 22. maja ob štirih popoldne. Po javni telovadbi ljudska veselica na vrtu brata župana Jakob Dimnika. On ima tudi na razpolago konje in vozove za povratek v mesto. Lepa prireditel obeta mnogo zabave v prijaznem Polju. Na svidenje jutri, v nedeljo, pri javni telovadbi! Na zdar!

Ij Bratje Orli! Odhod k javni telovadbi v D. M. v Polju je jutri ob 1. uri popoldne iz »Uniona«. Prosimo vse Orle, da se točno zberejo ob napovedani uri! Na svidenje! Krepek: Na zdar! — Ljubljanski Orel.

Ij Jutri pešizlet pevk in pevcev »Ljubljane«! Pevski zbor »Ljubljane« poleti jutri popoldne k veselici okrožja Orlov pri D. M. v Polju. Veselica se bo vršila na vrtu župana Dimnika. Zbirališče jutri v nedeljo točno ob 2. uri popoldne v društvenih prostorih. Prosimo polnoštevilne udeležbe izvršujočih članov in članic ter njihovih rodbin, pa tudi gg. podpornih članov. Kolesarji dobrodošli!

Ij Shod obrtnikov. Obrtni shod sklicuje »Obrambna zveza ljubljanskih obrtnikov« v nedeljo, dne 22. t. m., popoldne ob 10. uri v salon hotela »Ilirija« v Kolodvorski ulici. Dnevni red: 1. Kako ljubljanski občinski svet oddaja važna dela. 2. Obrtno-nadaljevalna šola. 3. Slučajnosti. — Vabilo poziva: Dnevni red je zelo važen, pridite prav gotovo! Zadnji čas je že, da pridejo obrtniki ljubljanskega mesta zopet skupaj, da se pogovorimo o razmerah, ki so nastala v našem mestu. V združenju je moč!

Ij Občni zbor »Slovenskega glasbenega društva Ljubljana«, bo prihodnjo soboto, 28. maja ob pol osmi uri zvečer v dvorani »Rokodelskega Doma«, Komenskega ulice. Na dnevnem redu so poročila društvenih funkcionarjev, volitev odbora in raznoterosti. — Odbor.

Ij Shod Jugoslovanske Strokovne Zveze so imeli v četrtek zvečer na Selu, Dvorana slov. katol. izobraževalnega društva v hiši g. Oražma je bila polna delavstva raznih strok. Na shodu je govoril načelnik J. S. Z. dr. Zajec o socialnih nalogah državnega in deželnega zbora ter o potrebi krepke delavske organizacije. Govornik priporoča ustanovitev skupine J. S. Z., ki naj združi vse delavstvo Vodmata, Sela in Most. Govor so zborovalci sprejeli z navdušenim pritrdjevanjem, ustanovili skupino in izvolili odbor. Vpisalo se je lepo število članov. Novoizvoljeni odbor, ki obstoji iz samih delavcev in delavk, koraka poln navdušenja na delo. Selska skupina obeta postati v kratkem času ena najmočnejših skupin J. S. Z.

Ij Gospodarski odsek »Slov. izobraževalnega in gospodarskega društva za Trnovo in Krakovo« je pri četrtkovem posvetovanju o gospodarskih razmerah v krakovskem in trnovskem okraju sklenil z vso odločnostjo zahtevati od mestnega magistrata v Ljubljani, da že vendar enkrat posuje Lahovo pot, za katere posipanje so nekateri posestniki že morali pred meseci plačati prispevke, dasiravno cesta še danes ni posuta. Sploh bo gospodarski odsek v kratkem sklical na posvet posestnike trnovskega in krakovskega okraja, da se dogovore glede cest, ki so res v prav škandaloznem stanju tako glede posipanja, razsvetljave in pa škropljenja. Če prebivalstvo plačuje visoke občinske doklade, naj se mu tudi da to, kar neobhodno potrebuje, t. j. dobrih cest in luči.

Ij Musica sacra v stolnici. Jutri v nedeljo (Sv. Trojica) pri veliki maši ob desetih: Missa in hon. Ss. Cordis Jesu, zl. Fr. Kimovec, Gradual »Benedictus es«, zl. Ant. Foerster, ofertorij »Benedictus sit«, zl. Ferd. Schaller.

Ij Na Rakovniku daruje jutri pontifikalno sveto mašo mil. g. škof Ivan Stariha ob 10. uri. Prej pa ima govor veleč. g. Janez Kalan, voditelj Marijinih družb. Popoldne vodi procesijo kakor po navadi preč. gospod kanonik Tomaž Kajdiž. Pred procesijo ima govor veleč. g. prof. dr. Jerše. Začetek ob pol štirih.

Ij Mestni magistrat za lepoto mesta. Na Marijinem trgu, na vsaki strani stopnjic, ki vodijo v frančiškansko cerkev, je v kotu nekoliko zemlje, ki jo je vsako leto zasajal mestni vrtnar s cvetjem in zelenjem že v začetku maja. No, letos bo že kmalu konec maja, a zemlja še vedno sameva, menda zato, ker bo tamkaj na sv. Rešnjega Telesa dan prvi blagoslov stolne procesije. Pa ne samo to! Ako magistrat noče urediti parka ob Lattermanovem drevoredu v Tivoliju, pred cerkvijo Srca Jezusovega, napraviti že dolgo obljubljani park na trgu Tabor in urediti nasade v mestu kakor na Gradu, naj vsaj skrbi, da bo mesto imelo vsaj v sredini prijaznejše lice, kjer se vrši največji promet. Tisočaki se mečejo iz mestne blagajne, s kronicami pa se hrani. Mestni magistrat je res preveč liberalen!

Ij Olepšava Prage s cveticami. Praški občinski svet je sprejel več predlogov komisije za olepšavo mesta s cveticami in sklenil pozvati občinstvo in javne zavode k sodelovanju. Za nagrade se je tudi letos dovolilo 1000 K. in v Ljubljani?

Ij Gremij trgovcev ima dne 29. t. m. ob devetih popoldne v mali dvorani »Mestnega doma« svoj redni letni občni zbor.

Ij Poročil se je c. kr. pristan. in morn. zdrav. odposlanik c. kr. fregatne poročnik v m. g. Alojzij Poljanec v Splitu z gdčno. Ano Pavločič iz Ljubljane.

Ij V preiskovalni zapor so odvedli včeraj popoldne knjigovodjo »Mlekarske Zveze«, Ivana Medveda, ker je poneverjal. Medved je kasiral denar, ki si ga je pridržal. Manipulirati ni mogel dolgo časa, ker mu je odbor kmalu prišel na sled. Načelnik »Mlekarske Zveze«, grof Barbo je naznanil poneverbo oblasti, ki je zaukazala, da se Medved odvede v preiskovalni zapor. Kakor se govori, je poneveril Medved okoli 1200 kron. Manipuliral je n. pr. pri gospodu Kendi tako-le: Prinesel je saldirano pobotnico Kendi, denarja pa ni oddal, marveč ga je obdržal zase. Plače je imel mesečno 160 kron.

Ij Društvo trgovskih in podjetniških uslužbencev v Ljubljani ima v nedeljo dne 22. t. m. ob devetih uri popoldne sveto mašo na Rožniku. Tem potom se vabijo vsi člani in somišljeniki, da se svete maše v obilnem številu udeležijo.

Ij Občni zbor krajne skupine c. kr. poštnih in brzojavnih uslužbencev v Ljubljani se vrši v nedeljo, dne 22. t. m., ob 4. uri popoldne v društveni sobi g. Poka, Florijanske ulice šte. 6. Gg. člani se najljubnejše vabijo, da se polnoštevilno udeležijo.

Ij Umrla je včeraj ob 3. uri popoldne dobro znana gostilničarka »pri Lozarju« — »Speckhügel«, gospa Marija Novak v Štepanji vasi. Pogreb bode v nedeljo ob pol 4. uri popoldne. Bila je dobra krščanska mati, vzor prave slovenske gospodinje. Naše iskreno sožalje.

Ij Poročil se bo v ponedeljek v mestu Ivančič tukajšnji brivski mojster g. Stanko Keliš in z gdč. Barbaro Gold, sorodnico nadškofa Posiloviča. Mlademu paru naj srečnejše dni!

Ij Umrla so v Ljubljani: Josip Jevc, posestnikov sin, 14 mesecev. — Josipina Kuclar, kuharica 51 let. — Helena Bizjak, delavka, 80 let. — Marija Krušič, uradnikova vd, 14 let. — Roza-

lija Gorenc, vdova železniškega strojevodje, 82 let. — Avguštin Čebulj, bivši čevljarški pomočnik, 25 let.

Ij Za Rokodelski dom v Ljubljani je daroval preč. g. Viktor Čadež, kapelan v Trzinu, 20 K. — Bog plačaj! Zivelci posnemovalci!

Ij Semen. Dne 18. t. m. je bilo na tedenski semenj prignanih 349 konj in volov, 75 krav in telet, skupaj 424 glav. Kupčija je bila pri goveji živini dobra, pri konjih pa srednja. Cena goveji živini je bila od 62 do 74 v kg žive vage.

Ij Pobegnil je dne 19. t. m. prisiljenec Alojzij Adamič, rojen 1886. v Skrbni pri Sežani. Adamič govori slovensko in nemško ter je po poklicu pek.

Ij Za kruhom. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 57 macedoncev in 30 Hrvatov. K poglavljenju Grubarjevega kanala se je včeraj pripeljalo 53 Hrvatov.

Ij Trpinčenje živali. Včeraj sta hlapcu Ivanu Fajdiga, ko je peljal v hotel »Tivoli« pesek, konja vsled prevelike teže na cesti opešala. To je hlapca tako ujezilo, da je začel po živini neusmiljeno biti in jo suvati s škornji. Ko je hlapca nek gospod na to opozoril je surovež tudi njega ozmerjal. Konečno besedo bode imelo sodišče.

Ij Zveza društev c. kr. davčnih uradnikov Avstrije priredi v nedeljo, dne 22. t. m., ob pol 11. uri popoldne v Ljubljani pri »Roži« drugo zborovanje avstrijskih davčnih uradnikov z dnevnim redom: Vladna predloga časovnega avanzma za avstrijsko davčno uradništvo.

Ij Na kriva pota zašel. Ferdo Kučera, 30 let star, bivši agent, stanujoč na Selu, je nevaren slepar, ki je bil že sedemkrat zaradi enakih dejstev predkaznovan. Zadnji kazni je prejel 30. julija m. l., a komaj da je užival toliko zaželjeno prostost, začel je po svoji stari navadi ljudi varati. Seznanil se je z neko natakario pri »Črnem medvedu« v Ljubljani in ji zakon obljubil, to pa le za to, da je izvalil od nje 46 K. Prišel je letos meseca sušca k Vincencu Gabrovcu v Podpeč, kateremu je natvezil, da je agent Kmetecove pisarne in da mu bode preskrbel karto za v Ameriko. Vlačil ga je toliko časa po Trstu, da mu je odvzel ves denar v znesku 358 K. Na to je pa še brzojavnim potom od Gabrovceve žene zahteval 300 K, katere mu pa k sreči ni poslala. Jeri Presetnik v Smartnem je lagal da ji bode preskrbel dovoljenje za izvrševanje gostilničarske obrti, zakar je dobil 26 K. Razen teh, je Kučera še devet drugih strank za razne zneske opeharil oziroma jih opehariti skušal. Kučera ni pri glavni razpravi s svojim zagovorom nič drugega dosegel, kakor to, da ga je sodišče zopet na 2inpol leta težke ječe obsodilo.

Ij Vodstvo pogrebne bratovščine sv. Jožefa prosi vse one p. n. gospode, ki so prejeli te dni oziroma še prejmejo okrožnico te bratovščine, naj iste nikar ne vržejo neprečitane v koš. Ako se prvi naši želji ne morejo odzvati, blagovolijo naj se pa ozirajo vsaj na drugo. Pripomnimo z veseljem, da sta se prvi naši želji odzvala že poleg drugih tudi dva visoka cerkvena dostojanstvenika; prosimo torej, naj jima slede še drugi p. n. gospodje.

Ij Maša na Rožniku. Služba božja tvrdke Samassa, ki je bila že mnogo let v navadi v cerkvi na Rožniku, se priredi letos zopet in se bo v nedeljo, dne 22. maja 1910, ob 8. uri zjutraj darovala v imenovanju cerkvi sveta maša. Prosi se prav obilne udeležbe. Odbor.

Ij Na novezasajenem senčnatem vrtu hotela »Union« bo jutri zvečer velik vojaški koncert.

Ij Kolo ukraden. V Sodnijski ulici je bilo včeraj popoldne ukradeno izpred dr. Furlanove pisarne posestniku in vinskemu trgovcu g. Matiju Dolničarju iz Smartnega pri Ljubljani kolo »Styria«, vredno 300 K. Kolo je prostega teka, črno pleskano, balanca je moderno zakrivljena, plošča je izredno velika in poniklana in ima črn napis »Styria Graz«. Kolesi sti rdečo belo obrobjeni, gumija pa nova in zobčasta. Stopali pa imata klipse. Kolo ima policijsko številko 86 črno na belem polju. Pozor pred nakupom.

Ij Kolo poneveril. Dne 14. t. m. je nek krojaški pomočnik poneveril mehaniku Jožefu Pleškotu na Viču kolo »Styria«. Kolo je vredno 70 K.

Ij Tatvini. V Spodnji Šiški je bilo minul teden uradnikovi soprogi gospe Franciški Kelscovi iz podstrešja ukradena različna obleka, vredna 104 K. — Ključavničarskemu mojstru Iv. Kmetecu pa je bilo iz gostilniške veže Fr. Weissa v Zgornji Šiški ukraden kolo, vredno 100 K. V obeh slučajih so tatovi neznani.

Ij Neprevidna kolesarja. Včeraj sta na Dunajski cesti skupaj zadela neki mizarški in neki mesarski vajenec. Obadva sta padla in se je eden pri tem močno poškodoval.

Ij Obsojen je bil v Celovcu korporal 7. pešpolka Gorjup, ki je na pustni terek malo vinjen hotel aretirati več policajev, na osem mesecev zapora. Všteje se mu pet mesecev, ki je že prebival.

Ij Umrli so v Ljubljani: Jakob Andrejak, hišni posestnik, 87 let; Viktor Bešter, delavec sin, 1 mesec; Marija Cirman, zasebnica, 57 let; Terezija Pušnik, pomožna usmiljenka, 44 let; Ivana Cirman, bivša natakario, 32 let; Helena Ažman, bivša delavka, 41 let; Martin Belčan, delavec, 53 let; Angela Brudar, delavčeva hči, 4 leta; Leopold Lovšin, sin pečarskega pomočnika, 2 leti; Andrej Vrhunc, užitar, 77 let; Karolina Zor, zavar. uradnika žena, 56 let.

IZ VELIKOMESTNEGA ŽIVLJENJA. — POIZKUS UGRABLJENJA.

Po neki tržaški cesti je šla včeraj neka elegantna dama z malim dečkom ob strani, katerega je vodila sluškinja. Kar se pripelje zaprt avtomobil, iz njega skočita dva gospoda, od katerih je eden zagrabil omenjenega dečka in ga hotel potisniti v avtomobil. Dama-mati dečkova, je pričela prestrašena vpiti, kar je privabilo na lice mesta veliko množico ljudi. Oni gospod je med tem še vedno stiskal otroka k sebi, hoteč ga baje zadušiti, a slednjič ga je moral izpustiti. Dečka so nesli takoj na zdravniško postajo. Prišel je takoj redar, ki je gospoda povabil na policijo, kamor sta se odpeljala v avtomobilu. Ona dama je bila gospa Fini rojena Braun, stara 27 let, ločena od svojega moža, bogatega trgovca, Hermana Fini, ki je nastanjen v Buenos-Airesu. V avtomobilu pa so bili odvetniški kandidat in zastopnik g. Finija, dr. Sergij Dompieri, brat tega, inženir Gino Dompieri, šofer Zakrajšek in Herman Fini, soprog one gospe. Ta dramatični dogodek, ki bo vzdignil še mnogo prahu in ki izgleda kakor kapitelj kakega romana, je epilog daljšega prepira med obema zakonskima Fini, ki nista bila še sodno ločena. Oče je s pomočjo gg. Dompieri hotel siloma vzeti materi skupno triletnega sinčka.

Štajerske novice.

Š Hofratova opozicija. V finančnem odseku je staval pretekli četrtek soc. demokratski poslanec dr. Renner predlog, ki je obračal svojo ost proti vladi, posebno pa še proti iznajditelju vinskoga davka finančnemu ministru Bilinskemu. Poslanci »Slovenske Jednote« so seve kot opozicija hoteli glasovati na nasvet poslanca dr. Korošca za dr. Rennerjev predlog in na ta način zadati klofuto Bilinskemu. Toda hofrat je hofrat! Predlagal je tovarišem, naj nikar ne glasujejo za Rennerjev predlog, temveč naj gredo vun in tako napravijo odsek nesklepčen. Izjavil je odločno, da on ne glasuje za Rennerjev predlog pod nobenim pogojem, pač pa je pripravljen iti vun. Nato so se udali poslanci »Slovenske Jednote« ter so šli vun. Toda iznajdljivi hofrat je v tem slučaju še samega sebe prekosil. V nasprotju s svojim lastnim nasvetom je ostal v odseku in s poslancem Ivčevićem vred glasoval za tistega Bilinskega, ki je predložil vinski davek. Razume se, da vlada v krogih »Slovenske Jednote« največje ogorčenje zoper tako postopanje gospoda hofrata, katerega sedaj vsi brez izjeme poznajo. Kaj porade parlamentarna komisija »Slovenske Jednote«, ne vemo, jasno pa nam je, kaj bodo rekli hofratovi volivci, kadar pridejo do besede.

Š Državnozborna volitev po umrlem poslancu Ježovniku. Kakor čujemo, dandidira na program Vseslovenske Ljudske Stranke v okraju umrlega državnega poslanca Ježovnika za državnega poslanca deželni poslanec profesor Karol Verstovšek. Kdo bode tako prijazen, da se bo liberalcem dal porabiti za »Kanonenfutter«, pa še ni znano. Ploj in Spindler sta si v kompaniji nabavila Diogenovo laterno, s katero iščeta dotičnega dobrosrčnega človeka.

Š Osebnost. Sodnik dr. Arnold Mally v Slovenski Bistrici je prestavljen v Ptuj. Sodnijski adjunkt dr. Feliks Rakovec je prestavljen iz Maribora v Slov. Bistrico. — Gdčna. Lojzika Ferlež je premeščena iz Sv. Jurija v Slov. Goricah kot supletinja v Poljčane. — Gospod Horjak, kaplan v Galiciji, je dobil dopust. Zdravnik mu je konstatiral več bolezní. G. Ivan Schiller, kaplan v Dolu pri Zidanem mostu, je odšel v Ameriko.

Š Občinske volitve v celjski okolici se v kratkem vrše. Slovenci so privedili že več shodov. Šanse za Slovence niso tako neugodne, kakor hočejo zatrjevati malodušni ali — komodni ljudje. Celjska nemškutarija se seveda

Korenito moti, če meni, da se bodo Slovenci njim na ljubo pri volitvah zaslali. Umestno je, da to pribijemo. Lepa okolica celjska mora ostati slovenska za vsako ceno. Zato pa vsi na noge, da bo zmaga tem lepša!

Š Prvi letošnji veliki deklški shod na štajerskem se vrši v nedeljo dne 12. junija pri Sv. Juriju ob južni železnici. Obeta biti velikanski. Priprave so v polnem tiru. Slovesnost se vrši v cerkvi in zunaj cerkve veliko zborovanje, na katerem bo naša, naša obrambna organizacija »Slovenska Straža« kar najlepša tla. Opozorjamo vse sosedne župnije na ta prvi letošnji deklški shod.

Š Suhe veje odpadajo. Od katoliške vere sta odpadla in k protestantizmu pristopila tehnik H. Pfrimer, sin vinotrčar v Mariboru in bivšega deželnega poslanca K. Pfrimerja in J. Zweifel, hčerka ravnatelja mariborske deželne vinorejske šole. Govori se, da se odpadli Pfrimer poteguje za službo pri štajerskem cesarskem namestništvu. Radovedni smo, ali bo imela namestnija prosto mesto za odpadnika, ko ji za naše ljudi vedno primanjkuje služb. — Sicer pa katoliška cerkev za tako odpadlo gnjilobo ne more žalovati.

Š Mariborski Nemci so si v laseh zaradi mestnega kopališča. Ne morejo se zjediniti, kje bi se naj napravilo mestno kopališče. Res, pravi Babilon, naš Maribor.

Š Pivovarna Götz v Mariboru ima uslužbenega nekega Emila Schara, kateri je aktivno udeležen in delaven skoraj pri vseh mariborskih vsenemških društvi. Götz ima vendar večino slovenskih odjemalcev. Njegovi uslužbeni pa brezprimerno tirajo vsenemško gonjo.

Š Uspehi liberalne mladinske zveze. Na binkošno nedeljo, ko se je slavil farni potron, so kaj lepo nastopali v Grizah pri Celju vrli Orli. Liberalna mladina pa je pokazala svojo izobrazbo s tem, da je grdo tuleč rjovel celo noč, ter je uganjala take nesramnosti, da so se celo najhujšim liberalcem zastudili ti nositelji liberalne celjske omike. Ker so vedeli, da se nahaja v mrtvašnici smodnik, so proti jutru vlomili v mrtvašnico, pobili šipe in ukradli smodnik. Vsa zadeva, ki devlje v lepo luč naš liberalizem, je naznanjena sodišču. Zveza liberalne mladine je res lahko po-nosna na sadove svojega »neumornega narodnega« dela. Stariši se jokajo, ko vidijo, da je njih mladina zagazila v brezverski liberalni tabor. Ubijalci narodne sreče!

Š Shod. Jutri v nedeljo dne 22. t. m. priredita državni poslanec dr. Benkovič in deželni poslanec Terglav v Tiharjih političen shod v gostilni gospoda Sitarja na Opoki blizu Stor. Učitelj iz Celja g. Levstik pa ima ob tej priliki gospodarsko predavanje.

Š Železniška nesreča pri Celju. Ponesrečeni posestnik Sitar iz Št. Janža na Vinski gori, ki je skočil pri savinjskem mostu iz vlaka, je že v celjski bolnišnici umrl.

Š Umrl je v Mariboru vpokojeni železniški sprevodnik g. Mih. Kašel.

Š Samoumor v Ptuj. Depoziterja pivovarne v Laškem trgu J. Kocmuta je včeraj presenetil revizor. Kocmut je rekel, da gre domov po denar, a je šel po revolver in se ustrelil.

Š Mesarji proti špeharjem. V Mariboru in Ptuj se vrše, posebno v zimskem času, takozvani špeharski semnji, na katerih prodajajo kmetje s ptujsko-dravskega polja zaklane svinje, špeh in raznovrstno svinjsko meso. Ta prodaja se vrši na drobno in na debelo. Špeharji se pri tej prodaji sklicujejo na neki privilegij, izdan od cesarice M. Terzije; vendar originala tega dovoljenja ni moči več najti. Mariborskim, pa tudi ptujskim nemškim mesarjem je že delj časa rojila po glavi želja, zapreti slovenskim špeharjem mariborski in ptujski trg. Leto za letom pošiljajo mesarske zadruge na namestnijo vloge, naj se špeharjem prepove na drobno prodajati špeh in pa svinjsko meso. Tudi špeharji so napravili protivlogo. Namestnija je te dni odločila, da ostane pri starem. Torej se pobožna želja nemških mesarskih zadrug ni uresničila. Kmetje bodo tudi v bodoče smeli voziti svoje blago na trg. Od špeharja kupi konsument saj za nekaj vinarjev ceneje, kot pri mesarju. Kmet-špehar pa tudi svojo živino malo boljše prodaja. Samo glede snage in reda bodo pri špeharjih uvedene nove določbe.

Z RDEČEGA TABORA.

— **Puljske socialdemokratske stvari.** Dne 1. maja so imeli mednarodni ali bolje rečeno laško-liberalni socialni demokratje v tukajšnjem gledališču zborovanje, katerega se je udeležila tudi jugoslovanska socialna demokracija. Za jugoslovansko socialno demo-

kracijo je na tem zborovanju govoril sodrug Haramina. Neovrgljivo je dejstvo, da se v puljski socialni demokraciji zbirajo samo pristaši laško-liberalne stranke, to se pravi tiste stranke, katere glavna naloga je zatreti v Pulju kakor v celem Istri slovanski življenj in vreski čuti. S to stranko, katera v Istri slovanski večini noče pripoznati tiste enakopravnosti, katera ji je po zakonih zagotovljena, se druži in brati jugoslovanska socialna demokracija. Če si je katerikrat kakšna stranka nadjala po krivem svoje ime, je to gotovo jugoslovanska soc. demokracija. To je tista stranka, katera se je 1. maja v puljskem gledališču družila in bratila z največjimi sovražniki istrskih Slovencev in Hrvatov. To je tista stranka, katera je 1. maja v omenjenem gledališču ploskala in odobrvala govoru mlečnega zobega Mazzinijanca Debertija. To je tisti gospod, kateri je imel radi slavitve iredentovskih idej že precej posla s policijo in sodnijo. Vzeti se mu je morala že menda tudi za nekaj časa zlata prostost radi preagilnega razširjanja iredentistovske ideje. Ta mladenič, za katerega njegova mati vdova še danes vleče od države vzgojevalnino, bi moral biti sploh vesel, da sme še jesti iz državnih jasl. S človekom, kateremu se ni moglo priznati radi iredentizma pravice za enoletnega prostovoljca navzlic predpisanim študijam, se strinja breznarodna jugoslovanska socialna demokracija. Ta sodrugarija se je udeležila prireditve pod laško-liberalnim plaščem, na katere programu je bil največji puljski iredentist — Mazzinijanec. S tem je rdeča sodrugarija jasno pokazala, da se strinja z vsako, tudi z državni sovražno iredentistovsko stranko, samo da jej je dosti liberalna. Da taka stranka, katera zbira pod svojo rdečo breznarodno zastavo iredento in državni nevarne elemnete, ne more dobiti med poštenim slovanskim delavstvom tal, temu se pač ni treba čuditi. Vsak delavec, kdor ima le količkaj verskega in narodnega čuta v sebi, bo z gnjevom obrnil taki stranki hrbet in to ne samo v Pulju, ampak povsod, kjer se taka izdajica pojavi. S tem, da se veže jugoslovanska socialna demokracija z laško, liberalno iredento, pokaže sama dovelj očito, da jej je vsak, bodisi še tako velik notranji državni sovražnik ljubši, nego pošteno misleči jugoslovanski delavec. Zato pa jugoslovansko delavstvo proč od breznarodne stranke, katera pomaga laško-liberalni iredenti dušiti slovanski življenj v Istri! Od merodajne strani pa naj se stopi pošteno na prste temu govorniku jugoslovanske socialne demokracije Mazzinijancu Debertiju, kateri je še sedaj državno vzgojevalnino, katero bi bil moral že zdavno zgubiti radi prevroče iredentovske krvi. To vendar ne gre, da država vodjo puljske iredente s svojim denarjem podpira!

~~~~~

Spominjajte se pri vseh prireditvah, pri vseh veseljih in žalostnih dogodkih „Slovenske Straže“!

~~~~~

Telefonska in brzojavna poročila.

ENKETA O SLUŽBENI PRAGMATIKI. Dunaj, 21. maja. V državnem zboru se je danes pričela enketa o službeni pragmatiki.

ZA CIRILICO NA HRVAŠKEM.

Zagreb, 21. maja. Poslanec Lisavec radikalni Srb, je v včerajšnji seji hrvaškega sabora stavil predlog, naj dobi cirilica na Hrvaškem v uradih in v šoli iste pravice kot latinica. Glasovanje o tem predlogu bo danes.

ČEŠKO - NEMŠKE JEZIKOVNE NAREDBE.

Dunaj, 21. maja. Klub čeških katoliških poslancev je sklenil, da se udeleži jezikovnih konferenc na Dunaju, vendar pod pogojem, da se odločilne seje in vsi sklepi, s katerimi bi bili kaj Čehi vezani, vrše v Pragi.

KNJIGE ZAVAROVALNE DRUŽBE

»HERKULES« KONFISCIRANE.

Reka, 21. maja. Tukajšnje sodišče je vsled zahteve hrvaške vlade konfisciralo knjige, pisma, police zavarovalne družbe »Herkules« radi raznih nepravilnosti, katere je ta družba napravila na Hrvaškem.

NADŠKOF STADLER — KARDINAL?

Zagreb, 21. maja. Tukajšnjim listom se brzojavlja iz Rima, da je papež ponudil nadškofu Stadlerju kardinalski klobuk.

ODLIKOVANJA OB PRILIKI CESARJEVEGA POTOVANJA V BOSNO.

Sarajevo, 21. maja. Ob priliki cesarjevega obiska v Bosni in Hercegovini,

ni, bo mnogo politikov vseh verstev odlikovanih z visokimi redovi za svoje zasluge pred in po aneksiji Bosne. Med politik, ki bodo dobili cesarska odlikovanja, se navaja sledeče vplivne moze: podpredsednika srbskega narodnega kulturnega sveta Gligo Jeftanovića; trgovca Vojeslava Sola; odvjetnika Dimovića; trgovca Hadži Risto Damjanovića; od mohamedancev — vodja narodne stranke Alibega Firdus; vakufskega ravnatelja Serif Arnavtovića; posestnika Mahmudbege Fadilpašić; vpokojenega gimnazijskega profesorja Hafic Hamet efendija Mehmedbašić v Mostarju; veleposestnika Ragibbege Džinića v Banjaluki; Hadži Osman efendi Prčića v Tuzli; Hadži Saliaga Kučukalića, takoimenovanega »češpljevega kralja« v Brčki; Dervišbege Miralema v Travniku. — Sarajevski župan Esad efendi Kulović bržkone to pot ne bo dobil nobenega reda, ker je bil že odlikovan ob priliki proklamacije aneksije s konturnim križcem s krono. — Imena onih katoliških in izraelitskih politikov, ki bodo od cesarja odlikovani, še niso znana.

NOV BOSENSKO - HERCEGOVSKI CIVILNI ADLATUS.

Sarajevo, 21. maja. V političnih krogih kroži kot zaupna vest, da bo še pred otvoritvijo bosensko-hercegovskega deželnega zbora stopil v pokoj sedanjí civilni adlatus baron Benko, ki ima že davno za seboj 40 službenih let. Njegov naslednik bo baron Pittner, ki je znal spoznavati srbske in mohamedanske opozicionalce z vlado.

ČEŠKI POTOVALEC FRIČ UMORJEN.

Praga, 21. maja. Preko Peterburga poročajo, da so Indijanci v južni Boliviji umorili češkega potovalca preiskovalca Alberta Friča.

NEURJE NA ŠTAJERSKEM.

Gradec, 21. maja. V dolini Raab v vzhodni Štajerski je vse pobila silna toča. Toča leži popolnih in njivah en meter visoko. Po poljih in njivah je vse uničeno. Pokrajina je bela kakor v najhujši zimi. Škode je več milijonov. V Weitzu je voda odnesla delavsko barako. 19 delavcev, ki so bili v baraki, se ni moglo več rešiti ter so izgubili življenje.

PREPOVEDANA KINEMATOGRAFIČNA PREDSTAVA.

Trst, 21. maja. Lastniku kinematografa »Spina« je oblast prepovedala predstavljati izlet Tržačanov v Milan.

KMEČKA VSTAJA.

Černovice, 21. maja. Na posestvu Udrestie, last viteza pl. Prunkula, je izbruhnila kmečka vstaja. 200 kmetov je zasedlo posestvo, češ, da so jim poslanci obljubili razdelitev posestva med kmete. Večje število orožnikov je odšlo v omenjeni kraj.

OBŠOJEN VSLED TRPINČENJA VOJAKOV.

Vratislava, 21. maja. Vojno sodišče 9. divizije v Glogovi je obsodilo podčastnika Frana Libowskega zaradi teškega telesnega trpinčenja vojakov na tri leta ječe in degradacijo. Libowski je neprestano trpinčil vojaške novince. Obsojen je bil zaradi 150 tozadevnih prestopkov.

ŽELEZNIŠKA NESREČA.

Koblenc, 21. maja. Malo minut pred prihodom bazelskega D-vlaka je včeraj zadel sestavljalni vlak v nek osebni vlak pri mozelskem mostu. Lokomotivi ste razbiti, vozovi pa so se nakopičili drug na drugega. Neki strojevodja je bil smrtno nevarno ranjen. Vlaki od dolnje renske pokrajine so imeli vsled tega večurne zamude.

CARSKA DVOJICA V DARMSTADTU.

Peterburg, 21. maja. Ruska carska dvojica bo došla 24. avgusta na obisk hesenskega dvora v Darmstadt ter se bo nastanila v lovskem gradu Wolfsgarten. Ostala bosta v Darmstadtu dva meseca.

ŠPANSKA KRALJICA POVILA MRTVEGA DEČKA.

Madrid, 21. maja. Kraljica je ob pol 3. uri zjutraj povila mrtvega dečka. Kraljica ima doslej dva princa in eno princezino.

Ij Slovensko trgovsko društvo »Merkur« vabi vse svoje člane na sestanek, ki bo v soboto, dne 21. t. mes., ob 9. uri zvečer v društvenih prostorih. Na sestanku se bode razpravljalo o enotnem zapiranju trgovin. Z ozirom na ta velevažen razgovor se nadejamo prav mnogobrojne udeležbe.

SLOVENSKE STENOGRAFINJE!

Društvo hrvatskih stenografinj v Zagrebu vas kot svoje sestre pozivlje, da pristopite v njihovo kolo ter skupno

z njimi delate za proevit slovenske in hrvaške stenografije in tako sodelujete pri zaželjenem edinstvu Slovencev in Hrvatov. V medsebojnem spoznanju bo naša ljubezen rasla in narodno delo bo brže in trajnejše. Obrnite se pismeno na predsednico Danico Vuletić, učiteljico višjih ljudskih šol in izprašano učiteljico stenografije: Zagreb, Mesnička ulica št. 17, ki vam bo radevolje dala natančnejša obvestila.

Po svetu.

Beneška razprava. Včeraj so končali razpravo v zadevi umora grofa Komarovskega. Obtoženci so dobili: Navmov 3 leta 4 mesece, Tarnovska 8 let 4 mesece, Prilukov 10 let.

— **Stalno hrvaško gledališče za Dalmacijo in Primorje** snuje intendant zagrebskega gledališča g. Treščec. Sedež bi bil v Splitu, a družba bi bila osnovana kot podružnica zagrebskega deželnega gledališča, ki bi preskrbljevalo umetniške moči, knjižnico, garderobo, dekoracije in sploh vse, kar treba za popoln umetniški nastop. Pri financiranju podjetja bi sodelovala dežela in posamezne mestne občine, kjer bi se osnovali gledališki odbori, ki bi skrbeli za gospodarsko in finančno starn podjetja, umetniško nadzorstvo pa bi vršilo zagrebsko gledališče.

Meštrovich na rimski razstavi. Avstrijsko naučno / ministrstvo je hotelo pridobiti hrvaškega kiparja Meštrovicha za to, da bi svoja dela na rimski razstavi razstavil v avstrijskem paviljonu. Meštrovich je ponudbo odločno odklonil in ker se Hrvaški ne dopusti lastnega paviljona, bo Meštrovich razstavil v paviljonu Srbije.

Nadporočnik ponesrečil. Pri vajah na topničarskem vežbališču v Zagrebu, je padel konj nadporočnika Josipa Weinmayerja in ga podkopal pod sabo. Nadporočniku so se močno pretresli možgani in je bil na številnih mestih ranjen. Njegovo stanje je nevarno.

Velikanske tatvine slik v Peterburgu. Iz Peterburga se poroča, da so senatorji pri reviziji muzejev odkrili velikanske tatvine slik. V mnogih peterburških muzejih, kakor tudi v carjevi eremitaži in akademiji umetnosti se je dognalo, da so bile ukradene najdragocenejše slike holandske in flamske šole, dragoceni originali Rubensa, Wouwermana, Rembrandta in drugih starih mojstrov. Namesto njih so našli samo ničvredne kopije.

— **Spor dalmatinskih odvjetnikov z najvišjim sodiščem.** Dalmatinske odvetniške zbornice so te dni poslale na Dunaj svoje zastopnike, da se o zadevi umirovljenega deželnosodnega svetnika Mandolfa, ki mu je najvišje sodišče kljub protestu gornjih zbornic potrdilo vršenje odvetniške prakse, posvetujejo s predsednikom nižjeavstrijske odvetniške zbornice dr. Feistmantlom. Isti jim je zatrdil, da so nižjeavstrijski odvjetniki v tej zadevi popolnoma složni z dalmatinskimi.

660 vlakov na dan prihaja in odhaja od 1. maja na kolodvoru v Frankobrodu. Povprečno vsake dve minuti pride in odide kak vlak. To je najvišje število vlakov na tem kolodvoru v 22. letih, odkar obstoji.

Ker je pismo noša prepozno prišel. Bulgarskemu dijaku Obreškovu v Monakovu je bolgarski general Petrov vsaka dva meseca poslal 400 K. Tekoči mesec je pa general na to pozabil. Dijak je brzojavil, a ker denarja ni bilo, se je v obupu ustrelil. Drugi dan je pismo noša prinesel denar.

Za carjevega komornika je ravnokar imenovan Gurko, ki je bil vsled znane zadeve svojčas prekinil svoje uradniško službovanje.

Družinska žaloigra. Pri Trutnovu je vdova Rajl z britvijo prerezala vrat svojima dvema otrokoma in nato še sama sebi. Storila je to iz obupa nad možovo smrtjo.

4000 kron nagrade za izsleditev roparskih morilcev blagajnika Stepana je razpisala avstrijska rudarska in fužinarska zadruga v Karwinu na Moravskem. Ista družba je razpisala 2000 kron nagrade za onega, ki bi pomagal izslediti zločinca, ki je nedavno izvršil dinamični napad na višjega inženirja Holleina.

— **Iz kraljestva teme.** Na Dunaju je v soboto umoril delavec Gustav Albram ponoči izgubljenko Leopoldino Piller v ulici Rueppgasse 18. Ponoči je prišel z njo iz Pratra na njeno stanovanje in jo zadavil, medtem ko je služkinja rufianke Marije Lamprecht v sosedni sobi dremala. Morilec se je polastil draguljev nesrečnice, ko jih je pašel drugi dan k juvelirju Noryju prodal, je izvedel, da so ponarejeni in nič vredni! Policija je morilca kmalu dobila.

— **Roparski umor.** Dva doslej neznan mlada fant sta v noči na 15. t.

m. blizu Tropave napadla skladišnika avstrijske rudarske in fužinarske družbe Steffensa, ga ustrelila in mu oropala 4000 K, ki jih je nosil pri sebi.

— **Kultura v Evropi.** Ako se upoštevata med izseljenci število analfabetov, se vidi, da tam več ljudi zna brati, čim bolj gremo proti severu. Med izseljenci je analfabetov s Turškega 54:3, iz Spodnje Italije 48:2, s Portugalskega 45:8, z Grškega 20:2, z Ruskega 17:0, iz Severne Italije 11:8, s Španskega 7:9, s Holandskega 6:2, z Nemškega 3:4, s Francoskega 3:2, z Irškega 3:1, z Angleškega 1:2, s Škotskega 1:0 in z Danskega in Skandinavije 0:4 odstotkov.

NEMŠKA PREDRZNOST NA PLIBERŠKEM KOLODVORU.

S kako nesramnostjo se nadaljuje šikaniranje slovenskega občinstva na koroških železniških postajah, pričam nam zopet sledeči slučaj, o katerem nam poroča g. Fran Potočnik, gostilničar v Pliberku: 29. aprila letos sem hotel odposlati v Sv. Peter v Šumi, Istra, prazen sod za vino. Naslov, ki ma ga je dal tamošnji vinogradnik, pri katerem sem kupil vino, je bil seveda slovenski oziroma hrvaški in jaz sem tako tudi izpolnil vojni list. Toda službujoči uradnik ni hotel lista sprejeti in mi ga vrnil z opazko — nemško seveda: »Napišite nemški naslov, postaje Sv. Petra v Šumi ne poznamo.« Odgovoril sem mu, da drugega naslova sploh ne vem, ker je kraj v Istri — v popolnoma hrvaškem ozemlju. Imel sem vojni red in mi s prstom pokazal postajo ter povedal, da leži na progi Trst-Pulj. Prišel je še drug uradnik zraven, s katerim sta gledala nemški vojni red, in našla italijansko označbo dotične postaje. No, kljub temu voznega lista nista hotela sprejeti, nakar sem zahteval pritožno knjigo, ki pa mi je niso hoteli izročiti. Pač pa uradnik pokliče postajenačelnika, ki mi veli v pisarno in me tu nabruji nemško: »Kdo ste in kaj hočete?« Pojasnim mu celo zadevo, nakar se seveda — nemško zažere nad mano: »Pišite nemško, mi nismo zato tukaj, da bi slovenske besede prevajali v nemščino. Pojdite — marši in vzemite svoj sod s seboj!« Železniškemu službi pa je zabijal, da mi sod da nazaj, sicer da bom moral plačati skladiščnino. Dal sem si od skladiščnika napraviti drug vojni list. Kaj sem hotel. Potem sem napravil pritožbo na ravnateljstvo. Tako se postopa s slovenskim občinstvom, ko nosi svoje novce v železniške blagajne, tako se pospešuje moderen železniški promet. Pozabiti ne smemo pri tem, da Pliberk ne leži morda kje v Orijentu ali pa na Ruskem, marveč na Koroškem, kjer nemško-liberalni nacionalizem zajema kulturo z veliko žlico. Pozabiti tudi ne smemo, da je pliberška okolica popolnoma slovenska. Radovedni smo res, kako bo železniško ravnateljstvo pritožbo g. Potočnika rešilo.

ČRNAGORA KRALJEVINA?

Dunajski listi, kakor tudi belgrajski, poročajo, da bo 1. avgusta proglašena Črnagora za kraljevino. Pri tej slavnosti bo navzoč srbski kralj Peter in italijanska kraljica Helena.

HRVATSKI MINISTER.

Neki zagrebški list poroča, da se v kuloarjih hrvatskega sabora govori, da bo postal minister za Hrvatsko požeški veliki župan Julij pl. Junković.

HALLEYJEV KOMET.

Iz Upsale se poroča, da so tamkaj predvčeršnjem opazovali izredne zemeljske magnetične toke, ki so popolnoma različni od takojimenovanih zemeljsko - magnetičnih tokov. Profesor Arhenius je mogel v Nobelovem zavodu dognati na magnetičnih aparatih te izredne toke. Tudi so nekaj časa opazovali precejšnje število zvezdnih utrinkov. Predvčeršnjem jutraj in popoldne se je moglo opazovati izredno redek prizor. Sonce je bilo od časa do časa zeleno - belkasto, kakor da bi kak pajčolan zabranjeval izžarivanje. Tudi v Kristijaniji so opazili na aparatih zemeljska magnetična motenja. Ker se pa vedno pri pojavu solčnih peg, ki so tudi sedaj, opazujejo magnetična motenja, se spravlja te izredne magnetične toke v zvezo s solčnimi pegami. Da je imelo sonce nenavadno barvo, je bržkone vzrok prehod zemlje skozi kometov rep.

× × ×

Kako so znali izkoristiti nekateri špekulanti strah ljudi pred zvezdo repatic, dokazuje sledeči slučaj. Eden uglednih dnevnikov v Lizboni »Diario de Noritas« je prinesel ob priliki prihoda Halleyjevega kometa na celi strani oglasa z naslovom: »Najbolj gotovo sredstvo proti plinom, ki jih bo razširil komet po zemlji.« V oglašju se govori, da je dr. Ed. Elseworth po dolgi in te-

žavnih poizkusih iznašel sredstvo proti strupenim in smrtnim plinom kometa. Dr. Elseworth razglasa dalje, da so se vsa učenjska društva najpogostejše izrazila o tej iznajdbi, ki jo je nazval »Antihalleyin«. Cena eni stekleničici »Antihalleyina« je 900 milreisov (4 K 77 v) in se dobiva v kemičnem laboratoriju M. L. de Mello v Lizboni. V stekleničicah pa je neka rumeno - zelena tekočina, popolnoma neškodljiva, ki jo je treba izpiti po tri žlice na dan, da se okrepi in zavaruje srce in pljuča proti plinom. Našlo se je seveda mnogo ljudi, ki so kupili »Antihalleyin«. Sam prodajalec je priznal, da je prodal 5000 steklenic, za kar je prejel lepi dobiček 25.000 K, a prodal jih je pozneje še mnogo več. Tako se puste ljudje slepariti.

Otrokom, ki bolehalo na motenju prebave, se daje zavživati skozi nekaj dni 3 jedilne žlice naravne Franc Jožef-ove grenčice, s katero se vsled njenega, želodec, čreva in kri čistečega vpliva dosežejo mnogokrat zelo ugodni uspehi. Od otroških zdravnikov vedno priporočena najmilejša »Franc Jožef-ova« grenčica ima to prednost, da ne nadleguje niti najnežnejših prebavnih organov v nikaki obliki. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in prodajalnah rudninskih voda.

Anončna ekspedicija Edvard Braun, Dunaj, VII., Rotenturmstr. 9, ki šteje najpomembnejše inzerente tu in inozemstva svojim stalnim odjemalcem, je otvorila v Budimpešti VII. svojo podružnico. To bode osobito zanimalo one inserujoče tvrdke, ki inserirajo v ogrskih listih.

Opozarjamo na inserat »Katoliške Bukvarne«, ki navaja razne ob priliki kanonične vizitacije, birmovanja, prvega sv. obhajila in v mesecu juniju posebno čast. duhovščini in žup. uradom potrebne knjige itd.

NESTLÉ-jeva

Priznana rešilna sredstva moka za otroke
Za zdrave in bolne otroke kakor tudi za bolne na želodcu.
Obvaruje in odstranjuje otroško drisko in blazne črevesni katar.
Knjižica: Otroška hranitev zastoj pri NESTLÉ
Dunaj: I. Biberstrasse 11.

Vino po ceni.

Zakaj kupiti vino v gostilni po 50—80 vinarjev liter, ker se dobi pri Josipu Maljavac, pošta in postaja Roč v Istri, belo in črno (rudeče) franko vsaka železniška postaja na Kranjskem po 24 vinarjev liter in se ga more naročiti tudi samo 56 litrov. 667 100—1

MATTONIJEV GIESSHÜBLER

alkalična kislina

kot zdravilni vrelec že stoletja znana v vseh boleznih

sapnih in prebavnih organov, pri pretrgu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrstna za otroke, prebolele in mej nosečnosti. Najboljša dijetetična in osvežujoča pijača.

Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih Prospekti nastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specializiranih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju, Peter Lassniku in Andrej Sarabonu, Ljubljana. 11452—49

MAGGI-jeva kocka

à 5 h

za hitro pripravo 1376
gotove goveje juhe

je najboljša!

Nujno je potrebno varstvo

vsake rane, da se ista vsled okuženja ne razširi v težko ozdravljivo.

Že 40 let se je izkazalo metilno vlačno mazilo, takozvano praško domače mazilo, kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

4-2 Razpošilja se vsak dan.

1 pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3-16 se pošlje 4 pušice, za K 7-— pa 10 pušic poštne prosto na vsako postajo avstro-ogrsko monarhije.

Pozor na ime izdelka, izdelovalca, ceno in varstveno znamko. Pristno je po 70 vin.

Glavna zaloga 2960 20—1
B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj
lekarna „Pri črnem orlu“
Praga, Mala stran, vogal Nerudove ulice št. 203.
Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 21. maja.

Pšenica za maj 1910	11.40
Pšenica za okt. 1910	9.73
Rž za okt. 1910	7.48
Oves za oktober 1910	6.38
Koruzna za maj 1910	5.53
Koruzna za julij 1910	5.72

Efektiv: —.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
20	9. zveč.	731.4	20.0	sl. jug	oblačno	
21	7. jutrnj.	732.4	15.9	brezvetr.	"	1.2
	2. pop.	731.1	24.8	sr. svzh.	"	

Srednja včerašnja temp. 20.0°, norm. 14.6°.

Na propaj je radi opustitve gostilne po nizki ceni dobro ohranjen 1342

avtomat

ki je veljal nov 1600 K. Kdor ga želi kupiti, naj si ga pride ogledat k Jan. Ferberjarju, Pri cerkvi št. 7, pošta Videm-Dobrepolje.

Mesarski pomočnik

priden, zanesljiv in pošten se sprejme takoj proti primerni plači. Dela ni mnogo in ne preteško. Jan Hafner, mesar, Škofja Loka 101. 1455 3—1

+

1483

Zalostnim srcem javljamo tužno vest, da je naša nepozabna, iskreno ljubljena mati oziroma sestra in teta gospa

Marija Novak

posesnica, trgovka in gostilničarka v Štepanjvasi

danes v petek 20. maja 1910 ob 3. uri popoldne v 51. letu svoje starosti previdena s svetimi zakramenti za umirajoče, po dolgi mučni bolezni blaženo v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage ranjke bode v nedeljo, 22. maja 1910 ob polu 4. uri popoldne iz hiše žalosti v Štepanjvasi št. 25. na pokopališče pri Božjem grobu. Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi sv. Petra v Ljubljani. Blago ranjko priporočamo v blag spomin.

Štepanjvas pri Ljubljani, 20. maja 1910.

Franc, Anton	Ivanka
sinovi	hči

Terezija Hočevar, Ivana Anžič, roj. Hočevar sestr.

Martin Hočevar brat.

Solna kopelj za noge Chiragrin

Tisočkrat preizkušen pri potanju nog, kurjih očesih in trdi koži, pri ozeblinah ali če koga žge na podplati in pri utrujenosti 1 zavoj 30 vin., 6 zav. K 1-50, 3 zavoji proti poslatvi 1 K v znamkah

o drogeriji v Gradcu I./4. 1259 (1) Dobi se povsod.

Zaščitna znamka „Sidro“

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za Sidro-Pain-Expeller

je splošno priznana kot izvrstno bol blažujoče in odvodno mazilo pri prehlajenju itd.; cena 80 v., K 1-40 in K 2-— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v skatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ potem se je gotovo prejel or. izdelek.

Dr. Richterjeva lekarna pri „Zlatem levu“ v Pragi
Elizabeta cesta št. 5 nova.

Franc Ksau. Boncelj

župnik v pokoju.

rojen dne 1. decembra 1846, v mašnika posvečen 30. julija 1872. umrl po kratki, mučni bolezni previden s svetimi zakramenti za umirajoče dne 19. maja ob 7. uri zvečer.

Pogreb bo dne 21. maja ob 10. uri dopoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Blagemu možu blag spomin!

V Železnikih, dne 19. maja 1910.

Valentin Marčič,
župnik.

Nov hotel = [P P P P P] Krasen, velik vrt

Hotel Tratnik (Zlata kaplja)

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 27

V sredo 25. maja zvečer od 8. do 12. ure velik koncert na novourejenem krasnem vrtu, obenem otvoritev novega hotela.

Za obili obisk se priporočata in zagotavljata najboljšo postrežbo 1477 3—1

Leopold in Alojzija Tratnik.

= Nizke cene! = [P P P P P] Najboljša hrana!

1441

Koncerti

slov. filharmonije

se vrše **vsaki dan**

v hotelu »Tivoli«.

Začetek ob nedeljah in praznikih ob 1/2 10.
uri dop., ob 3. uri pop. in ob 7. uri zvečer.
Ob delavnikih ob 3. uri pop. in ob 7. uri zv.

Vstop vedno prost.

Ceniki s koledarjem zastoj in poštne prosti.

! POZOR!

Kdor želi imeti dobro uro, naj zahteva z znamko „UNION“

ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri **Fr. Cudnu**

urarju in trgovcu v Ljubljani delničar in zastopnik avstrijskih tovarn „Union“ v Bieleu in Genovi.

700 **Uhani, prstani, briljanti.** (1)
Svetovnoznano najfinerše blago po najnižjih cenah.

Prav izdaten postranski zaslužek

nudi inteligentnim osebam, popolnoma nov sistem zavarovanja. Dopisi pod „Lahka služba“ na tukajšnji glavno pošto proti vročilnemu listu. 1

Proda se hiša

s hlevom, svinjakom, dva in pol mernika posetve, ki leži na prijaznem kraju med Dev. Mar. v Polju in Vevčami blizu cerkve. Več se izve pri g. Bleiweis, Mestni trg 24, I. nadstr.

Prodajalko

zmožno obeh deželnih jezikov, iz boljše hiše, pošteno, sprejme takoj trgovina z obleko in mešanim blagom v Ljubljani. Ponudbe 1330 na upravo lista. 3-1

Mladenč, kateri bi želel stopiti v službo za

cerkovniškega pomočnika

naj se zgleda pri Ivanu Papler, organistu 1451 na Igu pri Ljubljani. 3-1

512

Sukneno in moderno blago za moške obleke

v največji izbiri priporoča po ugodni ceni

R. Miklauc

Ljubljana, Stritarjeva (Spitalska) ulica 5.
Obstoj trdke čez 40 let!

Dobro idoča gostilna

odda se na račun. Na dobrem prostoru, z vso opremo. Gostilno zelo radi obiskujejo tujci, ki pridejo na poletni oddih. — V začetku zadošča kavcija K 500.—. Prednost imajo neomožene ženske ali pa vdove. Nastopi se takoj. Naslov pove uprava lista.

Telečjopečenko

po izredno nizki ceni:

I. vrste 1 K 60 vinarjev

II. „ 1 „ 40 „

III. „ 1 „ 30 „

prodaja v Solškem drevoredu

1471 pri jubilejnem mesu 2-1

Matija Lavtižar.

G. in kr. fregatni poročnik v m.

Alozij Poljanec

c. kr. pristan. in morn. zdravstv. odposlanik

Ana Poljanec, roj. Pávločič

poročena.

1485

Split 21. maja 1910. Ljubljana.

Vino na prodaj

v kletah slovenskih kmetov na morski obali Izola, Piran, leži na solčnem bregu. Za pristnost jamči „Kmečka gospodarska zadruga“ v Medoših, pošta Piran, Istra. Vina so: refoško črni, cena 26 do 28 K 100 l, vina, belo, rumeno, cena 30 do 32 K 100 l, postavljeno na postajo **Porterose**. Kdor kupi, 5 hekt. belega vina cena 28 K ali 5 hekt. črnega vina, cena 24 K, naj pošlje svoje sode na postajo. 1 3348

: Za slabokrvne in prebolele :

je zdravniško priporočano

črno dalmatinsko vino

najboljše sredstvo 4 steklenice (5 kg) franko K 4.—

BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Javna zahvala.

Podružnici zavarovalnice za življenje „Janus“ v Gradcu, Janushof.

Zahvaljujem se Vam za izplačilo kapitala, za katerega je bil na doživetje le malo časa zavarovan moj sopro, in bom zavarovalnico najtopleje priporočila vsem onim, ki potrebujejo zavarovanja na življenje.

Radoljica, dne 19. maja 1910.

Marija Vovk,
vdova trgov. vrtnarja,
Radoljica, Kranjsko.

1482 1-1

1474 3-1

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani so po prošnji lastnika na prodaj po

javni dražbi

sledeče parcele kat. obč. Dravljice, za katere so se ustanovile pristavljene izklicne cene in sicer:

parcela št. 188/1 v izmeri 1 ha, 18 a, 04 m² za . . . 14.164.— K,
parcela št. 189/1 v izmeri — ha, 32 a, 44 m² za . . . 3892.— K,
parcela št. 192 v izmeri 2 ha, 20 a, 47 m² za . . . 26.456.— K.

Te parcele leže ob celovski državni cesti v bližini deželne Kmetijske drevnice in so pripravne za stavbišča zlasti tovarne in vile z lepim razgledom na snežnike.

Dražba se bo vršila dne

3. junija 1910, ob 10. uri dopoldne

na licu mesta, to je na parcelah.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je založiti v sodno shrambo.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri podpisnem sodišču, soba št. 37.

C. kr. okrajna sodnija v Ljubljani, odd. VIII.,
dne 19. maja 1910.

Sprejemem več spretnih ključavničarskih pomočnikov

proti dobri plači in sicer takoj.

Ivan Rebek

ključavničarski mojster v Celju.

Iz proste roke se prodaja:

hiša (vila) v Kamniku

Zaprice št. 2, z lepim sadnim vrtom, vrtom za zelenjavo, v najlepšem kraju, krasna lega, proti vetru zavarovano, v bližini lepih smrekovih gozdov, 2 minuti od kolodvora, v neposredni bližini farne cerkve, zelo pripraven, miren kraj za g. penzionista. Več se izve pri lastniku **Franjo Vidic.**

1402 6 1

Pozor! Pozor!

Najboljši in najcenejši dobavni vir za nove 1355 1

hrastove sode

vseh vrst in velikosti je prva hrvaška tovarna za sode v Novski, katera ima svoje lastne hrastove gozde. Edino zastopstvo in zaloga za Kranjsko, Koroško in Štajersko pri tvrdki

M. Rosner & Co.

v Ljubljani poleg pivovarne Union, prej Kosler.

Ceniki na razpolago!

Lesna trgovina v Ljubljani

išče

KNJIGOVODJO

veščega dvostavnega knjigovodstva. Znanje laščine daje prednost. Vstop takoj. Ponudbe na poštni predal št. 21. 1481 1-1

Nova vila

v slovenskem delu Koroške, pol ure od železnične postaje, 5 minut izven večje vasi tik ceste in gozda z vodovodom, obsegajoča 6 lepih sob, 4 kuhinje 3 shrambe, se za ceno 12.000 kron takoj prodaja. Nadaljna pojasnila daje **Janez Vospernik** pošta Podravlje, Koroško.

Pozor kolesarji!

Mesto K 110.— samo po K 80.—, z „Torpedo“ prostim tekom po K 95.— prodajam za reklamo nova prvovrstna „štajerska grška kolesa“. Modeli 1910 z triletnim jamstvom, sveže, močne pneumatike po K 5.—, 6.—, 7.—; cevi po K 3.50, 4.—, 5.—. Vse potreščine, popraviljanja, emajliranje in ponikanje po ceni! Pošilja se po povzetju. Obroki izključeni! Cenik zastoj in franko!

Tovarniška zaloga vožnih koles in šivalnih strojev

A. Weissberg, Dunaj II.
Untere Donaustrasse 23—III.

Domača pletilna industrija na stroje

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 44. izdeluje vsakovrstne nogovice, jopice, otročje obleke itd. podpletuje stare nogovice iz najfinerše in trpežne pavole, volne ali svile po naročilu in najnižji ceni; pri poštnih pošiljavah naj se blagovoli priložiti natančen naslov. 1264 1

Lepo posestvo

pod Rožnikom pri Ljubljani s senčnatimi prostori se prodaja s poslopji, šupo, cvetličnjaki (primerno posebno za gostilničarje ali zasebnike) kvadratni seženj po 5 K. Vpraša naj se pri **Herzmanskem, Ljubljana, Gradišče** 1410 3-1

Inteligentna gospodična ali gospa ozir, vdova ki zna tudi šivati otročje obleke in perilo se sprejme proti dobri plači kot

uzgojiteljica

k štirim otrokom ki so stari 4—8 let, dve deklici in dva dečka. 1483

V slučaju da je samostojna in ima svoje opravilo je na razpolago v hiši zasebno prositi stanovanje obstoječe iz dveh sob in pritliklin.

Biti mora trdnega zdravja značajna krščanska oseba. Naslov pove uprava lista.

Prodaj poceni okoli 1476 1

30 kompletnih, dobro ohranjenih oken

radi prezidave hiše na Emonski cesti št. 2. IVAN JELAČIN, Ljubljana.

Iščem 1475 2-1

urarskega pomočnika

ne pod 22 let starega za mala in velika dela proti dobremu plačilu.

Franc Čuden, urar, Ljubljana.

Umetniški zavod za slikanje na steklo B. Skarda v Brnu. Izdeluje zlasti: cervena okna različne izvršitve. Ceniki in strokovni svet brezplačno. Slika izdelava s prvimi darili.

Elegantno stanovanje

na Miklošičevi cesti 24. I. nadstropje, obstoječe iz 4 oziroma 5 sob, elegantne kopalnice, obilnimi pritliklinami ter električno napeljavo, odda se v najem s 1. avgustom t. l.

Pojasnula v odvetniški pisarni dr. Krišper, istotam. 1473 3-1

Stanovanje

z dvema sobama se odda za avgust-termin v Ilirski ulici št. 22. Adolf Hauptmann. 1458 3-1

Najboljše Klavirje in harmonije

iz prvovrstnih tu in inozemskih tvornic izposoja in prodaja najceneje tudi na delna plačila brez zadajta edino le narod. tvrdka **Alfonz Breznik** učitelj Glasb. Matice, in zapriseženi strokovnjak dežel. sodišča v Ljubljani Gradišče št. 11

Prevzema vsakovrstna popravila in uglaševanja najceneje.

Velika najraznovrstnejša izbira. Ugodna zamenjava. 10 letno jamstvo. 3668

Pristno brnsko blago

za pomladansko in poletno sezono 1910.

Kupon	
3-10 metr. dolg,	1 kupon 7 kron
za kompletno	1 kupon 10 kron
moško obleko	1 kupon 12 kron
	1 kupon 15 kron
suknjo, hlače, telovnik	1 kupon 17 kron
zadostno, stane le	1 kupon 18 kron
	1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko K 20-., kakor tudi blago za površnike, turistske obleke, svileni kamgarni itd., pošlji po tovarniški ceni kot realna in solidna, dobroznana

zaloga tovarniškega sukna Siegel-Imhof v Brnu

Vzorci zastoj in franco.

Vsled direktnega naročila blaga pri tvrdki Siegel-Imhof iz tovarne imajo zasebni mnogo prednosti. Vsled velikega blagovnega prometa vedno največja izbira povsem svežega blaga. Steine, najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se izvrše najskrbneje, natančno po vzorcu. 540

845 52-1

Največja in najstarejša tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Avg. Drelse v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana. Mnogokrat odlikovana

Prporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v naročila na **štedilna ognjišča in peči** preproste in najfinejše, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih najbolj strokovnjaški, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Zupništem samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago

Št. 740

Razpis.

1406 1

Za mestno občino Punat s sedežem v Puntu se razpisuje mesto

občinskega zdravnika

Letna plača znaša K 3000, poleg tega ima zdravnik prosto stanovanje. Za zdravljenje bolnikov pobirajo takse, fiksirane v §§ 10 in 30 organičnega pravilnika.

Za zdravljenje bolnikov izven okrožja 2 km od bivališča pripada zdravniku pristojbina 54 vin. od km (sem in tje) za pešpota in 40 vin. od km za vozna pota.

Zahteva se usposobljenost iz vsega zdravilstva, avstrijsko državljanstvo in znanje hrvatskega jezika. — Zdravnik ima tudi lahko lastno lekarno, ako mu to dovoli politiška oblast.

Ko postane občinski zdravnik definitiven, ima pravico do pokojnine za sebe, vdovo in sirote v smislu zakona z dne 12. avg. 1907, št. 12 dr. zak.

Drugi pogoji so razvidni iz organičnega pravilnika v tem uradu.

Pravilno opremljene prošnje sprejema podpisano do 30. junija 1910. Nastop službe 1. avgusta 1910.

Glavarstvo občine Punat, dne 11. maja 1910

F. Orlič,
načelnik.

Telečje meso

1469 po nizki ceni: 3-1

I. vrste kilogram 1 K 70 vinarjev
II. " " 1 K 60 vinarjev
III. " " 1 K 50 vinarjev
prodaja samo od najboljših telet.

Uršula Lampič, Solski drevored.
Kdor prodaja ceneje, nima finih telet.

Priložnostni nakup!
Jelenova brada
pristna zelo lepa jelenova brada z lepimi obroci, 14 cm dolga, z lepo starosrebrno cevko in jelenjim znakom samo K 4-.

Redka priložnost, razpošlji po povzetju izdelovalec gamsovih brad

1435 **Fenichel,**
Dunaj, IX. Altmuttergasse 3/310.

Elektrodiagraf IDEAL
Hotel „pri Maliču“, zraven glavne pošte

Sporod od sobote 21. maja do točka 24. maja 1910.
1. Mi-carem, sredpostni izprevod v Parizu. (Po naravi.) 2. Po mahuri. (Komična, umetniška, proj.) 3. Dolžnost in vest. (Drama.) 4. Lucernsko jezero. (Po naravi.) 5. Prodajalka vijolic. (Drama.) 6. Razgovor na življenje in smrt. (Smešno.) 7. Dodatek k večerni predstavi ob 8. uri. 8. Sankanje. (Športna slika po naravi.) 9. Aretacija s prehranjevanjem. (Smešno.) 10. Razpor med očetom in sinom. (Drama.) 11. Luka ima dopust. (Smešno.)

Vsak torek in petek od 6. do 10. sodeluje sl. „Slovenska Filharmonija“.

Priporoča se udano ravnateljstvo.

Cerkven slikana okna

v pravem slogu, umetno in navadno izvršena izdeluje specialist **Maks Tušek** stavbni in umetni steklar, Sv. Petra nasip št. 7 v Ljubljani. Skice ter proračune na željo.

Proizvajanje spirituoov

kot prosta obrt, kakor tudi

izdelovanje brezalkoholn. osvežujočih pijač

jako donosno in sposobno za razširjenje, lahko vpelje v vsakem kraju renomirana tvornica. S proizvodnjem in razpečevanjem se lahko prične **fakoj**. Jamči se za izdelke prve vrste in brezhibno proizvodnje vseh pijač, tudi specialitet brez konkurence. Izurjen strokovnjak se pošlje v svrhu informacij in za proizvodnje brezplačno. Ozira se samo na resne ponudbe. — Ponudbe pod šifro „**Spirituosen** 1455 23357“ na anonimno ekspedicijo M. Dukas Nachf., Dunaj I./1. 10-1

Glavno zastopstvo za celo Kranjsko.

Slavnemu občinstvu se vljudno naznanja, da ima **gumiljeve garniture** svetovne trvdke, najfinejše blago, v veliki izbiri in za vsakovrstne

VOZOVE

v zalogi

I. Ban, Ljubljana, Dunajska cesta 31.

Istotam vedno v zalogi **vozovi** najrazličnejših vrst. Tozadevna naročila izvršujejo se točno, solidno in po najnižjih cenah. 1450 3-1

Koncesija

gostilniške obrti v Ljubljani se odda v najem. — Veljavna je za vse pijače. — 1438 Kje, pove upravništvo.

Prekupei-agentje

ki žele zastopati znano banko in se baviti s prodajo zakonito dovoljenih srečk, dobe z visoko provizijo stalen in pošten zaluzek, mesečno 200 do 500 kron. — Ponudbe je pošiljati na naslov: „**Neue Fortuna**“, Budapešta V, Börse Postfach 38.

Resna ženitna ponudba.

Zaradi potrebne pomoči pri obrti se želim seznaniti in poročiti s krščanskim mladeničem, ki ima veselje do obrti in je je tudi nekoliko že navajen. Zelela bi se tudi vsaj potrebna izobrazba in nekoliko podoben značaj. Stara sem 25 let, krepke postave, dobrega srca in mirnega, krščanskega značaja. Prevzamem v kratkem obrt, zato bi si želela vsaj nekaj denarja. Ponudbe samo do 30. maja pod besedo „**Zakonska zadovoljnost**“, pošte restante glavna pošta, Ljubljana. 1429 4-1

Pošteno dekle

18 let, želi v Ljubljani s 1. julijem pri boljši majhni družini službo. — Pisma se prosijo na **Amaljo Lečnik** v Velikovu, Koroško. 1470 1-1

Trgovskega pomočnika ter učenca

sprejme v svojo trgovino z mešanim blagom **Oton Hrcan** v Radovljici.

Anton Schuster
Ljubljana
Stritarjeva ulica 7
priporoča

novosti konfekcije

za dame in deklice, bluz, modnega blaga za dame in gospode, delena cefira, platna in batista.

Najboljše belo blago različne garniture in

vsakovrstne preproge.

Vzorci na zahtevanje poštne prosti.

Solidno blago.

Nizke cene.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Župnim uradom ob priliki kanonične vizitacije:

Missale Romanum

najnovejša izdaja s priporočili za katerokoli škofijo v sledečih oblikah.

- a) oblika male četvorke za podružnice in kaple velikost 30×22 cm trpežna vezava z rdečo obrezo K 28.—, najfinerše izredno trpežno marokinusnje z zlato obrezo K 32.—.
- b) oblika četvorke za manjše župne cerkve in podružnice velikost 31½×22½ cm fino rdeče usnje na platnicah bogati zlati utisi z zlato obrezo K 42.—.
- c) oblika velike četvorke velikost 34×24 cm trpežno vezan z rdečo obrezo K 40.—, najfinerše izredno trpežno marokinusnje z zlato obrezo K 47.—.

Prednosti tega misala

zelo velik razločen tisk, fin papir, priročna oblika, tanka in lahka knjiga.

- d) oblika male pole velikost 36×25 cm fino rdeče usnje na platnicah bogati zlati utisi z zlato obrezo K 52.80. Dobro se tudi finejša vezave.

Kanontable pod celuloidom.

Praktična novost.

Cene nekaterih garnitur:

glavna tabla 24×17 cm	K 4.80
27×18 cm	5.90
30×22 cm	6.10
28×19 cm	5.40

Večje kanontable v raznih slogih in izvršitvah se dobe od 8 kron do 25 kron.

Cene se razumejo za popolno garnituro, t. j. za glavno in obe postranski tabli.

Prednosti kanontabel pod celuloidom: so zelo trpežne, jim ne škoduje ne sonce in ne vlaga, so lahke in praktične, imajo lahko čitljiv, razločen tisk, zavzamejo malo prostora in se lahko umivajo ali drugače snajajo, se rabijo brez okvirja in šip in so nalepljene na prav trdo lepenko, da se ne morejo zvit.

Preces ante et post Missam pro opportunitate sacerdotis dicenda. Accedunt hymni, litanie, aliaque preces etc. V obliki četvorke za zakristijo z velikim tiskom. Vezano K 3.84.

Ritus benedictionis et impositionis primarii lapidis pro ecclesia aedificanda, consecrationis ecclesiae et altarium et benedictionis signi vel campanae, vezano K 3.12.

Rituale Romanum. (Velikost 13½×9 cm) šagrini zlata obreza K 6.—.

Rituale Romanum. (Velikost 23×14½ cm), šagrini zlata obreza K 12.96.

Dannerbauer, Praktisches Geschäftsbuch für den Kurat — Klerus Österreichs. Vezano 30 K.

Ob času prvega sv. Obhajila in sv. Rešnje Telo.

Nove spominke prvega svetega obhajila pod celuloidom, je založila »Katoliška Bukvarna v Ljubljani«. Krasna podoba predstavlja Jezusa s sv. hostijo in primernimi podpisli. Podoba je na trdem kartonu in pod celuloidom tako prirejena da se lahko postavi ali pa obesi na steno, ne da bi se dejala v okvir ali pod šipo in ima torej iste prednosti kakor kanontable iz celuloida. Kdor hoče darovati prvoobhajancu spominke trajne vrednosti, da ga bo imel lahko celo življenje pred očmi naj mu kupi za mal denar 80 vinarjev to sliko. Poštnina in ovojina za vsak posamezen izvod znaša posebej 30 vin. Pri naročilu na več izvodov se pojavijo razmeroma manjši stroški za poštnino.

Hammerle, Ecce Panis Angelorum! oder das allerh. Altarsakrament und der Priester Vorträge für Priesterexerzitien K 3.36.

Lintel — Finster, das eucharistische Triduum. Ein Hilfsbuch für die Predigt über die tägliche Kommunion K 1.50.

Diesel, das größte Denkmal der göttlichen Liebe. Predigten und Betrachtungen über das hochheilige Sakrament des Altars 2 zvezka K 10.08.

Blättler, Manna in der Wüste oder das Geheimnis der heiligsten Eucharistie in Vorträgen dargestellt 2 zvezka K 4.32.

Chaignon, der Seelenfriede eine Frucht der Andacht zum allerh. Altarsakramente und der Hingabe an die göttliche Vorsehung, vez. K 4.80.

Stieglitz, Ausgeführte Katechesen II. Beicht- und Kommunion-Unterricht, vezano K 3.60.

Bernbeck, Katechetische Skizzen zunächst für die ungeteilte und zweiteilige Landschule vezano K 3.32.

Schwillinsky — Gill, Anleitung zum Erstbeicht, Erstkommunion und Firmungsunterricht K 1.50.

Nagelschmitt, Die Feler der ersten hl. Kommunion der Kinder Predigten, Anreden und Skizzen K 3.84.

Müllendorff, Pius X. als Förderer der Verehrung des allerheiligsten Sacramentes 30 v.

Protzner, Die öftere und tägliche Kommunion der Kinder namentlich in geistlichen Erziehungsanstalten und an Klosterschulen. 72 v.

Soengen, Das Liebesmahl des Herrn. Kommunion-Andachten, vezano K 1.98.

Beetz, Neues Leben. Ein bilderreiches Übungs- und Gebetbüchlein für Erstkommunikanten zugleich zur wiederholten Erneuerung des geistlichen Lebens, vezano K 2.64.

Wacker, Geschichten für Neukommunikanten für die Zeit vor und nach der ersten hl. Kommunion, vezano K 2.16.

Schwarzmann, Bereitet den Weg des Herrn, Erzählungen für Erstkommunikanten, vezano K 2.40.

Jeglič Anton Bonaventura, Pastirski list o sv. Rešnjem telesu 20 vin.

Pohl, Zum schönsten Tag des Lebens. Erzählungen für Erstkommunikanten, vezano K 1.80.

Albers, Siehe dein König kommt zu dir! Erzählungen für die Erstkommunikanten, vezano K 2.88.

Arndt, der heilige Stanislaus Kostka K 1.80.

Meschler, Leben des hl. Aloysius von Gonzaga, Patrons der christlichen Jugend, vez. K 4.32.

Meschler, Der göttliche Heiland. Ein Lebensbild der studierenden Jugend gewidmet, vezano K 7.80.

Schmitt, Anleitung zur Ertellung des Erstkommunikanten-Unterrichtes, vezano K 4.56.

Leitgeb, Das große Liebesmahl heiliger Seelen. 31 Erwägungen und Gebete vor und nach der hl. Kommunion für Welt- und Ordensleute, vezano K 3.50.

Walter, Das Allerheiligste Sakrament, das wahre Brot der Seele, vezano K 3.—.

Wiseman — Faber, die heilige Eucharistie. Das heil. Altarsakrament, oder die Werke und Wege Gottes, vezano K 2.40.

Louvignl, das verborgene Leben mit Christo in Gott, vezano K 1.50.

Stieglitz, Reumotive für die Kinderbeicht. K 1.20, vezano K 1.80.

Zapletal, Kurze Anreden zur Vorbereitung auf die erste hl. Kommunion 80 v.

Za mesec junij.

Hortmanns, Herz Jesu-Predigten, K 2.40.

Hurter, Entwürfe zu Herz-Jesu-Predigten. K 1.10.

Hattler, Winke, Themen und Skizzen zu Herz-Jesu-Predigten. K 1.80.

Beck, Das hl. Herz Jesu und die Männer. 78 v.

Hattler, Die 9 Liebesdienste zu Ehren des göttl. Herzens Jesu in Betrachtungen dargelegt, vezano K 3.60.

Hattler, Der Weg zum Herzen Jesu, vez. K 2.50.

Hattler, Der Geist des Herzens Jesu, geoffenbart in den hl. Evangelien, vezano K 2.40.

Leitgeb, Das dem hell. Herzen Jesu geweihte Jahr. Betrachtungen zu Ehren des hl. Herzens Jesu für Ordenspersonen und fromme Weltleute, vezano K 3.30.

Seeböck, Kleines Herz Jesu Brevier, Tagzeiten für jeden Tag der Woche, vezano K 1.—.

Hattler, Stillleben im Herzen Jesu. K 2.16.

Druge važne novosti.

Ender Anton, Skizzen für Predigten und Vorträge. Broširano K 7.—.

Ta bogata zbirka znanega pisatelja je izboren pripomoček za cerkveno govornike ob raznih prilikah.

Vstaja Škenderbegova. Zgodovinske povesti, broširana 50 vin., vezano 80 vin.

Poveljnik turške konjenice se zaveda svojega pokoljenja, se postavi na čelo krščanske armade in premaga krščansko deklico. Povest je silno zanimiva.

Deutl Hermann, Exempelbuch für Predigt. Schule und Haus. Eine Sammlung ausgewählter Beispiele vorwiegend der neueren Zeit, über sämtliche Lehren des kath. Katechismus. K 4.80.

Hickmanns geographisch-statistischer Taschenatlas von Österreich-Ungarn. Vezano K 5.—.

Podaja nam popolno najnovejšo statistiko naše države in precizno dovršene zemljevide v priročni žepni obliki.

Jeglič Dr. Anton Bonaventura, Mladeničem I. zvezek. Obramba vere K 1.—.

Ne le mladeniči temveč vsi slovinci naj čitajo to zlato knjigo, da bodo pravilno poučeni o resničnosti naše svete vere in jo vedeli braniti in zagovarjati pred neutemeljenimi predsodki in ugovori.

Beneš-Tréblitzky, Kraljica Dagmar. Zgodovinski roman. Broširano K 3.20, vezano K 4.30.

Ta povest je za probujo narodne zavesti izredne važnosti, popisuje nam pokristjanjenje polabskih Slovanov, onega naroda, ki se je najdelj in najbolj vstrajno bojeval zoper nemško nasilje, katero je z mečem v roki vsiljevalo križ in najblajše verske svetinje izrabljalo v svojo korist.

Verne Jules, Pet tednov v zrakoplovu. Trije Angleži raziskujejo Afriko. Po zapiskih dr. Ferguson. Vezano v platno K 3.80.

Jules Vernove spise prestavi v slovenščino je srečna misel; naše ljudstvo bo sledilo genialnemu pisatelju širom sveta z napeto pozornostjo in se bo pri tem izredno izobrazilo, ker ravno spisi tega pisatelja so svetovno znani kot najboljši med priporočljivimi spisi, ki družijo zabavo s poučnim in vzgojnim namenom.

Vse te knjige se dobe tudi v „Knjižarni Ilirija“ prej Karol Florijan v Kranju

Patnikl v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
kvaliteti potovati naj se obrnejo
na **Simona Kmetetza**
v Ljubljani, Golobova ulica 20.
Kot potnik in potnikar dajo se bregatati.

Ustanovljeno 1862. Telefon št. 584

Najstarejša tovarna pečij in štedilnikov
Rudolf Geburth, Dunaj
C. in kr. dvorni
mašinst. VII. Kaiserstrasse 71, vogal Burgasse.

Zaloga ognjišč, štedilnikov in strojnih štedilnikov,

malih štedilnikov, pečij za kopalnice in za likalnice. 594 12—1

Vseh vrst kurilnih in trpežnih pečij

Pečij in kamini za plin.

Ceniki zastoj in franko.

Trgovina z mešanim blagom

dobro vpeljana se išče v najem v prometnem kraju na deželi ali v trgu. Naslov pove upravništvo. 1397/1

Delniška glavica:
50 milijonov kron
Rezervni in varnostni sklad:
14 milijonov kron

Centrala v Pragi.

Ustanovljena 1. 1868.

Podružnice v:
Brnu,
Budjevicah,
Iglavi,
Krakovu,
Lvovu,
Moravski Ostravi,
Olomucu,
Pardubicah,
Plznju,
Prostějovu,
Taboru,
na Dunaju,
I., Herrengasse 12

PODRUŽNICA ŽIVNOSTENSKÉ BANKE

Bančni prostori: **TRSTU** Menjalnica:
Via S. Nicolo 30 Telefon št. 2157 Via Nuova 29

izvršuje vse bančne posle
obrestuje vloge na vložne knjižice po 4%
na tekočem računu po dogovoru.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje, devize in valute. Daje predvzjeme na vrednostne papirje in blago. Dovoljuje stavbne in carinske kredite. Daje promese za vsa žrebanja. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Oskrbuje inkaso na vseh tuzemskih in inozemskih trgih.

Sprejema borzna naročila

ter se rada vdeležuje s svojim kapitalom na dobrih in napredujočih industrijskih podjetjih.

Brzojavni naslov: Živnostenska Trst.

1459 3—1

Ponudba.

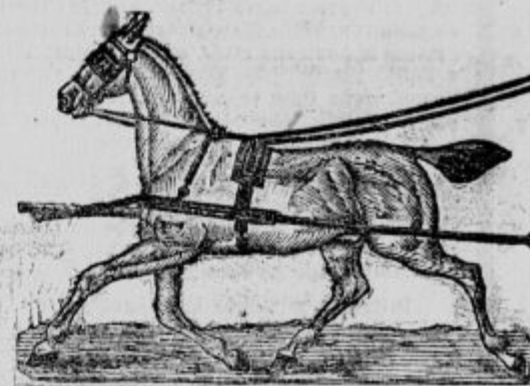
Na prodaj za tovarne, zavode, odgojišča itd:
skupina hiš z dvoriščem in vrtom,

med dvema ulicama v Ljubljani. Pripravno posebno za tovarno pohištva, za veletrgovstvo, (elektrika je vpeljana), za zaloge usnja, za kletarstvo z vinom ali špiritom, (obširne kleti); tudi za tiskarne, zavode itd.; dosedaj pivovarniška restavracija, poprej hotel, 1641 m² ploščevine, bruto dohodek od 207.000 K (po 4 1/2 %); kupnina 129.000 proti 30.000 K predplačila v gotovini, ostalo se pusti naloženo za 4 3/4 %.

Ponudbe do srede avgusta t. l. sprejema Roman Treo stavbeni mojster v Ljubljani, Nova ulica 5.

Za ogled se oglašiti pri hišniku, Sv. Petra cesta št. 47.

Do sedaj oglašene ponudbe so bile leta 1907: 100.000 K; — leta 1908: 112.000 K — leta 1909: 124.000 K.

JOSIP STUPICA

jermerar in sedlar
v Ljubljani, Slomškova ulica številka 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših konjskih oprav kakor tudi krasno opremljene kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opravo, katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine kakor tudi že obrabljene vozove in konjske 5699 oprave. 52—1

Zasebniki, naj ne zamude ugodne prilike za naročitev
Trgovci, **ostankov**
Krošnjari, naravnost iz tkalnice.

Posebna ponudba:

40 m lepega sort. cečila za srajce — flanele in ostank. oksforda K 16.—

40 m 1a ostank. oksforda, rum. tkanine in kanafasa in 1a ostank. modrega blaga K 17.—

40 m 1a vel. rum. burške tkanine, 1a oksforda angl. cečila, kreas, platna K 19.—

Vsi dolgi ostanki, izbrani, brez napake. Ako blago ne upaja, ga vzamem nazaj, povrnem poštnino in istotako denar, torej nikak riziko. Kdor enkrat naroči, naroči zopet. Vsakemu zavojni vzorec priložim vzorce tkanin in bombazevine. Dalje se odda:

1 tucat 1a belih robcev z atlas. robom K 1.30

45/100 široke brisače samo K —34

Brisače za kozarce, komad K —20

Bel namizni prt K 1.30

150/200 cm zjamčeno platneno rjuhe brez šiva, vsaka konkurenca izključena, samo K 2.20

Iz močnega platna, ista velikost, samo K 1.98

Najboljša in najcenejša nakupovalnica za krošnjarije in razprodajalce.

Rezpošilja se po povzetju, kompl. zavoj 5 kg poštnine prosto v vse kraje.

Prva hermann. razpošiljalnica tkanin M. Brick
Hermanmestec št. 1, Češko.

C. KR. PRIV. MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA

MERCUR OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ I., WOLLZEILE 1.

Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Gablonz a. N. Graslitz, Krakov, Litomerice, Moravski Zumberg, Mödling, Novi Jičín, Plzen, Praga, Liberce, Dunajsko Novomesto, Cvilava.

NAKUP IN PRODAJA

vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk i. t. d., i. t. d.

Zavarovanje proti izgubi pri žrebanjih srečk in vredn. papirjev

Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

Pohištvo vsake vrste
od najenostavnejših do najumetnejših.
Skladišče tapet, oboknic
in okenskih karnis, zaves
in preprog
Ustanovljeno leta 1857

: Zavod za pohištvo in dekoracije :
FRAN DOBERLET
Ljubljana, Frančiškanska ulica šte. 10

Velika izbira pohištve-
nega blaga itd.
Enostavne in razkošne žensitne
opreme v najsolidnejši izvršbi.
Uredba celih hotelov in
kopališč.
Telefon št. 97

Najcenejše
**dežnike in
solnčnike**
Jomačega izdelka
priporoča po najnižji ceni in najboljši kako-
vosti slavnemu občinstvu in preč. duhovščini
Josip Vidmar v Ljubljani
Pred Školijo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernova ulica št. 4.
3634 Popravila točno in ceno. 52 1

Marijin trg šte. 1.
**Največja zaloga najfinejših
barv**

za umetnike, od dr. Schönfelda & Co.
Pine oljate barve za študije, akvarelne trde in
tekoče, tempera barve v tubah, pastelne barve.
Raznobarvna krete. Zlate in raznobarvne bronze.
Pristno in kovinsko zlato, srebro in aluminijum
v listih. Štampilske barve. Ogije za risanje.
Raznobarvne tinte in tuši. Silikarsko platno in
papir. Paleta, škatišče za študije. Copiči za
umetnike, slikarje in pleskarje.

Najnovejši
slikarski vzorci in papir za vzorce po najnižji
ceni, najnovejše in moderne suhe, kemične
prstene in rudninske barve.

oljate barve
za pleskarje, stavbne in pohištvene mizarje
in hišne posestnike itd., priporoča

Adolf Hauptmann
prva kranjska tovarna oljnatih barv,
firnežev, lakov in steklarskega klica.

Prodaja najboljšega mizarkega
lima
po najnižji ceni,
karbolineja
samo boljše vrste,
gipsa
alabastra in stukaturnega za podo-
barje in zidarje. 52-1
Ustanovljeno 1882. Zahtevajte cenike.

Slovinci, pozor!
pri nakupovanju vencev!
Fr. Iglič
Ljubljana, Mestni trg št. 11
priporoča največjo zalogo krasnih
nagrobnihi vencev
in trakov z napisi.
Zunanja naročila se iz-
vršujejo hitro in točno.
Cene brez konkurence!

Najstarejša domača slovenska tovarna peči.
Ustanovljena leta 1888.
Založnik
zveze
ces. kralj.
avstrijskih
državnih
uradnikov
ALOJZIJ VECJAJ, LJUBLJANA
Trnovo, Opekarska cesta - Veliki strdon št. 9
priporoča vsem stavbnim podjetnikom in slav. občinstvu svojo veliko zalogo naj-
trpežnejših in sicer od najmodernejših prešanih in poljubno barvanih do najpri-
prostejših prstenih peči različnih vzorcev, kakor: renaissance, barok, gotske,
secesion itd., kakor tudi štedilnike in krušne peči lastnega in domačega izdelka
po najnižjih cenah ter je v svoji stroki popolnoma izvežban.
Za samostane in župnišča znaten popust.
26-1 1222

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severonemškega Lloyd“
iz
BREMENA
v
NEW-YORK
s cesarskimi brzoparniki
Kronprinzessin Cäcilie ::
Kaiser Wilhelm II, Kron-
prinz Wilhelm, Kaiser Wil-
helm der Große. ::
Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.
Natančen in zanesljiv poduk in veljavne vožne listke za parnike gori nave-
denega parobrodnege društva kakor tudi listke za vse proge ameriških že-
leznic dobite v Ljubljani edino-le pri 2886-58
Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.
nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.
Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. Vsa potovanja se tikajoča
pojasnita točno in brezplačno. Postrežba poštna, rečna in solidna.
Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona
Utah, Wyoming, Nevada, Oregon, in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno
izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.
Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor:
Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

2048 1
Motorje najboljšega
sistema,
mline in stiskalnice
za grozdje in sadje.
Železne blagajne,
stavbene potrebščine
in vso železnino ::
dobavlja po najnižjih
cenah slovenska vele-
trgovina z železnino
Fr. Stupica
v Ljubljani, Marije
Terezije cesta šte. 1.

Klobuke,
cilindre in čepice
v najnovejših faconah in velikih izberah
priporoča 147 52-1
Ivan Soklič.
Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.
Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Najnižje cene.
Največji izbor.
Preobleke. Popravila.
L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg 15.

Stambilije
vseh vrst za urade,
društva trgovce itd.
Anton Cerne
graver in izdelovatelj
kavčuk - štambiljev
LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta št. 6.
Ceniki franko.

Tovarna za čevlje
F. L. P.
F. L. POPPER, Chrudim, Češko.
Izdelek nedosežen glede trpežnosti, elegance in priljubljenosti torej najboljši
izdelek monarhije, kar priznavajo vsi merodajni strokovnjaki. Naj torej nikogar
ne premotijo hvalisanja z drugih strani, vsak naj kupi le čevlje z znamko F. L. P.
Edina tovarna za Kranjsko:
Julija Štor, Ljubljana, Prešernova ul. 5.
Znamka F. L. P. 830 52-1

„Straža“ na Dunaju.

Binkoštni večer, ki ga je priredila s prijaznim sodelovanjem slov. katol. akad. društva »Danice« dunajska »Straža« svojim članom, je bil zelo zabaven in je dobro uspel. Vrsta pevskih in tamburaških točk se je uprizarjala v splošno zadovoljnost. Svoj višek pa je dosegel zabavni večer, ko je stopil na oder kand. prof. č. g. Breitenberger ter v navduševalnem, vsebine polnem govoru povdarjal pomen dunajske »Straže«, ki se ga zavedamo zlasti sedaj, ko se je v Ljubljani ustanovilo obrambno društvo »Slovenska Straža«. »Tudi naša Straža«, je izvajal govornik ob splošni pozornosti, »ima namen braniti narodnost, braniti pa tudi vero naših očetov in zvestobo vladarski hiši; saj je ustanovljena na podlagi starega gesla našega narodnega škofa Slomška: Vse za vero, dom, cesarja! Da pokažemo svojo solidarnost ljubljanski »Straži«, predlaga govornik, da ji zberemo za birmansko darilo 20 kron ter pozivlja gđčne. stražanke, naj prevzamejo pobiranje. Viharno odobravanje je sledilo temu pozivu in še pred zaključkom zabavnega večera je g. Breitenberger naznanil, da je nabranih 40 K. Čast našim dičnim gospodičinam in vrlim Stražanom. G. Breitenbergerju čestitamo na tej ideji. — Prav pohvaliti moramo igravce enodejanske veseloigre »Vinska brata«. Svojo nalogo so izbornorešili. Igra sama nekaterim ni ugajala; pogrešali so pristnega domačega humorja, ki ga prestava iz nemškega seveda ne more dati. Pijanski prizori so odurni in delajo mučen vtis. — Prijetno iznenadenje tega večera pa so bili fini kupleti društvenega pevovodje in organista g. phil. Ivana Grudna, ki jih je sam mojstrsko prednašal. To je bilo res domače in nad tem smo imeli svoje veselje. — Ker je vrsta večjih prireditelj »Stražinih« s tem zaključena, se je predsednik g. Razberger zahvalil vsem, ki so pri društvenem delu kaj pripomogli. Služba božja in društveni večeri se vrše seveda tudi znanprej, tudi o velikih počitnicah. »Straža« je s svojim letošnjim delom lahko zadovoljna. Zahvala za to gre pred vsem sedanjemu odboru, zlasti predsedniku g. Razbergerju in našim vrlim gg. »Danicarjem«. Na mnogobrojno svidenje v jeseni!

V Ameriko in Kanado
zložna, cena in varna
vožnja s **Cunard Line**
H 544 52 **Bliznji odhod:**

Iz Trsta, domačega pristanišča: Ultonia, 17. maja, Carpathia, 7. junija 1910.

Iz Liverpoola: Lusitania, največji in najlepši parnik, 28. maja, 18. junija 1910, Mauretania, 21. maja, 11. junija 1910.

Pojasnila in vožne karte pri **Andreju Odlaseku**, Ljubljana, Slomškove ul. 25, bl. cerkve Srca Jezusovega. Cena vožnji Trst-New-Jork III. razr. K 180— za odraslo osebo vstevši davek in K 100— za otroka pod deset let vstevši davek.

Perje za postelje in puh

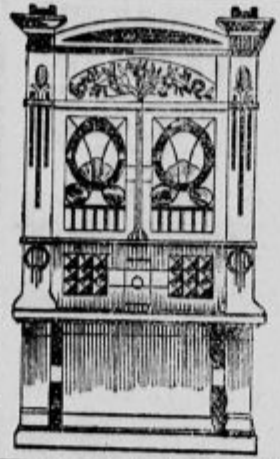
9320 priporoča po najnižjih cenah 52—1
F. HITI pred Skofijo 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Avstrijske specialitete I. vr. so svet. znani
Maršnerjevi šumeči limonadni bonboni
Pristni samo s to varstveno znamko

Dobe se povsod, kjer so lepaki navedeni s to znamko. — **Tudi vsak bonbon ima tako znamko.** Letna vporaba več kot 60 milijonov komadov. **Klaron**, najboljša delikatesa sveta. **Bouchées à la Reine**. — **Peppermint-Lozen-Ges.** Vse vrste čokolade za mleko in za kuhanje izborne kakovosti priporoča: **Prva češka akcijska družba tovarn, za orient. sladkor in čokoladne izdelke** Kral. Vinogradi, p. A. MARŠNER, Glavna zaloga na Dunaju, Josip Katz VI. Theobaldgasse 4.

Nihče naj ne zamudi priti in čuditi se!

Po tovarniških cenah se prodajajo zaradi opustitve naše tovarniške zaloge

samo še 8–10 dni.

Govorilni aparati od K 15.00 naprej.

Plošče, ki so doslej veljale K 4—, sedaj K 2.00 in K 2.50.

Orkestrioni od K 300 naprej.

1442 5 1

Ljubljana, Sodnijska ulica 3

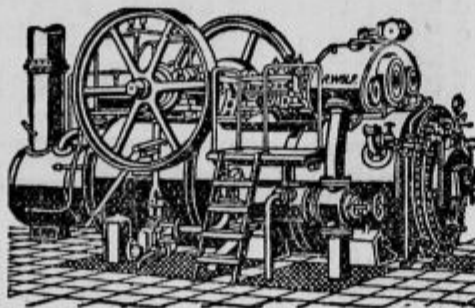
Josip Droll, zastopnik tvrdke:

F. Machinek & sinovi, Dunaj-Lipsko-Praga-Brno.

Line 1909: zlata kolajna, najvišja odlika.

R. WOLF MAGDEBURG-RUCKAU

Podružnica Dunaj

Dunaj III., Am Heumarkt Nr. 21.

Premikalni in stalni patentovani

LOKOMOBILI

na nasičen par in vroči par

od 10—800 konjskih sil.

Gospodarski, frpežni in zanesljivi obratni stroji za vse indust., in poljedelske obrate.

Dosedaj izdelanih nad 650.000 P. S.

V modni trgovini **Peter Šterk** Ljubljana, Stari trg 18

dobite **krasne novosti za pomladansko sezijo**
po že znano najnižjih cenah

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, I^a kakovosti moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših moških klobukov, slamnikov, in čepic, dalje čepic za dame itd., itd., itd.

St. 8921.

Razpis.

2841 3—1

Za zgradbo vodovoda CERKNICA-RAKEK in okolica

na 364.000 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave. Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predložijo

do 11. junija t. l. ob 12. opoldne

podpisanemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je za pečateno z napisom: „**Ponudba za prevzete gradbe vodovoda Cerknica-Rakek.**“ Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razventega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo. Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled ob uradnih urah v deželnem stavbnem uradu, kjer se tudi oddajo za znesek 8— K.

Deželni odbor kranjski.

Poskusite pa se boste prepričali, da je najboljši in najuspešnejši
sredstvo proti vsakovrstni golazni in mrčesju

Buhačev prah

Ivana Plenkovića iz Jelse, Dalmacija,

ki je bil nagrajen s prvimi odlikami na velikih svetovnih razstavah, kot: Grand prix Pariz 1900, častna diploma z zlato medaljo v Kielu 1894, diploma zlate svetinje na Dunaju 1894, diploma zlate svetinje v Trstu 1898, diploma velike svetinje v Pragi 1896, diploma z veliko svetinjo v Zagrebu 1891. itd.

1325

Krasna domačija

1294 3—1

se prodaja iz proste roke. Posedstvo meri 64 oralov, vse arondirano, polovico je gozda, iz kojega se da še mnogo denarja dobiti za les. Zemlja kakor poslojpa so v najboljšem stanu, hlev obokan in betoniran, hiša enonadstropna, voda v hlevu. Na tem posestvu se redi lahko do 20 glav živine. Oddaljeno je 30 minut od železniške postaje, 20 minut od farne cerkve in sole **Zihpolje** (Maria-Rain) na Koroškem in eno uro od Celovca. Proda se pod ugodnimi pogoji, da se le ena tretjina cele kupnine takoj plača. Eventuelno se tudi zamenja. Dalje so

napredaj **3 hiše v Kranju**, nem trgu, v koji je že mnogo let trgovina na najbolj prometnem kraju, pripravna za manjšo trgovino. Ta hiša se da eventuelno tudi v najem. Druga je zunaj mesta ob državni cesti z lepim vrtom za zelenjavo, pripravna za kakega upokojenca. V obeh hišah je vodovod. Tretja v stranski ulici, dvonadstropna z lepim vrtom in razgledom. Več o vsem tem se poizve pri **L. Rebolju**, v Kranju, Glavni trg.

Sitarska in žimarska zadruga v Stražišču pri Kranju

priporoča sl. zavodom, občinstvu in gospod. dom. tapetnikom vsakovrstno

Žimo za žimnice

Ceniki in vzorci so na razpolago

Zastopstvo za Ljubljano ima g. I. Cerne, tapetnik na Dunajski cesti. (Prodajalna mizarske zadruge v St. Vidu. 10—1

VRT

za domačo rabo ali za trgovsko vrtnarstvo okoli 2000 m² s cvetličnjaki v mestu, Karlovska cesta št. 2 se odda v najem s : 1. novembrom 1910. :

1411 3—1

Prvi slovenski pogrebni zavod v Ljubljani, Prešernova ul. 44.

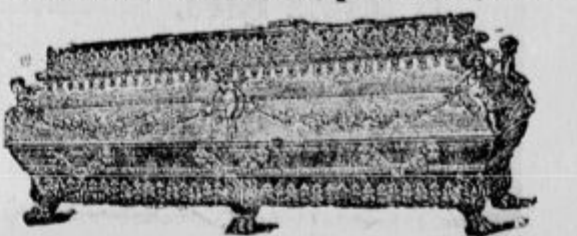
Priraja pogrebe od najpreprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebnih za mrliča, kakor: kovnaste in lepo okrasene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvetlice. **Najnižje cene.**

Za slučaj potrebe se vljudno priporočajo

51 52 1

Turk in brata Rojina.

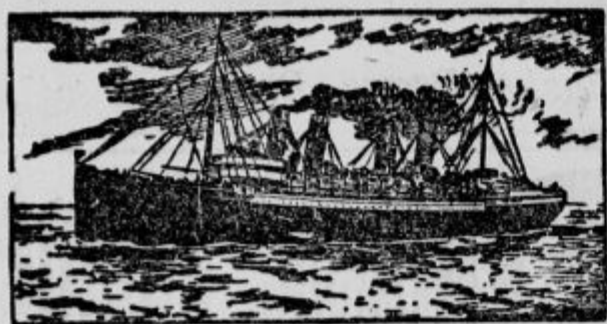

1842 Ustanovljeno leta 1842
Slikarja napisov
 Stavb. in pohištvena pleskarja.
 Velika zbirka dr. Schönfeldovih
 barv v tubah za akadem. slikarje.
ELEKTRIČNI OBRAT.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka
BRATA EBERL, LJUBLJANA
 Prodajalna in komptoir: MIKLOŠIČEVA CESTA ŠTEV. 6
 Telefon 154. Delavnica: IGRISKE ULICE ŠTEV. 8. Telefon 154.

1842 Ustanovljeno leta 1842
 Zaloga čopčev za pleskarje ali-
 karje in zidarje, štedilnega mazila
 za hrastove pode, karbolineja itd.
 Priporočava se tudi sl. občinstvu
 za vsa v najino stroko spad. delo
 v mestu in na deželi kot priznana
 reelno in fino po najnižjih cenah.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastveno koncesijoni-
 rana potovalna pisarna

za

:: Ameriko ::

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41

5143 52-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

= Fotografski umetni zavod =

Avg. Berthold

Ljubljana, Sodnijske ulice šte. 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih
 naročil kakor: povečevanje, reproduciranje, foto-
 grafiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.

— Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini. —

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

:: Ljubljana, Turjaški trg šte. 7. ::

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
 sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti,
 - žimnati modroci, otroški vozički itd. -

Najnižje cene. 3091 52-1 Najsolidnejše blago.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Donajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor
 p. n. občinstvu za prevzetje in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni orna-
 mentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor
 vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmo-
 dernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porce-
 lanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov
 podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 3140 52-1

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n.
 odjemalcem v ogled.

Sodi.

Več vrst sodov ima napročaj A. REPIC,
 sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 1810 52-1

Gospodarsko društvo

Bermu, pošta Pazin, (Istra),
 posreduje brezplačno pri prodaji
 svojih udov. Cena je nizka. Vino
 je bele, rdeče in črne boje; ka-
 kovost izborna. (2983 1)

Lekarnarja

A. THIERRY-ja BALZAM

(Postavno zavarovano)

Edino pristen je z varstveno znamko REDOVNICA.

Učinkuje pri želodčnih težkočah, napenjanju, zasilenju, motenju prebave, kašlju, pljučnih
 boleznih, prsnih boleznih, hripavosti itd.
 Čisti zunanje rane, olajšuje bolečine. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali 1 velika posebn
 steklenica K 5-.

Lekarnarja A. THIERRY-ja edino pristno
CENTIFOLIJSKO MAZILO

zanesljivo učinkuje pri prischih, ranah, ranitvah, vnetju še tako starem vseh vrst.
 2 lončka K 3-60. Naročile naj se naslavlajo na lekarno pri angelju

A. THIERRY v PREGRADI pri Rogški Slatini.

Dobi se skoro v vseh lekarnah.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
 Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez
 Antwerpen v Boston.

je proga
 rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Finland“, „Kroonland“,
 „Vaderland“, „Zeeland“, „Lapland“, „Menomi-
 na“, „Maniton“, „Gothland“, „Marquette“ in
 „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskr-
 bujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-
 Yorkom, so snaznost, izborna hrana, vljudna
 postrežba in spalnice ponovem urejene v kajite
 za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminent-
 nega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec
 vožnjo čez Kanado, katere pa je izdatno ce-
 nejša kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega
 kolodvora na levo pred znano gostilno pri
 „Starem tišlerju“ 188 (52-1)

Veletrgovina z železnino

„MERKUR“

Peter Majdič, Celje
 priporoča se za nabavo oseh
 predmetov železninske stroke.

1139

Vedno in v vsaki množini je dobiti:

Zarezano strešno opeko prve vrste, z jamstvom za nje
trpežnost skozi pet let in opeko za zid

iz lastne nove, moderno opremljene parne opekarne na Viču pri Ljubljani, dalje stavbni kamez za zidanje iz doma-
 čega kamenoloma v Podpeči, pri

I. Knez-u v Ljubljani.

Slasčičarna P. KIRBISCH

Ljubljana, Kongresni trg št. 8
priporoča izuršni, vsak dan sveži
sladoled in
ledeno kavo.

1335

Pozor! Priporočam preč. duhovščini in **Pozor!**
slav. občinstvu svojo ogromno
zalogo umetno izdelanih

nagrobni spomenikov

iz črnega, zelenega granita, labradorja in belega kararskega, kraškega in več drugih marmorjev; prevzamem in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna cerkvena in stavbna dela. Preskrbujem slike za na spomenike po jako nizki ceni. Imam v zalogi nagrobne okvire.

Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam nagrobne spomenike po jako nizkih cenah.

Z veselošovanjem

710 (20-1)

IGNACIJ ČAMERNIK, kamnosek
v Ljubljani, Komenskega ulica šte. 26.

Naravna zdravilna grenka voda „Sternhof“

učinkuje vsled svoje velike množine zdravilne soli že pri majhni uporabi 1/8 do 1/4 litra kot odvajalno sredstvo, in je preizkušena kot najizbornejša učinkujoča

Glavna zaloga za Kranjsko:
A. Šarabon, Ljubljana.

zdravilno sredstvo
pri slabi prebavi, kroničnem kalenju
čreves, motenju jeter, bolečinah v
haemoroidah, debelosti, nevralgiji
in pri ženskih boleznih. 1392 13-1

V združnem delu in slogi je moč!

Naznanilo.

1417

Načelstvo „Prve kranjske tovarne sodavice in mineralnih vod“ reg. zadruga z o. p. v Ljubljani“ tem potom p. n. občinstvu kakor sploh vsem odjemalcem vljudo naznanja, da se je podjetje preselilo v lastne prostore

Slomšekove ulice št. 27.

poprej gostilna „Kranjski biser“.

Načelstvo zgoraj imenovane Zadruga se vljudo priporoča vsem članom kakor nečlanom, da tudi v zanaprej ostanejo zvesti odjemalci

sodavice raznih brezalkoholnih izdelkov, sadnih sokov, ogl. kisline itd, kakor dosedaj.

Zadruga hoče tudi nadalje nuditi svojim odjemalcem le-to, kar je najbolje in najpopolnejše v tej stroki ter po primerno nizki ceni.

Cenjeni tukajšnji naročniki se lahko kakor dosedaj poslužujejo pri naročilih telefona št. 174.

V ljubljanski okolici ustanovila je zadruga dve zalogi in sicer pri g. A. Mežanu na Igu in g. Ivan Kancu vulgo Gorjancu, Pod smreko pri Brezovici. V teh dveh zalogah dobivajo vsi cenj. odjemalci zadruga izdelke po isti ceni kakor pri zadrugi sami.

Z združnim pozdravom se priporoča

Načelstvo.

V združnem delu in slogi je moč!

1354 17-1 **Termalno in močvirno kopališče**

STUBIČKE TOPLICE, HRVAŠKO

Postaja Zabok in postajališče Zagorske železnice „Stubičke Toplice“.
Sezona traja od 1. maja do 30. oktobra.

Termalni vrelci 53°C toplote in močvirne kopelji so prav posebno primerni proti trganju, revmatizmu, ischiji, dalje ženskim boleznim, kroničnim katarom, eksudatom, nervoznosti, kožnim boleznim, ter tudi za rekonvalescente. — Najboljša uporaba studenskega blata, podobno francovarskemu močvirju. Kopališki zdravnik. Zdraviliška godba. Krasen gozdni park, najlepša okolica. Najcenejša brezkonkurenčna prav dobra prehrana in bivališče.

Zdravljenje s svetlobo.

Sobe od K 1— nadalje. Pojasnila in prospekte daje kopališka uprava v Stubičkih Toplicah, Hrvatsko. Pošta Zabok, brzojavna postaja Stubica. Interurbanska telefonska postaja.

Telefon 237.

Betonsko podjetje.

Telefon 237.

Toornica umetnega kamena in marmorja

ZAJEC & HORN

Izdelovanje kamnoseških del iz „umetnega kamena“ kakor: stopnjice, postamente, balustrade, ornamente in kipe, vrtno ograje po načrtu, podboje za hišna vrata, nagrobne spomenike, vodovodne mušlje, cementne cevi itd.

Prevzemanje kanalizacij in fundamentov za stroje v izvršitev.

Umetni marmor (Carralgyth patent) za obhajilne mize, oltarje, prevlake stebrov in sten v cerkvah, privatnih in javnih hišah.

Xylolith kamenoles je izmed najboljših tlakov za cerkve, javne in zasebne stavbe. Zelo prilagoden za pisarne, hodnike, sobe; tiha hoja, topel, brez špranj (zato iz zdravstvenih ozirov priporočljiv) lahko snajenje, neogorljiv, v poljubnih barvah od najprostejših do najfinejših izvršitev.

Projektiranje in izvršitev železobetonskih stavb; stropov, mostov, rezervarjev (sodov za vino) in celih tovarn po inženirju-strokovnjaku, kateri daje na željo tudi strokovna mnenja. 771

Ljubljana, Dunajska cesta 73.

Nc 155/10
1

Razglas.

1436 3 1

Dne 23. majnika t. l. ob 11. uri dopoldne vršila se bode
javna prostovoljna dražba

hiše gosp. Riharda Schober v Ljubljani, Dunajska cesta št. 6, v notarski pisarni podpisanega sodnega poverjenika, Sodnijska ulica št. 2 v I. nadstropju.

Izklicna cena znaša 110.000 K, pod katero se hiša ne proda.

Pogoje, zemljiškoknjižni izpisek in posestni list upogledati je v pisarni podpisanega sodnega komisarja, Sodnijska ulica št. 2, I. nadstropje. Tam se dajejo zaželjena pojasnila.

V Ljubljani, dne 14. majnika 1910.

I. Plantan,

c. kr. notar kot sodni komisar.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarni promet do 31. dec. 1909
čez 83 milijonov kron

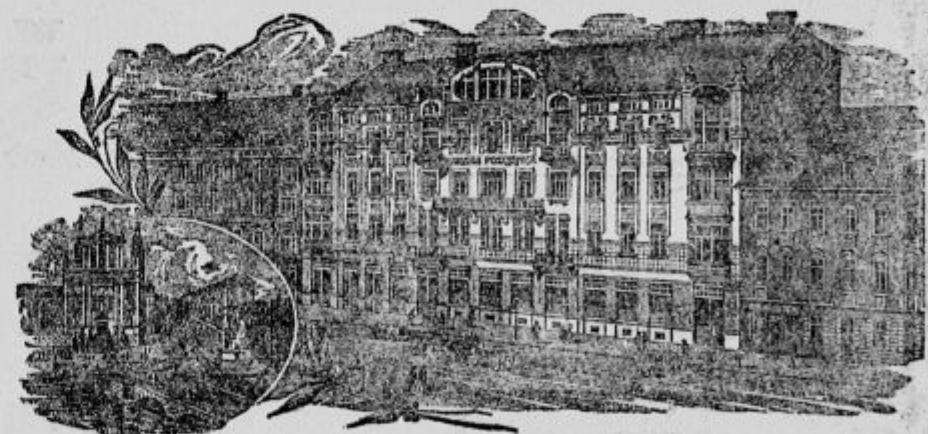
Lastna glavica K 503.575-98

Štanjje vlog dne 31. marca 1910
čez 21 milijonov kron

Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta šte. 6, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

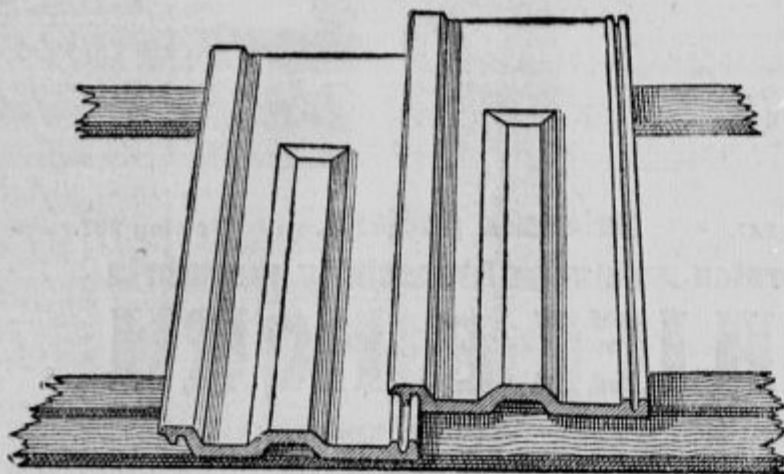
sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih 4-50 kron na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge od svojih združnikov na tekoči račun ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvi) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulantneje eskomptujejo

Dr. Ivan Sušteršič, predsednik. Josip Stiška, stolni kanonik, podpredsednik. — Odborniki: Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano. Fran Povše, vodja, graščak, drž. in dež. poslanec. Anton Kobi, posestnik in trgovec, Breg pri Borovnici. Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani. Ivan Kregar, svetnik trgovske in obrtne zbornice in hišni posestnik v Ljubljani. Fran Leskovic, hišni posestnik in blagajnik „Ljudske posojilnice“. Ivan Pollak ml., tovarnar. Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani. Gregor Slibar, župnik na Ručniku. 7 1

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov ponudi v vsaki poljubni množini **patent. dvojno zarezani**

strešnik - zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“.

Brez odprtih navzgor! Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti. Spretni zastopniki se iščejo.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

480

Carl Kronsteiner-jeve

trpežne, apnene

façadne barve

postavno zavarovane

v 50 vrstah od 24 v kg naprej.

Ze desetletja dobro preizkušene in so prekosile vsa ponarejanja. — Edino sredstvo za pleskanje za façade, ki so bile že pobarvane. 1166 (3-1)

Email-façadne barve, ki se ne odlučijo, in krijejo ob prvi potezi, torej nepotrebno pleskanje z drugo barvo, trde kot email, uporabne pomešane samo z mrzlo vodo. Antiseptične, proste strupa, luknjičave. Idealni plesk za notranje prostore, še nepobarvane façade, lesene zgradbe: kot kolibe, paviljone, ograje itd. Dobiva se v vseh vrstah, otroški za m² 5 vin. Cenik in prospekte zastonj in poštine prosto.

CARL KRONSTEINER, Dunaj III, Hauptstrasse 120.

Zaloga: Brata Eberl, Ljubljana.

Glogowski & Komp.

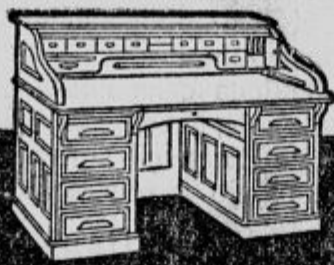
c. in kr. dvorna založnika

Dunaj I, Franz-Josefs-Kai 15 in 17

priporočata

**Praktično
in
priročno.**

Remington-samopisnice
(pisalne stroje) model X. in XI.

kakor tudi pisarniške potreščine, pohištvo, n. pr. ameriške pisalne mize ki so izredno praktične za porabo.

Prospekte zastonj in poštine prosto.

Najstarejša slovenska trdnika te stroke.

Obstoji že nad 38 let.

Ana Hofbauer

imejteljica zaloge cerkvene obleke in orodja

Ljubljana, Wolfove ul. 4

si usoja javiti preč. duhovščini ter sl. občinstvu, da izdeluje natančno po naročilu in predpisih vsakovrstne bandere, baldahine, plašče, kazule, pluvijale, dalmatike, velume, albe, koretije, prte itd. itd., sploh vse kar se rabi v cerkvi pri službi božji. Izdeluje se vse ročno, solidno, pošteno ter po najnižjih cenah, ter se prevzemajo tudi naročila na vezenje, prenavljanje stare obleke ter sploh vsa popravila.

Zagotavljajo hitro in najpoštenjšo postrežbo, prosil, da se pri 2403 naročilih izvoli ozirati na prvo domačo trdnika. 26-1

Med 50 recepti

boš gotovo našla marsikatero, po katerih bodo Rekatete tebi in tvojcem izborna dišala. Naroči si kuharsko knjigo pri „Prvi kranjski tovarni testenin v Ilir. Bistrici.“

Dobiš jo zastonj.

637

3-1

C. kr. oblastveno potrjeno učilišče
za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.

Dobi se tudi kraj po životni meri.

Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkvene in pohištvene oprave, spominki iz marmorja, granita ali sijena, apno živo in ugašeno se dobi pri

Alojziju Vodniku

kamenarskem mojstru

:: Ljubljana ::
Kolodvorska
:: ulica ::

Trgovina s špeci-
rijskim blagom.

Točna in solidna postrežba!

Trgovina z moko in
deželimi pridelki.

Ljubljana

A. Šarabon

Ljubljana

glavna zaloga rudninskih vodá

Na drobno in debelo!

Velika pražarna za
kavo, mlin za dišave
z električnim obratom.

Zaloga usakourst-
nih semen.

1060

Daje po

4 1/2 %

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19 registrovana zadruga z omejenim poroštvo KONGRESNI TRG 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4 1/2 % brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženih 100 K čistih 4 K 50 v na leto. Rent. davek plačuje društvo samo. Druge hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predjume na osebni kredit, vračljive v 7 1/2 letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, ozir. mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menice

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.